શ્રી

ગરૂડજી.

પ્રસિદ્ધ કરનાર.

મહાદેવ રામચંદ્ર જાગુષ્ટે બુકસે

પુસ્તકાલય—અમદાવાદ.

આવૃત્તિ ચોથી. પ્રત ૨૦૦૦

અમદાવાદ—ધી "રાજનગર ટાઇપ ફાઉન્ડરી પ્રીન્ટીંગ પ્રેસ."

ઇસ્વી સન ૧૯૦૩ વિક્રમ સંવત ૧૯૬૦.

કિંમત ચાર આના.

પ્રભાત સા[illegible]

नरसिंह मे.तानां परभातीयां.

જુનાગઢનો વડનગરો નાગર—ગુજરાતમાં સૌથી જુના ભક્તનાં બનાવેલાં.

॥ श्री जसोदाजीए श्रीकृष्णने जगाड्या ते विशे ॥

પદ ૧ લું રાગ પ્રભાત.

જાગને જાદવા કૃષ્ણ ગોવાળીયા, તુજ વિના ધેનમાં કોણ જાશે;
ત્રણસેને સાઠ ગોવાળ ટોળે મળ્યા, વડોરે ગોવાળિયો કોણ થાશે. જાગ્યને. ૧
.હિતણાં દૈથરાં ઘીતણાં ઘેબરાં, કઢિઅલ દુધ તે કોણ પીશે;
હરિ તાર્યો હાથીયો કાલિનાગ નાથિયો, ભુમિનો ભાર તે કુણ લેશે. જાગ્યને. ૨
જમનાને તીરે ગૌધેન ચરાવતાં, મધુરિસી મોરલી કુણ વાસે;
ભણે નરસૈયો તારા ગુણ ગાઇ રીઝિયો, બુડતાં બાહોડી કુણ સહાશે. જાગ્યને. ૩

પદ ૨ જુ.

.મરને શ્રીહરી મેલ્ય મમતા પરી, જોને વિચારીને મુળ તારૂ;
'અલ્યા કોણ ને કોને વળગી રહ્યો, વગર સમજે કહે માહારૂ મહારૂ. સમરને. ૧
હુ તારી નથી જો તું જુગતે કરી, રાખતાં નવ રહે નિશ્ચે જાયે;
.હ સંબંધ તજી નવ નવી બહુ થશે, પુત્ર પૌત્ર પરિવાર વ્હાએ. સમરને. ૨
મનતણું ધ્યાન તું અહોનીશ આદરે, એજ તારે અંતરાય મોટી;
પાસે છે પિઉ અલ્યા તેને નવ પરખિયો, હાથથી બાજી ગઇ થયોરે ખોટી સમરને. ૩
ભરનીંદ્રા ભરયાં રોંધિ વભાં ઘણો, સંતના શબ્દ સુણિ કાન જાગે;
જાગતાં નરસૈયા લાજ છે અતિઘણી, જન્મો જન્મ તારી ખાંત ભાગે. સમરને. ૪

પદ ૩ જુ.

ધ્યાન ધર હરિતણું અલ્પ મતી આળસુ, જે થકી જનમનાં દુઃખ જાએ;
અવર ધંધો કરે અરથ કાંઇ નવ સરે, માયા દેખાડિને મૃત્યુ વ્હાયે ધ્યાન ધર. ૧
સકળ કલ્યાણ શ્રીકૃષ્ણના ચરણમાં, આવ્યા વીના શરણ સુખ ન હોયે;
અવર વેપાર તું મેહેલ્ય મિથ્યા કરી, કૃષ્ણનું નામ તું રાખ મ્હોયે. ધ્યાન ધર. ૨
પટક માયા પરી અટક ચરણે હરી, વટકયમાં વાત સુણતાંજ સાચી;
આશાનું ભુવન આકાશ સુધી રચ્યું, મુઢ એ મુળથી ભીંત કાચી. ધ્યાન ધર. ૩
અંગ જોબન ગયું પલિત પિંજર થયું, તોય નથી લ્હેતો શ્રીકૃષ્ણ કેહેવું;
ચેતરે ચેત દિન ચાર છે લાભના, લીંબુ લેકાવતાં રાજ લેવું. ધ્યાન ધર. ૪
સરસ ગુણ હરિતણા જે જેને અનુસર્યા, તે તણા સુજશ તો જગત બોલે;
નરસઇયા રંકને પ્રીત પ્રભુસુ ઘણી, અવર વેપાર નહી ભજન તોલે. [illegible]

॥ ...नर वि...॥

પદ ૪ થું.

... નખું વિસારી, પશુરે ફેડીને નર રૂપ કીધું;
છો ... સારું તને હાંકતુ, આજ વધારીને માન દીધું. હરિ
નું ગાળિયું કંઠથી ટાળિયું, નેત્રના પાટા શ્રીનાથે છોડયા;
...ણા ચરણને નવ ભજ્યો ...ણી, તેં ન ગુણ પાડના હાથ જોડયા. હરિતણું. ૨
... ઠોકી કરી માગતો મુઠમતી. ધામ પાણી કરી શબ્દ ઝીણા;
...જ ગોવિંદ ગુણ ગાઇને નાચતાં, લાજ આવે તને કર્મહીણા. હરીતણું. ૩
...ણીશી ડાકને ડાંસ ચાલતો, ઊંટ જાણી ઘણો ભાર લાદે:
આજ અમૃત જને હુરણે હુજતા ભમે, વૈકુંઠનાથને નવ આરાધે. હરિતણું ૪
પીઠ અંબાડીને અંકુશ માર ... ... ઉકડતો ધરણી હેઠે;
આજ ચુવાચંદન આભ્રણ ... ... જય ... વૈકુંઠે બેઠો. હરિતણું. ૫
આ... વસ્ત્રને ભૂષણ ... જે, તેહનો ... હતો ...;
નરસૈંના સ્વામીએ સર્વ સારૂ કર્યું. તે પ્રભુને તન કા વિસારે. હરિતણું. ૬

પદ ૫ મું.

દેવા દેવ તુજને પડી દીન પ્રતિ પાળવા, ડંખે કમળા રહે મત સામા;
લાડ પાળે તેનો પાહાડ શો માનીએ, હાથ જમણા વળ મુખડામાં. દેવા દેવ. ૧
ગજતણી વારે તુ ગરૂડ મુકી ધસ્યો, ફુડના મુખથી ગજ ઉગાર્યો;
ધાય નારાયણ નામ લેતાં તદા, અધમ અજામેળ તુરત તાર્યો. દેવા દેવ. ૨
ભુપનું નોતરૂ ભાવ વિના પરહર્યું, પ્રેમનો પારખું પરમ ડાહ્યો;
ભકતની ઝુંપડી જગત ઉંચી કરી, ભાજીને ભોજને તુ ધરાયો. દેવા દેવ. ૩
દ્રોપદી કેરી લજ્જા તણે કારણે, દ્વારિકાથી ધસ્યા એક શ્વાસે;
પાંચ પાંડવતણી લાંચ નહોતી કશી. દુત થઇ આવીયા દુષ્ટ પાસે. દેવા દેવ. ૪
કામ કૃષ્ણે કોડે કુબ્જા કહેતી હતી. ગોપિનાં ગોરસ લેઇ પીધાં;
શબરીના બોરમાં સ્વાદ ઝાઝો ગમ્યો, મુનિતણા વૃંદમાં માન દીધાં. દેવા દેવ. ૫
વિસ્વ પાલક એવુ બિરદ પોતે વહે, એમ કહે સમરથ વેદ વાણી;
નરસૈયા રંકને જ ... ના ભજનની, આપ આલંબેલડા અધમ જાણી. દેવા દેવ. ૬

॥ ईश्वरनुं कीर्तन करवा विषे ॥

પદ ૬ ઠું.

કૃષ્ણ કિરતન વિના નર સદા સુતકી, વિમળ કીધે વપુ શુધ્ધ ન થાયે;
સકળ તીરથ શ્રી કૃષ્ણ કીરતન કથા, હરિ તણા દાસ જ્યાં હેતે ગાયે. કૃષ્ણ. ૧
પુર્ણ પુરૂશોત્તમ નવલ રંગી તજી, અન્ય દેવે જેનું મન મોહે;
કોટી ચિંતામણ કામ ધેનું તજી, મહીશીના પુત્રનું દુધ દોહે કૃષ્ણ ૨
ગર્ગ જોશી જશ ગાય જેનો સદા, નારદ નામ મુખથી ન મુકે;
તે બ્રહ્મ દ્વાર આવીને ઉભા રહયા, ગોપીકા મુખ જોવાને ઢુંકે કૃષ્ણ. ૩
અજ ભવસુર પણ સ્વપ્ને પેખે નહીં, નેતી નેતી કહી નિગમ વામે;
નરસૈયો રંક જશ ગાઇને રીઝવે, સહસ્ત્ર મુખે શેશ પાર ન પામે. કૃષ્ણ. ૪

॥ हरिनुं स्मरण करवा विषे ॥

પદ ૭ મું.

હરિ હરિ રટણ કર કઠણ કળિ કાળમાં, દામ બેસે નહીં કામ સરશે;
ભકત આધીન છે શામ સુંદર સદા, તે તારા કારજ સિદ્ધ કરશે. હરિહર. ૧
અલ્પ સુખ સારૂ શું મુઢ ફુલયો ફરે, શીશપર કાળ રહ્યો દંત કરડે;
પામર પલકની ખબર તુજને નહી, મુંઢ શું જોઇને મુછ મરડે. હરિહર. ૨
પ્રૌઢ પાપે કરી બુદ્ધિ પાછી ફરી, પરહરિ થડશું ડાળે વળગ્યો;
ઈશને ઈરશા છે નહીં જીવપર, આપણે અવગુણે રહ્યારે અળગો. હરિહર. ૩
પરપંચ પરહરો સાર રૂદિએ ધરો, ઉચરો હરિ મુખે અચળ વાણી;
નરસૈયા હરિ તણી ભક્તિ ભુલીશમાં, ભક્તિ વિના બીજું ધુળધાણી. હરિહર ૪

પદ ૮ મું.

બાપજી પાપ મેં કવણ કીધાં હશે, નામ લેતાં તારૂ નિંદ્રા આવે;
ઊંઘ આળસ્ય આહાર મે આદર્યો, લાભ વિના લવરી કરવી ભાવે. બાપજી. ૧
દિન પુઠે દિન તો વહી જાય છે, દુરમતી નામે ભર્યાંરે ઠાલાં;
ભક્તિ ભુતળ વિશે નવ કરી તાહરી, ખાંડયા સંસારના થોથાં ઠાલાં. બાપજી. ૨
દેહ છે જુઠડી કરમ છે જુઠડાં, ભીડ ભંજન તારૂ નામ સાચુ;
ફરિ ફરિ વરણવું શ્રી હરી તુજને, પતિત પાવન તારૂ નામ જાચુ બાપજી. ૪
તારી કરૂણા વિન કૃષ્ણ કોડામણા, કળ અને વિકળનુ બળ ન ફાવે;
નરસૈયા રંકને જંખના તાહરી, હેડ બેડી ભાગો શરણ આવે. બાપજી. ૫

॥ हरिजननी संगत विषे ॥

પદ ૯ મું.

તારા દાસના દાસની નિત્ય સંગત વિના, ભ્રષ્ટ થાય ભુધરા મન મારૂં;
દુષ્ટની સંગતે દુષ્ટ મતી ઉપજે, શ્રવણ કીરતન નવ થાય તારૂં. તારા દાસના. ૧
પુર્ણ વિખપાનથી હરિજન હોહલા, વીખ પીધે તન તેજ મરશે;
તુજથીજ વેગળા તેહની સંગતે, જન્મ કોટી તણા સુકૃત હરશે. તારા દાસના. ૨
અમૃતની ઉપમા સાધુને નવ ઘટે, રાહુની દુષ્ટતા ન ટળી તેણે;
પ્રહ્લાદ નારદે ગર્ભ સંગત કરી, વશ કર્યા વૈકુંઠનાથ જેણે. તારા દાસના. ૩
ચતુરધા મુક્તિ છે જુજવી જુકતીની, તાહાંન તેહને નવ રાચે;
બેહુ કરજોડીને નરસઇયો વિનવે, જન્મો જન્મ તારી ભકતી જાચે. તારા દાસના. ૪

॥ भक्तना महिमा विषे ॥

પદ ૧૦ મું.

તારા દાસના ચરણની રેણ મસ્તક ધરૂ, જે થકી કોટી કલ્યાણ પામું;
નિરખતાં નેહશુ નેત્ર અમૃત ઠરે, ભવતણા પાપ તે લવણ વામુ. તારા દાસના. ૧
ભક્તને ભેટતાં નિમિષ નવ રહે, જ્ઞાન દીપક થકી તિમિર નાશે;
ધન્યધન્ય ભાગ્ય જે સાધુ સંગત કરે, કૃષ્ણ કિરતનથકી કૃષ્ણ ભાસે. તારા દાસના. ૨
એક ક્ષણ વાર જે સંગત કરે, ધન્ય ઘડી જનુની તેજ જાણે;
ભણે નરસઇયો ભવસાગર બુડતાં, હરિજન નાવ નિશ્ચે પ્રમાણે. તારા દાસના. ૩

॥ ईश्वरना महिमा विषे ॥

પદ ૧૧ મું.

મેં ગાયો બ્રહ્મ તે પરમ આનંદમુ, કદમના જીવ તે મરમ બોલે;
ધરમ ધોરિંધરા તુજને જાણ્યા વિના, રત્ન ગુંજાકરે એક તોલે મેં ગાયો. ૧
નિગમ અગમ સુગમ હુવો ગોપિને, તેહુનો પાર કોઈ નવ જાણે;
રામની રૂચી તેને રૂચે નહી કામના, ભુમીના ભુતનો ભરમ આણે મેં ગાયો. ૨
પણ જ્યાંહાં બ્રહ્મ ત્યાં પરમ આનંદ છે, ન આનંદ ત્યાં આનંદ હોયે;
નરસૈયો મંદમતી ગાય છે ગુણ કથી, બ્રહ્મ ભજવા થકી મોક્ષ હોયે. મેં ગાયો. ૩

॥ सुदामा चरित्र विषे ॥

પદ ૧૨ મું.

સુદામાની સ્ત્રી સુદામાને કહે છે—રાગ ઉપર પ્રમાણે.
જદુપતિનાથ તે મિત્ર છે તમ તણા, જાઓ વેગે કરી કૃષ્ણ પાસે;
પ્રીત પુરવતણી હેત ધરશે હરી, મનના મનોરથ સફળ થાશે. જદુપતિનાથ. ટેક. ૧
ઘેર બાળક સહુ દુઃખ પામે બહુ, અન્નને વસ્ત્રથી રહે છે ઊણાં;
નિરધન સરજીયાં પુણ્ય કીધા વિના, કર્મના દોષ તે આવી પુણ્યા જદુપતિનાથ તે. ૨
જદુપતિ જાદવો ભક્તિ વશ માધવો, કરશે કરૂણા પ્રભુ દીન જાણી;
ગોમતી સ્નાનથી કોટી અઘ નાશશે, નિરખતાં કૃષ્ણને પ્રેમ આણી. જદુપતિનાથ તે. ૩
કૃષ્ણને હળીમળી શિઘ્ર આવો વળી, જાણશે દુઃખ અંતરજામી;
વિનતી મનમાં ધરો આળસ પરહરો, સહાય થાશે નરસૈનો સ્વામી. જદુપતિનાથ તે. ૪

પદ ૧૩ મું.

સાંભળો ભામની કાન ધરી કામની, કવણ કહાવું હું કૃપણ પાપી;
ત્રિભુવન નાથ તે મહિપતી માધવો, કેમ બોલાય ત્યાં વાત ચાંપી. સાંભળો. ટેક.
દિવસ ઝાઝા થયા બાળપણને ગયા, નરપતી નવ જાણે પ્રીત જુની;
દુરબળ રંક હું ભિક્ષુક બાપડો, નવ લહુ ચોકશી ખોટી મુની. સાંભળો. ૨
ઉગ્રસેન અક્રૂર ઓધવ છે ત્યાં, બળિભદ્ર ને અનિરૂદ્ધ પાસે;
કોટી જોદ્ધા જ્યાં ઉભો રહીશ ક્યાં, કોણ [illegible] હાથ સહારો. સાંભળો. ૩
જડિત રત્નો મણી કાન્તા ભાસ ઘણી, તિમિર નાવે તેની જ્યોત પાસે;
ત્યાં કેમ બોલી શકુ વેણ વદતો થકો, ધમણ ધમતો રહુ શ્વાસોશ્વાસે સાંભળો. ૪
મૌન બેશી રહો સુખ દુઃખ સઉ સહો, ભોગવો કર્મ જે ભાગ્ય ચોટયું;
દુરિજન લોક તે છાને લવતા રહે, નરસઇના સ્વામીનું બીરદ મોટું. સાંભળો. ૫

પદ ૧૪ મું.

સ્વામી સાચું કહું બોલવું નવ રહું, કંથના વચન તે વેદ વાણી;
ભવતણું નાવ તે ભક્તિ બુધરતણી, તેહ હું પ્રીછવું સ્નેહ આણી. સ્વામિ. ૧
નથી હરિ વેગળા ભક્તિ ભાવે મળ્યા, રાય ને રંક તે એક ઘાટે;
લખપતિ કોટીધ્વજ મન નાણે રતી, શક સરિખા ત્યાંહાં નથિરે સાટે. સ્વામિ. ૨
બ્રહ્મણ્ય દેવ દયાળ શ્રીકૃષ્ણજી, નિજ જન જાણિને શુદ્ધ લેશે;
પ્રિતની રીત તે જાય નહીં વીસરી, બાળલીલા તણાં ચરિત્ર કહેશે. સ્વામિ. ૩

*નથિ કાંઈ ભોડચા ભેટ લેઈ જવા, કેમ કરી જાણુશે કૃષ્ણ કામી;
દત્ત નથિ આપણું વદન ભજામણું, નિરખતાં લાજે નરસૈનો સ્વામિ. સ્વામિ. ૪

પદ ૧૫ મું.

વીનતી વળી કહું ભેટ લાવી દઉં, પોતિયે તાંદુલ ગાંઠ બાંધો;
જાણુશે થોડે ઘણું ભાવ ભોજન તણું, ધન્ય તે કૃષ્ણુશું સ્નેહ સાંધો. વીનતી. ૧
ભીલડીના બોર તે ભાવે આરોગીયા, જુઠું અન્ન આહિરનું લીધું;
ભક્ત વિદુરની ભાજી ભાવે જમ્યા, દુખનું નોતરૂ પાછું કીધું. વીનતી. ૨
પેરે પેરે પાંડવ કષ્ટ નિવારિયાં, ભક્ત કારણુ કંઈ દુષ્ટ મારયા;
ઊંચને નીચનું એને છે પારખું, પતિત અધર્મી કંઇ કોટી તારયા. વીનતી. ૩
ભક્તિ વશ વીઠલો સંત સાથે મળ્યો, સમોવડને નવ ચુકે ટાણું;
સંત સમરે ત્યાંહાં આવી ઉભો રહે, ભક્તના મનતણો ભાવ જાણે. વીનતી. ૪
જાઓ વેગે કરી નિરખો મુક્તિપુરી, ધન્ય ધન્ય તારૂણી સ્નેહ ન્યાળો;
નરસૈના નાથને નિરખો નિશ્ચય કરી, કામનિયે કંથને બાંહ્ય ઝાલ્યો. વીનતી. ૫

પદ ૧૬ મું.

ચાલિયો વાટમાં જ્ઞાનના ઘાટમાં, મિત્ર મોહનતણું નામ લેતો;
ધન્ય એ નાર અવતાર સુફળ કર્યો, કૃષ્ણુ હે કૃષ્ણુ મુખ એમ કહેતો. ચાલિયો. ૧
માગવું મૃત્યું પ્રમાણુ છે પ્રાણિને, લોભ કીધો ત્યાંહાં પ્રીત તુટે;
કહ્યું મે અબળા સુખે બેશી રહો, માગતાં તો બધો મર્મ ફુટે. ચાલિયો. ૨
માગિયું મે નથી શું મુખે કહુ કથી, ભોગવું કર્મ જે ભાગ્ય લાવ્યો;
શ્રીપતિ નાથે મને રંક સરજાડીયો, એમ કરતો દ્વિજ દ્વાર આવ્યો. ચાલિયો. ૩
આવી ઉભો રહ્યો કંઠ ગદગદ થયો, કોટી સુરજ શશિ જોત ભાસે;
ઉર દયા આણિને હરિજન જાણીને, પોળીએ જઇ કહ્યું કૃષ્ણુ પાસે. ચાલિયો. ૪
મંદીર તેડીયા ચાલીને ભેટીયા, ત્રિવિધીના તાપ તે સર્વે નાઠાં;
હેમ સિંહાસને લેઇ બેસારિયા, તાણુતાં વિપ્રનાં વસ્ત્ર ફાટયાં. ચાલિયો. ૫
તેલ ફુલેલ મરદન કરાવિયાં, શુદ્ધ ઉષ્ણોદકે સ્નાન કિધું;
કનકની પાવડી ચરણુ આગળ ધરી, કૃષ્ણે ચરણોદક શીશ લીધુ. ચાલિયો. ૬
પુનિત પિતાંબર પેહેરવા આપિયું, કનકને થાળે પકવાન દીધાં;
ભાવતાં ભોજન કૃષ્ણ સાથે કર્યાં, લીધુ આચમન ને કારજ સિધ્યાં. ચાલિયો. ૭
કૃષ્ણ પલંગપર પોતે પધરાવિયા, દધિસુત વીંઝણે વાયુ ભરતા;
સત્યભામાદિક નારી નિરખી રહી, નરસૈનો નાથ પદસેવ કરતા. ચાલિયો. ૮

પદ ૧૭ મું.

ભાગ્ય જો જો બાઇ કૃપણુ ભિક્ષુક તણું, રૂકમણિ આદિ સૌ નારી બોલે;
હળધર જોગ્ય તે ભોગ પહોચાડિયા, આજ અમરીષથી અધિક તોલે. ભાગ્ય. ૧
આ કૃપણુ રૂપ તે પ્રગટિયું કયાં થકી, વસ્ત્ર મેલાં દિસે કર્મ ફુટયો;
ત્રિગુણુને દુર્લભ સેજ રમા તણી, વશ કરી નાથને પાપ છુટયો. ભાગ્ય. ૨
અંગ અતિ કમકમે ધમણુ મ્હોડે ધમે, ઉધરસે ને વળી નાક લુતો;
જો જો કઉતક હરી દેહ દશા ફરી, કૃપણુ તે કૃષ્ણને સંગ સુતો. ભાગ્ય. ૩
પહોડીને ઉઠીયા સ્નાને બેસારીયા, વદન પખાળવા નીર દીધું;

કનક ઝારી ભરી શીતળ જળ આપીયુ, કનક કટોરે તે પાંણી પીધું ભાગ્ય ૪
શ્રીમુખે બોલીયા કહોને બાંધવ તમો, બ્રહ્મચારી કે ગ્રહ ધર્મ લીધો;
કુશળ છે બાળ ગોપાળ સહુ તમ તણાં, ભાગ્ય મોટુ મને ચીત્ત લીધો ભાગ્ય. ૫
ગ્રહસ્થના ધર્મમાં હુય વળગી રહયો, હુંને મારી વળી ગત્ય ભુલ્યો;
મીત્ર સુદામાની શુદ્ધ લીધી નહીં, કામની કેફમાં હુજ ફુલ્યો ભાગ્ય. ૬
સાંદીપ ગોરને ઘેર આપણ ભણ્યા, ધન્ય ધન્ય દીવસ તે સુફળ કહાવ્યો;
એક રેણી રહયા વન વીશે આપણે, શરપણ ભાગતાં મેઘ આવ્યો ભાગ્ય ૭
અન્ન લીધા વીના ભુખ્યા બેસી રહયા, ગોરાણીએ આપણી પીડ જાણી;
વીસરી ગયુ છે કે વીર તને સાંભરે, સાંદીપ ગોરની અચળ વાણી ભાગ્ય ૮
ભાભીએ ભેટ જે મોકલી મુજ ભણી, ભાવશું ભાઇ તે લાગે મીઠી;
સંકોચ તો ગાંઠડી વીપ્ર આઘી ધરે, નરસઇના સ્વામીયે નજરે દીઠી ભાગ્ય. ૯

પદ ૧૮ મું

છપ્પન ભોગ જયાં કવણ તાંદુલ ત્યાં, આપતાં ઊર સંકોચ આવે;
જેરે જોઇએ તે આવી મળે કૃષ્ણને, તાંદુલ ભેટ તે તુચ્છ કહાવે છપ્પન. ૧
ધાઇ લીધા હરી મુઠ તાંદુલ ભરી, પ્રેમે આરોગીયા તૃપ્તી પામી;
ઇંદ્ર કુબેરથી અધીક વૈભવ કર્યો, રૂકમણી કર ગ્રહ્યો શીશ નામી છપ્પન ૨
એક રહયાં અમો એક બીજા તમો, ભક્તને અઢળક દાન કરતાં;
પ્રેમદાયે પ્રેમનાં વચન એવાં કહયાં, હાથ સાહયો ત્રીજી મુઠી ભરતાં છપ્પન ૩
વીનતા વચન તે વીપ્ર સમજ્યો નહીં, ચાલવા ઘર ભણી શીખ માગી;
નરસઇને નાથે દુરબળપણું ટાળીયુ, ભુખના દુઃખની ભીડ ભાગી છપ્પન ૪

પદ ૧૯ મુ

વીપ્ર ચાલ્યો વળી કૃષ્ણ સાથે મળી, ચીત્તમાં શોચી વીચાર કરતો;
આપ્યુ તો કાંઇ નહી પીડ જાણી નહીં, તે તણો શોચ રૂદીયેજ ધરતો વીપ્ર ૧
અષ્ટ મહાસીદ્ધી તણી રીદ્ધી નવ નીધી તણી, સંપતીમાં રહયો ભોગ માણી;
કામની કથને હું દ્વારીકાં આવીયો, અસતણી ત્રીઠતો નવ જાણી વીપ્ર ૨
બાળ ગોપાળ જે વાટ જોતાં હશે, તેહને જોઈ અમો શું કહેશુ;
મીત્ર મોહનતણું હેત જ્યારે પુછશે, કામનીને ઉત્તર કેમ દેશુ વીપ્ર ૩
એમ ચીંતા કરે નેત્રથી નીર ઝરે, કર્મની વાત મનમાંહી ધારી;
નરસનો નાથ તો અતીઘણો લોભીયો, પીતાંબરી પણ લીધી ઉતારી વીપ્ર. ૪

પદ ૨૦ મુ

ધન્ય તું ધન્ય તુ રાય રણછોડજી, દીન જાણી મને માન દીધુ;
નહી મુજ જોગ તે ભોગ પહોચાડીયા, આજ અમરીપથી અધીક કીધુ ધન્ય ૧
કનકને આશને મુજને બેસારીયો, રૂકમણી કૃષ્ણનો હાથ સાહાતાં;
હેત કરી કરી હરી ચરણ તળાંશીયા, ખટરસ ભોજન ખાંતે ખાતાં. ધન્ય ૨
બાળપણા તણો સ્નેહ નવ વીસર્યો, મીત્ર મોહનતણી પ્રીત સાચી;
હેતથી હળી મળી માન દીધુ મને, રંક બેસારયો કનક માંચી ધન્ય, ૩
ધન્ય ધન્ય કૃષ્ણજી સંત સેવા કરી. ધ્યાન ધરતો હુ નીજ દ્વાર આવ્યો;
રત્ન જડિત મણી ભવન શોભા ઘણી, દેવ શુ દ્વારીકાં અહીં લાવ્યો. ધન્ય. ૪

કનકની ભુમીને રત્નના થાંભલા, અર્કની જોત ઉદ્યોત દીસે;
ખાનને પાન વિહાર સ્થાનક ઘણા કામની નિરખતાં કામ હીસે ધન્ય ૫
સસે નવ વરસની દીઠી ત્યાં સુંદરી, નાગી નવ જોબના બહુ રૂપાળી;
સોળ શણુગાર તે અંગ સુદર ઠર્યા, દેવ વિમાનથી રહ્યા નિહાળી. ધન્ય. ૬
સહસ્ર દાસી મળી પાસે વીંટી વળી, કામની કથની પાસ આવી;
સ્વામીરે સ્વામી હુ દાસી છુ તમતણી, ચાલો મંદિરવિશે પ્રેમ લાવી. ધન્ય. ૭
ગોમતી સ્નાન કરી કૃષ્ણજી નિરખીયા, પુણ્ય પ્રગટ થયુ પાપ નાઠું.
તેથકી સમૃદ્ધી આ સકળ તે સાંપડી, મટી ગયુ આપણુ ભાગ્ય આડું, ધન્ય ૮
કૃષ્ણ કહેતાં તે નીજ ધામ પધારીયા, નવલ જોબન થયાં નર ને નારી;
વીનતી ઉચરતાં રજની વીતી ગઇ, નરસઇના સ્વામીની પ્રીત ભારી.

ઇતી સુદામાનાં પ્રભાતીયાં સંપુર્ણ.

॥ गोपियोना जन्मनी तारीफ विषे॥

પદ ૨૧ મુ.

સારમાં સાર અવતાર અબળા તણો, જે બળે બળીભદ્ર વીર રીઝે;
પુરૂષ પુરૂષાતન શું કરૂં હે સખી, જેથી નહી માહરૂં કાજ સીઝે. સારમાં ૧
મુક્તી પર્યંત તો પ્રાપ્તી છે પુરૂષને, સત્ય જો સેવક ભાવ રાખે;
રસ ભર્યું રૂસણુ નાથ નોહોરા કરે, તે નહી નાર અવતાર પાખે. સારમાં. ૨
ઇંદ્ર આદીક અજ ઇશને મહા મુની, ગોપીકા ચરણજ તેહ વંદે;
ગોપીથી આપનુ અધમપણું લેખવે, નરપણુ નવ રૂચે આપ નંદે સારમાં. ૩
વેદ વેદાંત ઉપનીશદ ખટ મળી, જે મથીને રસ પ્રગટ કીધો;
તે રસ ભાગ્યનીધી ભામની ભોગવે અહોનીશ અનુભવ સંગ લીધો. સારમાં. ૪
સ્વપ્ન સાચુ કરે ગીરીધર શામળો, પ્રણમુ હું પ્રાણપતી પાણ જોડી;
પથનુ જેમ પશુ પુંઠળ વળગ્યુ ફરે, નરસૈના નાથજી નાથ તોડી સારમાં. ૫

॥ परोढिये वेहेला उठवा विषे ॥

પદ ૨૨ મુ

રાત રહે જ્યાહરે પાછલી ખટ ઘડી, સાધુ પુરૂષને સુઈ ન રેહેવુ;
નીદ્રાને પરહરી સમરવા શ્રીહરી, એક તું એક તું એમ કેહેવુ. રાત રહ. ૧
જોગિયા હોય તેને જોગ સંભાળવા, ભોગીયા હોય તેને ભોગ તજવા;
વેદીયા હોય તેને વેદ વીચારવા, વઇષ્નવ હોય તેને કૃષ્ણ ભજવા. રાત રહે ૨
સુકવી હોય તેને સદગ્રંથ બાંધવા, દાતાર હોય તેને દાન કરવુ;
પતીવૃતા નારને કંથને પુછવુ, કંથ કહે તેતો ચીત્ત ધરવું રાત રહે ૩
આપણે આપણા ધર્મ સંભાળવા, કર્મનો મર્મ તે જો વીચારી;
નરસઇના સ્વામીના સ્નેહથી સમરતાં, ફેર નવ અવતરે નરને નારી રાત રહે ૪

॥ अभक्त विषे ॥

પદ ૨૩ મુ.

નંદના નંદશું નેહ જેને નહી, તેરે માનવ ખર સ્વાન તોલે;
ભુતળ ભાર કરવાને એ અવતર્યા. પ્રેતની પેરે સંસાર ડોલે નંદના નંદશું ૧

દ્રષ્ટી થકી ટળો ભોગ તેના બળો, શૈલ પડો તેના મુખ માથે;
જીવતા જન તેતો જમ જેવા જાણવા, પ્રીત નહી જેહને ક્રશ્ન સાથે નદના નદશુ ૨
કીરતી શ્રી ક્રશ્નની જીભથી નવ ભજે, તેરે મુખે દેવરાય તાણુ;
ભણે નરસૈયો જેણે હરીને જાણ્યા નહી, તેહનુ કુટુબ સદાય કાણુ નદના નદશું. ૩

॥ ईश्वरनो प्रेम मागवा विषे. ॥

પદ ૨૪ મુ

પ્રેમરસ પામે તુ મોરના પીંછધર, તત્વનુ ટુંપણુ તુચ્છ લાગે;
દુબળા ઢોરનુ કુશકે મન ચળે, ચતુરધા મુકતી તારી ન માગે. પ્રેમ ૧
પ્રેમની વાત પરીક્ષત પ્રીછયો નહીં, શુકજીએ સમજીને રસ સતાડયો;
જ્ઞાન વૈરાગ્ય કરી ગ્રથ પુરો કર્યો, મુકતીનો મારગ સીધો દેખાડયો પ્રેમ ૨
મારીને મુકતી આપી ઘણા દૈત્યને, જ્ઞાની વીજ્ઞાની બહુ મુનીરે જાગી;
પ્રેમને જોગ હતી વ્રજતણી ગોપીકા. અવર વીરલા કોઇ ભકત ભોગી પ્રેમ ૩
પ્રેતને મુકતીનો પરમ વલ્લભ સદા, હેતુના જીવ હેતુ તુટે;
જન્મો જનમ લીલા રસ ગાવતાં, લહાણુનાં વહાણુ જેમ દ્વાર છુટે પ્રેમ ૪
મે ગ્રહયો હાથ ગોપીનાથ ગરવા તણો, અવર બીજુ કાંઇએ ન ભાવે;
નરસૈંયો મહામતી ગાયછે ગુણી કથી, જતી સતીને તો સ્વપ્ને ન આવે પ્રેમ ૫

॥ वामनजीना जन्म विषे. ॥

પદ ૨૫ મુ.

બળી તણે દ્વાર હરી વીપ્ર વામન હુવા, વેદની ધુન ગઇ ગગન ગાજી;
ઇંદ્રિ પ્રસ્થથી બળી આવ્યો ઉતાવળો, જેરે જોઇએ તે દ્વીજ લ્યોને માગી બળી ૧
એક પર્ણકુટી તણો ઠામ ભણવા કરૂ, બોલવુ તે મારે મુળ સાચુ;
વીપ્ર ફરે ઘણા લોભના વાહેલા, દામ માટે ઘણો હુ ન રાચુ. બળી ૨
લ્યોને દ્વીજજી તમે નીપજ્યાં મદીરો, ભુમીશુ માગીરે ત્રણ કરમાં;
લ્યોજી ભડાર બહુ કુચીયો સહીત વળી, માગો હસ્તી મારા રાખો ઘરમાં બળી. ૩
હસ્તો ભડારને હુ લેઇ શું કરૂં, લોભીયાની નથી જાત મહારી;
આગે વીધાતાયે વામન નીરમ્યો, વ્રત રહેવુ મારે બ્રહ્મચારી બળી ૪
ચેતજે તુ બળી શુક્ર કહે છળ પડયો, વીષ્ણુએ વામન વેષધારી;
અશ્વ જગન સમે દાન અવની તણુ, પાત્ર એવુ કયાં મળે મુને મુરારી. બળી ૫
હરી તણા ચરણ ઉપર નીર નામતાં, નાળમાં ભ્રગુસુત પેઠો ચાલી;
રીસ રૂદયે ધરી ઘણુ ઘણુ રાયજી, નેત્રમાં દર્ભની સેર ઘાલી બળી. ૬
બાપડો બળીરાય પગતળે ચાંપીયો, પ્રભુ પાતાળનો કરીને થાપ્યો;
ભણે નરસઇયો હરી ભકત આધીન છે; ઇંદ્ર અવીચળ અધીકાર આપ્યો. બળી ૭

॥ ब्रह्मज्ञानविषे ॥

પદ ૨૬ મુ

જાગીને જોઊં તો જગત દીસે નહી, ઊંઘમાં અટપટા ભોગ ભાસે;
ચીત્ત ચૈતન્ય વીલાપ તદ્દપ છે, બ્રહ્મ લટકાં કરે બ્રહ્મ પાસે જાગીને જોઊ. ટેક ૧
પચ મહા ભુત પરીબ્રહ્મ વીશે ઉપન્યા, અણુ અણુ માંહી રહ્યારે વળગી;

વૃક્ષ ને ફુળ તેતો બ્રહ્મના જાજુવા, થડ થકી ડાળ તે નહીરે અળગી જાગીને જોઊં. ૨
વેદ તો એમ વદે સ્રુતિ સ્મૃતી સાખ્ય દે, કનક કુંડળ વીષે ભેદ નોયે;
ઘાટ ઘડયા પછી નામ રૂપ જુજવાં, અંતે તો હેમનું હેમ હોયે. જાગીને જોઊં. ૩
જીવ તે શીવતો આપ ઇચ્છાયે થયા. રચી પરપંચ ચૌદ લોક કીધા;
ભણે નરસઇયો એ તેજ તું તેજ તું, એને સમજ્યાથી કંઇ સંત સીધ્યા. જાગી ૪

પદ ૨૭ મું.

શરીર શોધ્યા વીના સાર નહી સાંપડે, પડીતા પાર નહી પામો પોથે;
તાંદુલ મેલીને તુષને વળગી રહયો, ભુખ નહી ભાગે એમ ઠાલે થોથે. શરીર. ૧
રસના સ્વાદમાં સર્વ રૂંધાઇ રહયા, વીગતી ગુરૂ જ્ઞાન વીનારે ગુથે;
વાણી વીલાસમાં વીવીધ વાણી વદે, પરહરી પ્રેમને વળગે ચુથે. શરીર. ૨
શબ્દ શીખે ખરે ? સકળ વિદ્યા ભણે, અધ્યાત્મ ઉચરે આવી ઓઠે;
પ્રપંચ પીંડમાં રહયો અહંકાર નવ ગયો, આથડયો એમ અનંત કોઠે. શરીર. ૩
શાસ્ત્ર કથા કહે રજનીમાં આથડે, એમ અજ્ઞાનમાં શીશ ગોઠે;
ભણે નરસઇયો જે ભેદ જાણી જુઓ, મેં તો રચી કહ્યું પદ ચોથે. શરીર. ૪

॥ ઈશ્વરનું ધ્યાન ધરવા વિષે ॥

પદ ૨૮ મું.

ધ્યાન ધર ધ્યાન ધર નંદના કુંવરનું, જે થકી અખીલ આનંદ પામે;
અષ્ટ માહા સીદ્ધી તે દ્વાર ઉભી રહે, દેહનાં દુકૃત તે દુર વામે. ધ્યાન ધર. ૧
મોરના પીંછનો મુગટ મુસ્તક ધરે, કુંડળ મકરાકૃત શ્રવણ ળળકે;
નિલવટ તીલક તે સુભગ કેસરતણું, કંઠ મુક્તાફળ હાર ઢળકે. ધ્યાન ધર. ૨
પીતાંબર પલવટ કટીતરૂ ચીર છે, લલીત ત્રિભંગીવાળો વેણુ વાયે;
કદમના દ્રુમ તળે રાધિકા રસ ભરી, હરજીને સંગ આલાપિ ગાયે. ધ્યાન ધર. ૩
મોરલીની ધુની સુણી વનીતા વ્યાકુળ થઇ, ગોપિકા ફેરડાં વૃંદ આવે;
નરસઇયાને મન આનંદ અતિઘણો, પુષ્પ મુક્તાફળ લેઇ ધરાવે. ધ્યાન ધર. ૪

પદ ૨૯ મું.

શા સુખે સુતો સંભાર શ્રી નાથને, હાથ તે હરિવિના કોણ સ્હાયે,
માતને તાત સુત ભ્રાત ટોળે મળ્યા, દોહલી વેળા સૌ દુર જાયે. શા સુખે. ૧
ઉંધે મસ્તક હતો ઉગ્ર તપ આચરી, ભક્તિ કીધી ભગવાન કેરી;
અવતરી પાસ બંધાયો માયાતણો, લપટી લાલચ્યે લીધો ઘેરી. શા સુખે. ૨
દિવસે ચોદશ ભમ્યો રાત નિદ્રા વિશે, સ્વપ્નમાં સાંભરે મોટી માયા;
પલક પલવાર નહિ હરિને ભજવાતણો, જ્યાં લગી જીવ સંજોગ કાયા. શા સુખે. ૩
ધન ધામ કરી મોહિ રહયો લોભિયા, વેદના વિસરી ગર્ભ કેરી;
નાથ ત્રિલોકના હરિને સંભારી, જ્યારે શરમાતો જઠરમાં ઘેરી. શા સુખે. ૪
જાગરે જીવડા વાજ આવ્યો ઘણું, કેટલાએક પ્રતિબોધ કીજે;
નરસઇના સ્વામીને નિત્ય સંભારતાં, દેહનાં દુકૃત દુર કીજે. શા સુખે. ૫

॥ ઉપદેશ વિશે ॥

પદ ૩૦ મું.

સાધુ સાચે ભજો ચરણ ગોવિંદના, આનથી દેહ તત્વ કહીયે;
કૃષ્ણ કહો વળિ વળિ કૃષ્ણ કહો, કૃષ્ણ કહેતાં સહુ સુખ લહિયે. સાધુ સાચે. ૧

કૃષ્ણ સેવાતણી અમર ઈચ્છા કરે, મુઢ મતી માનવી કાંઈ ન જાણે;
કૃષ્ણનું નામ રખે રૂદયથી વીસરે, ધન્યમાં ધન્ય કૃષ્ણજ પરમાણે. સાધુ સાધે. ૨
જેને જોવા મહા મુનીજન વન ભમે, વીઠલો વનમાં ગાયો ચારે;
ભણે નરસઈયો જે ચતુર નર તે ખરો, અહરનીશ કૃષ્ણ શ્રીકૃષ્ણ ધારે. સાધુસાધે. ૩

પદ ૩૧ મું.

પારકી હું'શે મહત્તા કરે પ્રાણીયા, પુણ્ય પાખી સર્વ વાત ખોટી;
કહે તેતો કરશણ કોદરા વાવીયા, કયાંથી જમે તુતો દાળ રોટી. પારકી હું'શે. ૧
કહે તેતો દાન આપ્યું અજાતણું, કયાંથી દુહે તુતો ઘેર ઝોટી;
કહે તેં કથીર સોનારને આપીયું, કયાંથી પહેરે તું કનકદોટી. પારકી હું'શે. ૨
પુણ્યથી રીધી છે પુણ્યથી સીધીછે, પુણ્યથી પહેરશો ડગલો ટોટી;
ભણે નરસઇયો તું પુણ્યકર પ્રાણીયા, પુણ્યથી પામશે પદવી મોટી. પારકી હું'શે. ૩

॥ जशोदाना पुण्यविषे. ॥

પદ ૩૨ મું.

ધન્યરે ધન્ય મહા પુણ્ય જશોદાતણું, પુત્ર ભાવે પરીબ્રહ્મ રાજે,
નંદના નંદ આનંદ થઇ અવતર્યા, શેશ બળીભદ્ર સંગ બીરાજે. ધન્યરે ધન્ય. ૧
અમર આહીર અરધાંગ ગોપાંગના, વૃક્ષવેલી સર્વ રૂષી રાણી;
ભકિત તે રાધીકા મુકિત જશોમતી, વ્રજ વૈકુંઠ તે વેદ વાણી. ધન્યરે ધન્ય. ૨
નીગમ વસુદેવજી ગાય ગોપી રૂચાં, દેવકી બ્રહ્મ વીવાદ કહાવે;
બ્રહ્મા કર લાકડી વેણુ મહાદેવજી, પંચ વદન કરી ગાન ગાવે. ધન્યરે ધન્ય. ૩
ઈંદ્ર અરજુન અહંકાર દુર્યોધન, દેવતા સરવે અવતાર લીધો;
ધર્મ તે રાય યુધીષ્ઠિર જાણજો, દાસનો દાસ નરસૈને કીધો. ધન્યરે ધન્ય. ૪

॥ जशोदा श्रीकृष्णने जगाडे छे ते विषे ॥

પદ ૩૩ મું.

ઉઠ ઉતાવળો ચાલ્યને વીઠલા, ગોવીંદ ગાયને વચ્છ ધાવે,
જાગ્યને જાદવા, જનની જશો વદે, કહાનકાં ઘણી તને નીંદ્ર આવે. ઉઠ ઉતાવળો. ૧
દંતધાવન કરો આળસ પરહરો, રજની તિમિર ગયું પોહ ફાટયું;
કુરને કરમળો સે ન શીરાવતો, દહિંરે દામોદરા થાય ખાટું. ઉઠ ઉતાવળો. ૨
બારણે બળીભદ્ર ઉભા બહાર, જોરે વહાલા તારી વાટ જુવે;
નરસઈના સ્વામીનું મુખડુ દીઠડે, માતનું મનડું અતિરે મોહે. ઉઠ ઉતાવળો. ૩

॥ ईश्वरनी भक्ति मागवा विषे. ॥

પદ ૩૪ મું.

મારા નાથજી મુને ભકિત દેજો સદા, દીનજાણીને સંભાળ લેજો;
ભકિત આપી ભલા ભાવથી ભુદરા, અંતેઆવી અહોનિશ રહેજો. મારા નાથજી. ૧
ભકિત કારણ મારો દેહ કુરબળ હજો, દેહ કારણ રખે સ્નેહ જાયે;
આજ મનસાથ જદુનાથ વિસરે, વળતી વલે મારી કોણ થાયે. મારા નાથજી. ૨
કર્મ કુડાં કરી ખાણ ચારે ભરી, નાસવા નિસર્યો નામ બારી;
કૃષ્ણ કિર્તન વિના જામ જાએ વૃક્ષ. જેમ રહે જુગટે રૂધ્ધિ હારી. મારા નાથજી. ૩

હું ગર્ભે નાના કર્યો નીત્ય ઉજાગરો, નવ ઠર્યો નાથજી શરણ પાખે;
ભવવિશે બુડતાં વારને બુમ નહીં, બાંહ્ય ગ્રહી મુજને કોણ રાખે. મારા નાથજી. ૪
અલ્પ આયુષ્યમાં કલ્પના મનુષ્યને, આજ કીધુ વળી કાલ કરવું;
શ્વાસનો શો વીશ્વાસ નહીં નીમીષનો આશ અધુરીને એમ મરવું. મારા નાથજી. ૫
ઉત્તમ મધ્યમ વરણ તું વીઠલા, પ્રગટ થઇને દરશન પમાડો;
નરસઇયા રંકને ટૂંક કરૂણા કરો, દીનબંધુ વહ્યો આંક આડો.. મારા નાથજી. ૬

॥ ईश्वर इच्छाथी जे बनें. तेनो अफशोष न करवा विषे. ।.

પદ ૩૫ મું.

જે ગમે જગત ગુરૂદેવ જગદીશને, તે તણો ખરખરો ફોક કરવો;
આપણો ચીંતવ્યો અર્થ કાંઇ નવ સરે, ઉગરે એક ઉદવેગ ધરવો જે ગમે ૧
હું કરૂં હું કરૂં એજ અજ્ઞાનતા, શંકટનો ભાર જેમ સ્વાન તાણે;
સૃષ્ટી મંડાણ છે સર્વ એણીપેરે, જોગી જોગેશ્વરા કોઇ જાણે. જે ગમે ૨
નીપજે નરથી તો કોઇ ન રહે દુખી, શત્રુ મારીને સૌ મીત્ર રાખે;
રાયને રંક કોઇ દ્રષ્ટે આવે નહી, ભવનપર ભવનપર છત્ર દાખે. જે ગમે ૩
સ્તુલતા પત્ર ફળ ફુલ આપે થયા, માનવી મુર્ખ મન વ્યર્થ શોચે;
જેહના ભાગ્યમાં જેહને જે લખ્યુ, તેહને તે સમે તેજ પોહોચે. જે ગમે. ૪
વ્યર્થ ગરબડ કરી વાત ન કરીએ ખરી, જેહને જે ગમે તેને પુજે;
મન કર્મ વચનથી આપ માની લહે, સત્ય ને એજ મન એમ સુજે. જે ગમે ૫.
સુખ સંસારી મિથ્યા કરી માનજે, કૃષ્ણ વિના બીજુ સર્વ કાચું;
જુગલ કર જોડી કરી નરસઇયો એમ કહે, જન્મ પ્રતિ જન્મ હરિનેજ જાચું જે ૬.

॥ ईश्वरना स्वरूप विषे. ॥

પદ ૩૬ મું

અખિલ બ્રહ્માંડમાં એક તું શ્રીહરી, શુન્યમાં શબ્દ થઇ વેદ વાસે;
દેહમાં દેવ તુ તેજમાં તત્વ તું, શુન્યમાં શબ્દ થઈ વેદ વાસે. અખિલ. ૧
પવન તુ પાણિ તુ ભુમિ તુ ભુધરા, વૃક્ષ થઇ ફુલી રહયો આકાસે;
વિવિધ રચના કરી અનેક રસ લેવાને, શિવથકી જીવ થયો એજ આસે, અખિલ. ૨
વેદ તો એમ વદે શ્રુતિ સ્મૃતિ સાખ દે, કનક કુંડલ વિશે ભેદ ન્હોય;
ઘાટ ઘડયા પછી નામ રૂપ જુજવાં, અન્તે તો હેમનુ હેમ હોય અખિલ. ૩
વૃક્ષમાં બીજ તુ બીજમાં વૃક્ષ તું, જોઊં પરતંતરો એજ પાસે;
ભણે નરસયો એ મનતણી સોધના, પ્રીત કરૂ પ્રેમથી પ્રગટ થાસે. અખિલ. ૪

आत्मज्ञान विशे.

પદ ૩૭ મું.

જયાં લગી આતમા તત્વ ચીન્યો નહી, ત્યાં લગી સાધના સર્વ જુઠી;
મનુષ દેહ તારો એમ એળે ગયો, માવઠાની જેમ વૃષ્ટી વુઠી. જયાં લગી. ૧
શું થયું સ્નાન સેવાને પુજા થકી, શું થયું ઘેર રહી દાન દીધે;
શું થયું ધરી જટા ભસ્મ લેપન કરે, શું થયુ લાલ લોચન કીધે. જયાં લગી. ૨
શું થયું તપને તીરથ કીધા થકી, શું થયું માળ ગ્રહી નામ લીધે;

શું થયું તીલકને તુળસી ધરયાથકી, શું થયું ગંગાજળ પાન પીધે. જ્યાં લગી. ૩
શું થયું વેદ વ્યાકરણ વાણી વદે, શું થયું રાગને રંગ જાણે;
શું થયું ખટદરશન શેવા થકી, શું થયું વરણના ભેદ આણે. જ્યાં લગી. ૪
એ છે પરપંચ સહુ પેટ ભરવા તણા, આત્મા સસે પરિબ્રહ્મ ન જોયો;
ભણે નરસૈયો કે તત્વ દરશન વિના, રત્ન ચિંતામણી જન્મ ખોયો. જ્યાં લગી. ૫

પદ ૩૮ મુ.

અલ્યા નામ પામ્યો પણ રામને નવ લહ્યા, વૈષ્ણવ પદકેરાં બિરદ ઝાલે;
ઘરવચ્ચે પુત્રવિના જેવું પારણું, વરવિના જેવી જાન માલે. અલ્યા નામ. ૧
વ્યાધીની વેદના વિધની ના ટળે, ઠાલો ગગનમાં મેઘ ગાજે;
હરિને જાણ્યાવિના હરિકેરો જન થયો, વાત પકવાનથી ભુખ ન ભાજે. અલ્યા નામ.૨
તું એમ જાણજે હરિજન હું થયો, વિષ્ણુ પદ ગાઇ થયો ભક્ત ભવમાં;
કરણી તો કાગની હોડ કરે હંસની, હંસને તો હંસી કાહાડે લવમાં.ું અલ્યા નામ.૩
પંડમાં પ્રભુ પણ પ્રગટ પેખે નહી, ફોગટ બ્રહ્મમાં દુર ભાળે;
અગણિત બ્રહ્મનું ગણિત લેખું કરે, દુષ્ટભાવે કરી માળ ઝાલે, અલ્યા નામ. ૪
એ નિરાકારમાં જેહનુ મન ગળે, ભિન સંસારની ભ્રાંતી ભાગે;
દાસ નરસઇયો તેને ચરણે નમે, જ્ઞાન વિજ્ઞાનની જોત જાગે. અલ્યા નામ. ૫

॥ हारमाळानां प्रभातीयां ॥

પદ ૩૯ મુ.

તું શાનો ઠાકોર હું શાનો શેવક, મારા કરમના લેખ ભુંશા ન જાએ;
મંડળિક હારને પેરેપેરે પરભવે, છબીલાજી હવે કેમ થાયે. તું શાનો. ૧
મુને કો કહે લંપટી કો કહે લોભીયો, કો કહે તાલ કુટીયોરે ખોટો;
સાર કર શ્રી હરી દીન જાણી કરી, હાર આપે તો કંહુ નાથ મોટો. તું શાનો. ૨
વેવાઇએ મુજને અતિસે વગોવીયો, ઉષ્ણોદક મુકી ઉપહાસ્ય કીધું;
દ્વાદશ મેઘ ત્યાં મોકલ્યા શ્રી હરી. આપના દાસને ... તું શાનો. ૩
જાહરે મુજને મહાદેવે કીરપા કરી, ત્યારે મેં લક્ષ્મીનાથ ગાયો;
મામેરા વેળાતો લાજ જાતી હતી, ગરૂડ મુકીને તું ચરણ ધાયો. તું શાનો. ૪
મારે બેઉ પાસે સુંદરી બાંહ્ય કંઠે ધરી, કેશવ કીરતન એમ થાયે;
અણભીયા લોક તે અસત્ય વાણી વદે, પુણ્યવંત લોક તે પ્રેમે ગાયે. તું શાનો. ૫
હીરની દોરીયે હાર ગુંથાય છે, વાણું વાસે તો નિજ દાસ મરશે;
દયા કરીને હરી હીર આલો મને, શામળા સહાય તે કુણ કરશે. તું શાનો. ૬
સોરઠામાં મુને સર્વ સાચો કહે, પુત્રીનું મોસાળુ સારૂ કીધું;
નાગરી નાતમાં ડંકુ ચડાવીયું, નરસૈયાને અભેદાન દીધું. તું શાનો. ૭

પદ ૪૦ મું.

ભોગળ ભાગિયે રાય દામોદરા, ઊઠ જદુનાથ દેવાધિ દેવા;
રાય મંડળિક મદ ભર્યો એમ ઓચરે, નરસૈયા નાગરની સાચી સેવા. ભોગળ. ૧
ભક્ત પાળક દયાળ દામોદરા, દાસ નરસૈને શરણે રાખો;
પતિજ છે મુજને પુરણ તાહરી, નાગર સાથે હરિ નેહ દાખો. ભોગળ ભાગિયે. ૨

નિશદિન નરહરી નામ રૂદિયે વસો, પતિત પાવન તારૂં બરદ કહાવો;
ગ્રાહ થકી તમે ગજ મુકાવિયો, તેમ નરસૈયા નાગરને મુકાવો. ભોગળ ભાગિયે. ૩

પદ ૪૧ મું.

શ્રીકૃષ્ણ કૃપાનીધી કેસવા શ્રીહરી, હું અનાથ તું નાથ કહીએ;
મંડળીક હારને પેરે પેરે પરભવે, છબિલા વીના સર્ણ કોને જઇએ. શ્રી કૃષ્ણ. ૧
સંસાર પરહરી નામ તારૂં જપુ, તો પ્રભુ કાં પેરે પેરે પીડે;
અંતરગત અવીલોકન શામળા, તુજ વિના રૂદીયાસુ કોણ ભીડે. શ્રી કૃષ્ણ. ૨
માહરા મનમાં હરખ પુરણ છે, તો મહારૂં દુ:ખ પ્રભુ શે ન જાણે;
ભણે નરસયો પુરણ પતીજ માહરે, મંડળીક મુજને મારે વાણે. શ્રી કૃષ્ણ. ૩

પદ ૪૨ મુ.

સાર કરી શ્રીહરી દીન જાણી કરી, સન્મુખ થઇને તું જોને આજ;
અમો નાગર જાહેર હઠ કરી બોલશુ, નહીં રાખુ ત્રીકમા તોરી લાજ. સાર કર. ૧
ગોકુળ માંહી તું ગાળો ખાતો ફરે, નવનીત આહીરના લેતો ચોરી;
મલ્લ ચોરશું મુખ નથી બોલતો, અમો લાજ રાખુજ તોરી. સાર કર. ૨
અલ્યા બહુ પેરે ગોપીને લાડ લડાવીયાં, અન્ન આહીરનાં લેતો ચાખી;
નટવાપણે રંગ ભોગ લીલા કરે, તે નાગર નરસૈયો રહયો છે સાંખી. સાર કર. ૩

પદ ૪૩ મુ.

મોગરડે શું મોહી રહયો શામળા હાર આપે તો તારી ખ્યાત વાધે;
નાગર તાહારૂં નામ ગાતો હતો, ત્રીકમ તુને કોઈ નહી આરાધે. મોગરડે શું. ૧
સરવ જાતિ તણા લોક ટોળે મળ્યા, જેની સહાય કરશો તેની થાશે;
મૃત્યુને ભયે નરસૈયો બિહતો નથી, તાહરો જશ જગદીશ જાશે. મોગરડે શું. ૨
રજની સઉ વહી ગઈ લાજ રાખી નહી, જોત ઝાંખી થઈ જાય દીવા;
કેશવા કંઠથી માળ અળગી કરો, પ્રેમે આરોપો નરસઇને ગ્રીવા. મોગરડે શું. ૩

પદ ૪૪ ું.

હારને કાજે શું હઠ કરે શામળા, જાચવાને તોરી પાસ આવ્યો;
રાધીકા સંગ તુ વાત બેઠો કરે, શુ વૈકુઠથી તુરે લાવ્યો. હારને કાજે. ૧
તારૂં નામ વિશ્વંભર ધરયું તે વરાશિયે, નંદના છોકરા તું છાશ પીતો;
ઓઢતો કાંમળી હાથમાં લાકડી, ગાવડી ચારતો વન રહેતો. હારને કાજે. ૨
મારે માત તું તાત તું ભ્રાત તું ભુધરા, તુજવિના દુ:ખ તે કોને કહીયે;
ભણે નરસૈયો તારા ગુણ ગાઈ જીવીયે, એકલા ભુતળમાં કેમ રહીયે. હારને કાજે. ૩

પદ ૪૫ મું.

હારને કાજે શું વિલંબ કરવો ઘણો, ન હોય કૌસ્તુભ વિદરૂમ માળા;
ઉજળાં પુષ્પ ને સુત્રનો તાંતણો, તેણે શું મોહી રહયો નંદલાલા. હારને કાજે. ૧
ઊંચને મુકી નીચને અનુસર્યો, જોઈ નહી જાદવા જાત દાસી;
રાજાની દીકરી રૂકમણી પરહરી, કુબજાને મંદીર થયો નિવાસી. હારને કાજે. ૨
રજની અલપ રહી લાજ તારી ગઈ, જોત ઝાંખી થઈ જાય દીવા;
કેશવા કંઠથી માળ અળગી કરો, પ્રેમે આરાપો નરસઈને ગ્રીવા. હારને કાજે. ૩

પદ ૪૬ મું.

આલ્યને હાર સુત નંદ વસુદેવના, આથ ને અધાપીં તારે લાજ થોડી;
કંસના ભયથકી નાશી ગોકુળ ગયો, રહ્યો આહીર શું પ્રીત જોડી. આલ્યને. ૧
તારી ગરજ માટે માબાપ તેં એ કરયાં, સુરને અસુર મુનિ સર્વ જોતાં;
કંસનો વધ કર્યો કારજ તારો સર્યો, માબાપ મેહેલ્યાં તેં વ્રિજ રોતાં. આલ્યને. ૨
ભકિત કરતાં તું આહીરનો નવ થયો, તો મુને હાર કેમ આપે;
ભણે નરસઇયો રજનીરે થોડી રહી, આલ્ય તસ્કર મુને શું સંતાપે. આલ્યને. ૩

પદ ૪૭ મું.

ઉઠને શામળા મુકી મનાઆંબળા, બોલ્ય નહિ શું જ અભિમાન માટે;
આલ્યને હાર કાં પ્રગટ હવડાં કરૂં, તેં આમ કીધું વંશીવટ ઘાટે. ઉઠને. ૧
અણવરી નાર તેં ભોગવી ભુદરા, પરણતાં પ્રથ શું બેસે તારે;
હારને વાર થઇ ભાર ભાગી ગયો, શું કહું નાથજી વારે વારે. ઉઠને. ૨
કળીજુગ માંહી પ્રતિત ગઈ લાખેણી, વૈષ્ણવની વારે કોણ થાશે;
ભણે નરસઇયો હું આજ હળવો પડયો, તાહરા ગુણ હવે કોણ ગાશે. ઉઠને. ૩

પદ ૪૮ મું.

તને રોકી રહિ રાધિકા રંગ જામ્યો ઘણો, રશીયા રજની રહી થોડી;
નંદના નંદ તું શાને આળસ કરે, નાગરા સાથે તેં પ્રીત તોડી. તને રોકી રહિ. ૧
દેવને પાળીને કામ પરજાળીને, ઇશપદ પામીયો ઉમીયા સ્વામી;
શામળા તુજને લોક લંપટ કહે, થયો વ્યભિચારિ કાનુડો કામી. તને રોકી રહિ. ૨
હઠ કરે તેમ શું હઠ કરે શામળા, ત્રુટશે સ્નેહ ત્રિકમ તાણે;
ભણે નરસૈયો જો જામની વહીગઈ, મંડળિક મારશે મુજને વાણે. તને રોકી રહિ. ૩

પદ ૪૯ મું.

ઊઠરે અટપટા નથિ બોલતો ચટપટા, લંપટા લાજ તારી કે જાશે;
વ્રજપતી રંગમાં કેલ ઘટા કરે, તુજ વિના વારે તે કુણ ધાશે. ઊઠરે અટપટા. ૧
ઊઠ તું ચરવડી શું બેઠો હરબડી, વાત ધાડી પડી મુજ સાથે;
ભકત વત્સલ કહાવે તે ફોગટ ગયું, લાજ શેવકની તુજ હાથે. ઊઠરે અટપટા. ૨
જીવ મારો જગમગે અંગ મારૂ ડગમગે, ડગમદે નેત્ર જોવાને રૂપ;
નરસૈયો લગમગે લોક સઉ જગમગે, કોપીયો મંડળીક દુષ્ટ ભુપ. ઊઠરે અટપટા. ૩

પદ ૫૦ મું

નવ મેલે શામળા આવડા શા આંબળા, આમલા ઘણા મનમાં કેમ રાખે;
કોટિ બ્રહ્માંડપતિ ઝાઝું શું કહુંકથી, વાલા વિસારી મને કેમ નાંખે. નવ મેલે. ૧
ગજને ઉગારીયો ગિરિવર તારીયો, મારિયો રાવણ લંક ભુપ
રંક તું હારિયો કોણે તું તારિયો, નારિયો મોહિ રહ્યું નીજ રૂપ. નવ મેલે. ૨
મુકરે મરકટા જોઇ તારી છટા, અટકે અંગ સુકાશે વાલા,
નરસઇયો વિનવે પ્રીછવે શામળા, નઠોર ન થઇએ નંદલાલા. નવ મેલે. ૩

પદ ૫૧ મું.

ખરેખર કાનુડા તારૂં મન ચોદશ ભમે, જાણે નાગર કંઇ દાન આપે;
અહયા નામ લક્ષ્મીવરા કરો લાલચ ખરા, રંકને લોભીયા શું સંતાપે. ખરેખર. ૧

ગોકુલ લઈ રીધ વિપ્રને મોકલી, ભુવન કીધું વેકુંઠ સરખું;
મ્હારે તો દાનનું જ્ઞાન તું જીુદરા, નિત્ય પ્રત્યે તારા ચરણ નિરખું. ખરેખરૂ. ૨
મન મોટું કરો, હાર કંઠે ધરો, હરખીને વહેલા મંડપ આવો;
ભણે નરસૈયો રજનીરે થોડી રહી, દુષ્ટ બંધનથકી મુજને મુકાવો. ખરેખરૂ. ૩

પદ ૫૨ મું

સદા તું દયાળ હું દીન દામોદરા, હે દીનાનાથ જોને વિચારી;
ચરણને શરણ આવ્યો કૃપાનાથ હું, કરો સંભાળ ગોપાળ મારી. સદા તું. ૧
દેવના દેવ સુણ દેવકી બાળકા, વિશ્વ પાળક એવું બરદ તારે;
એવું જાણી ઘટે તેમ કરો ત્રિકમા, અવર કો અધીપતી નહિરે મારે. સદા તું. ૨
જો મારા કરમને ભાલ વિશ જીુદરા, તો પતીત પાવન તારૂ નામ જાશે;
છાંડતાં તો નથી છુટવું શામળા, છાંડતાં તો ઉપહાસ થાશે. સદા તું. ૩
દુષ્ટ ભાવે તેં હણ્યિ પુતના, જમદુતના પંથથી તેં નિવારી;
ગામકી નાર કિરતન કરી ઉધરી, તું વિના સરણ કુણ કરે મોરારી. સદા તું ૪
તાસ નામથી દ્રુપતીને અંમર પુરીયાં. દ્રુપદ પામિયો અચળ આગે;
તેમ તારા નામનો નરસૈયો જપ કરે, રાખ્ય શરણે તુને લાજ લાગે. સદા તું. ૫

પદ ૫૩ મું.

દેવા ભકતનો ઇશ તું વિષ્ણુ કહાવે સદા, કાંગવાનું દાન તુને કેમ ભાવે;
વિપ્ર સુદામાને નવનિધ આપિ તેં, માહરી આગળ કેમ નાવે દેવા ભક્તનો. ૧
હવડાં કૃપણ થયો જાણતો સે નથી, સદા શેવક જન પ્રતિરે પાલ;
નાશીને ખુણે જઇ પેઠા શુ શ્રીહરી, કાલય વનનો આણ્યો કાલ દેવા ભક્તનો. ૨
શીશુપાલ જરાસંધ કંસ નરકાસુર, તેહ તણાં બળ માન મોડ્યા;
પુતના અગાસુર કેશી બકાસુર, વૈર ભાવે તેના બંધ છોડયા. દેવા ભક્તનો. ૩
ભક્તિ ભાવે જેણે તુજને ઉપાશીયો, ગર્ભવાશ તે ન આવેરે વળતો;
ભણે નરસૈયો હું ભાવથી વરણવું, રખે ત્રિકમ મુને રાખે ટળતો. દેવા ભક્તનો. ૪

પદ ૫૪ મું.

કેટલાએક મળિ વાત એવી કરે, દુષ્ટ બોલે મુખ વચન વાણી;
કામન મોહન કાંઇ એક એકને, મંત્ર બળે એણે આણ્યું પાણી કેટલા. ૧
મંત્ર જંત્રની વાત જાણું નહીં, કેવળ કૃષ્ણ મેં રૂદીયે બાંધ્યો;
પ્રલ્હાદ કારણ સ્થંભમાં પ્રગટીયા, બાળક ધ્રુવને અવિચળ રાખ્યો. કેટલા. ૨
ચાર પદારથ સુદામાને આપીયાં, તીમર ફેડી ત્રીલોચન કીધો;
અમરિષ રાજા ઉગારીયો શાપથી, ચક્ર ધરીને હરી શરણ લીધો. કેટલાં. ૩
વેવાઇયે મન વીચાર એવો કરી, મામેરાની ટીપ આપી માંડી;
ત્રણ સહસ્ર સાડલા ત્રણ સહસ્ર કાપડાં, ત્રણ સહસ્ર ચુંદડી ચીર સાડી. કેટલા. ૪
ત્રણ સહસ્ર ચોળી કસબ કિનખાબની, રંગ જુદા ને શોભિત તાજા;
સારૂ ચણિયા બેઉ ખટ સહસ્ર મલી, નહી નુકશાન કંઈ સર્વ સાજા. કેટલા ૫
તેણે સમયે વેવાઈએ એવું કર્યું, તમ પુત્રીની સહુએ ઠઠ માંડી;
સહસ્ર બે ચાર રૂપૈયા લે ઉછીના, નહિં કર રાતમાં જાય છાંડી. કેટલા. ૬
દીકરીનું લે તે તો કુંભિ પાપે પડે, હોંસે હળાહળ કોણ ખાયે;
લક્ષ્મીનો નાથ લજજા મારી રાખશે, મામેરૂ કર્યા વિના નહીરે જાયે. કેટલા. ૭

તે વેળા નાથજી લક્ષ્મીજી લેઇને, પ્રીતે પ્રભુજી મ્હારી લાજ રાખી;
નરસૈયો વીનવે હાર આપો હરી, દાસનાં દુઃખ કેમ રહોછો સાંખી. કેટલા. ૯

પદ ૫૫ મું.

કોણ આગળ જઈ વીનવું વીઠલા, શ્રીપતી લાજ રાખોને મ્હારી;
દ્રુપતી લાજને કાજ આવ્યા હરી, દુઃખ પામી નહી દાસી તારી. કોણ. ૧
પ્રગટ થાઓ પ્રભુ ભૂતળ ભુદરા, નરસૈના નાથ એવું બરદ કહાવો;
સેવકનું સંકટ ટાળીયે ત્રીકમા, તો તમે કાનજી ભલારે ભાવો. કોણ. ૨
લોક દેખે સહુ દુઃખ દેછે બહુ, મંડળીક મદ ભર્યો મુંઢ પાપી;
નરસૈયાના સ્વામી જેમ ઘટે તેમ કરો, લાજ રાખી નાંખો બંધ કાપી. કોણ. ૩

પદ ૫૬ મું.

અવણે સુનો થયો શામળા શ્રીહરી, લક્ષ્મીનાથ શું નિદ્રા આવી;
બિરદ મોટું ધર્યું પતિત પાવન તણું, શરણ આવે તેની બાંહ્ય સાવી. અવણે. ૧
દુષ્ટના દુષ્ટથી રાખ્ય રમા પતી, તમ વિના મ્હારે નહી અવર સ્વામી;
હરિજન લોકને મન આનંદ બહુ, અવર કોને કહુ શીશ નામી. અવણે. ૨
ફુલની માળ તે અધિક તુજને વશી, વીનવે નાથ હું મન તારે;
નરસૈયાના સ્વામી વિલંબ ન કીજીયે, હાર આરોપિયે કંઠ મહારે. અવણે. ૩

પદ ૫૭ મું

દયા આણ્ય દામોદરા દાસની, તું રે મારા ધણી વિશ્વ જાણે;
પ્રગટ થયું નામ ને તુ થકી શામળા, વીઠલા વિનતી મન નાણે. દયા આણ્ય. ૧
મારે મંત્ર તુ જંત્ર તુ ધ્યાન ધરણીધરા, મિત્ર મોહન વીના નહીરે બીજો;
હાર આપ્યા વિના લાજ કહો કેમ રહે, દીન દેખી પ્રભુ સે ન રીઝો. દયા આણ્ય. ૨
સાર કીધા વિના નેટ નથી છુટવુ, જો તારા ચરણની આશ આપી;
નરસૈયાના સ્વામી મન માગી કહુ, દેહ દામોદરા તુજને સોંપી દયા આણ્ય. ૩

પદ ૫૮ મું

પરણીને પારકે હાથ શુ ભાળવ્યા, લાજ નાવેરે કંથ કેમ તુજને;
કોટી અબજ અપરાધ ક્ષમા કરી, મેહેર કરી પાસ રાખો મુજને. પરણીને ૧
દાસને દાસીના દુઃખડાં કાપવા, ધાઇને જાઓ છો એક સ્વાસે;
આજ અલબેલડા અરજ સુણતા નથી, છુટકો નથી છબીલાજી નાસે. પરણીને. ૨
જેવી તેવી દાસીની લાજ તો નાથને, પ્રીતમજી કેમ પ્રીત તોડી;
પ્રાણ જાશે તોય અવરને નહી ભજુ, હઠીલા ના કહુછું બે હાથ જોડી પરણીને. ૩
સોળ સહસ્ર એકસો આઠ સ્ત્રી તાહરે, તેમાં એક અધિક હુ દાસી તારી;
નરસૈયાના સ્વામી શુ કહુ તુજને, હાર આપી સાર કરને મહારી. પરણીને. ૪

પદ ૫૯ મું.

વિશ્વ પાલક કરૂ વિનતી વીકળતા, તુજ વિના દુઃખ કોણ જાણે;
વલવલતાં મબલીતા તપ જામની, ત્રીકમા નિદ્રાશુ તજશો વહાણે. વિશ્વ પાલક. ૧
રોકયો શું રાધિકા કહ્યું જેનું કરો, મુજપર દયા હરી સેં ન આણે;
આવડી હઠ પ્રભુ નવ ઘટે તુજને, ત્રુટશે સ્નેહ ત્રિકમ તાણે; વિશ્વ પાલક. ૨
આ અવસર નહી સાચવ્યો શામળા, તો તારી કીરતી કોણ વખાણે,
હાર નહિ આપો તો નરસૈને મારશે, રાડ લીધી મંડળીક રાણે. વિશ્વ પાલક. ૩

પદ ૬૦ મું.

નંદના નંદન વાર લાગે ઘણી, દુરિજન લોકને શું હસાવો;
કોટી બ્રહ્માંડમાં ન્યુન નહી તાહરે, લક્ષ્મીવર તુને લાજ ન આવે. નંદના. ૧
પેરેપેરે પરણ્યુ માન માગી કરી, કઠણ કયાં થઈ રહ્યો કૃષ્ણ કામી;
કપટ ભાવે ભજયો તેઓ તુજને હરી, સાર સંભાળ કર જગત સ્વામી. નંદના. ૨
કોણ વેળા થઇ હાર આપે નહી, સાંભળ શામળા વાત મારી;
નરસૈયાના સ્વામી માહરે દુ:ખ નથી, મારતાં લાજ જાશેજ તારી. નંદના ૩

પદ ૬૧ મું.

પ્રથમ પ્રીત માંડી હવે શું રહયો શામળા, ન્યુન તારે હરિ શીછે આજે;
કંઠમાં કુસુમની માળ તું ગ્રહી રહયો, તે કહો કૃષ્ણજી શાને કાજે. પ્રથમ પ્રીત. ૧
સાચી ભકિત કરૂં લોક જુઠો કહે, કેમ તજી કાનજી નાશી જાઓ;
નાથજી તું વડો મંડળીક મદ ચડયો, વારે વિશ્વંભર વેલા ધાઓ. પ્રથમ પ્રીત ૨
મેલ્ય માયા હવે પુષ્પના હારની, વાર લાગે ઘણી વિસ્વનાથ;
નરસૈયાના સ્વામી આશ તારી ઘણી, મુકશો નહી હરી ગ્રહયો હાથ. પ્રથમ પ્રીત. ૩

પદ ૬૨ મું.

હાર મધુસુદના આજ વહાલો થયો, રાખી રૂદેમાં થયોરે સાંસો;
હાર માંહે હીરા હશે શામળા, લોભી લક્ષ્મીવરા તે વિમાસો. હાર મધુસુદના. ૧
મંડળિક ઊપર કૃપા કીધી ઘણી, દાસપરથી દયા તેં ઊતારી;
સંકટનો સાથિ નહિ તુજવણ શામળા, હે દિનાનાથ મુકો ન વિસારી હાર મધુસુદના. ૨
ભકત વત્સલ એવું બરદ છે તાહરૂં, હુંરે વળગી રહયો તેની આશે;
પતિતપાવન હરિ નામછે તાહરૂં, વિપત પડે હવે શું વિમાશે. હાર મધુસુદના. ૩
વાંક નહિ વીઠલા તમતણો તો રતી, પીડા પામુ હરી મુજ પાપે;
ભણે નરસઈયો મુને મંડળિક મારશે, જીવતો રહુ જો હરિ હાર આપે. હાર મધુસુદના. ૪

પદ ૬૩ મું.

હાર હૈયા વચે શું રે રાખી રહયો, કૃપણ થયોરે તું કૃષ્ણ કાળા;
થોડિક વારનો પરૂણો પ્રભુ તાહરો રૂડું ગમે તે કરો નંદલાલા. હાર હૈયા વચે. ૧
તાહરા બળ તણી હિમ્મત માહરે, તુરે આપીશ તે મારે લેવો;
તાહરા મનમાં વાત કેવી હશે, દાસનો દાસ છું જેવો તેવો. હાર હૈયા વચે. ૨
મરણથી માધવજી હું તો ડરતો નથી, નેટ નિવારણ આ દેહ પડશે;
હાર આપ્યા વિના મંડળીક મારશે, તેઅપજશ તારે શીર ચડશે. હાર હૈયા વચે. ૩
કેટલી વેળા થઇ કરગરૂં કૃષ્ણજી, શું કહું શામળા વારે વારે;
નરસૈયાના સ્વામીઆવો ઉતાવળા, તુજવિના ભકતને કોણઉગારે. હાર હૈયા વચે. ૪

પદ ૬૪ મું.

હું જાચક તુ દાતાર દામોદરા, મહારે મન બરદ સાચું;
આપે ન આપે તોય તુ ધણી ત્રિકમા, તુજવિના બીજા કોને ન જાચું. હું જાચક. ૧
ભકત સુદામાની સાર કરી શામળા, નવનિધી આપી ત્રુઠયા મુરારી;
ચતુરભુજ તેં ચંદ્રહાસ ઉગારીઓ, કિરતી ગાયછે જગત સારી. હું જાચક. ૨
ગુરૂ બાળક જેમ સદનથી લાવિયા, અર્જુન પ્રતિજ્ઞા વાચા પાળી;

બ્રાહ્મણના દશ પુત્ર હરયા હુતા, વૈકુંઠનાથ તું લાવ્યો વાળી. હું જાચક. ૩
એવાં ઘણાં વળી બરદ છે તાહરાં, આહરૂ દુ:ખ હરિ કહ્યું તુજને,
હાર નહિ આપોતો મંડળિક મારશે, નરસૈંયો કહે હરી રાખ્ય મુજને. હું જાચક. ૪

પદ ૬૫ મું.

વાર થઇ વીઠલા વેગે વારે ચડો, નાગરી નાતમાં હાંસી થાયે;
ભક્ત ઉદ્ધારીયા અનેક આગે હરી, તમ વિના કાનજી કોને કહેવાયે. વાર થઇ ૧
દ્રુપતી કાજ વેગે ધશી આવીયા, પૂરિયાં ચિર અનેક ભાતે;
રાખિયે લાજ કરો કાજ હરિ અમતણું, વિલંબ ન કીજે એજ વાતે. વાર થઈ. ૨
જાગ્ય તુ જદુપતિ સદાય શ્રવણે સુણી, પ્રગટ થઈ માન દીધું;
છાબ છાયલ ને ચીર બહુ નવનવાં, પૂરયાં પિતાંબર કાજ સીધ્યું. વાર થઇ. ૩
જય હરી જય હરી હાર આપો મુને, કેસવા કીરતી રહે જગમાં સાચી;
નરસૈયો નમી નમી કહે વાલા તુજને, જન્મોજન્મ તારી ભક્તિ જાચી. વાર થઇ ૪

પદ ૫૬ મુ.

રાગ મેગ મલ્હાર અથવા રામગ્રી રાગના પ્રભાતમાં પણ ગવાય છે.

જીરે ચોદશ જોઉ તારી વાટડી, મારો નાથ ન આવે;
મંડળિક ખડગ કાઢી રહ્યો મુને કુણ મુકાવે. ચોદશ જોઉ તારી વાટડી ૧
હઠીલાજી હઠ મુકીએ; હાર આપી મુજને;
મારયા પછી મારા નાથજી, લાજ લાગશે તુજને ચોદશ જોઉ તારી વાટડી ૨
જીરે ગજ કારણ ગરૂડ છાંડીયો. અળુ એર ઉજાણા;
નરસૈયાને હાર આપતાં, આવડું શું રે રીસાણા ચોદશ જોઉ તારી વાટડી ૩
જીરે વામન રૂપે બળિ છાયો, ધરા ત્રણ પદ કીધી;
ઈંદ્રનુ ઇંદ્રાશન રાખવા, રીધ બળનેરે દીધી ચોદશ જોઉ તારી વાટડી ૪
જીરે મોસાળુ કીધુ ભલુ. પ્રથ ગાંઠેરે ન્હોતો;
લક્ષ્મિજી લેઈ પધારીયા, મુને કીધો સમોતો. ચોદશ જોઉ તારી વાટડી. ૫
રામાસું રંગે રમો, પ્રભુ મુજને વિસારી;
છબિલાજી તમ કંઠથી, હાર આપો ઉતારી ચોદશ જોઉ તારી વાટડી. ૬
નરસૈયો વિનતી વિનવે, રાય દામોદર સુજાણ;
તમે હઠે નથી બોલતા, મંડળિક અજાણ ચોદશ જોઉ તારી વાટડી ૭

પદ ૬૭ મું.

વિવિધ વિચારી પ્રીતડી, જોને સારંગ રાતો;
હાર નહિ આપો તો મારશે, મંડળિક મદમાતો. વિવિધ. ૧
કામી થયો તું કેશવા, મુને પરભવે પાપી;
લોભિ થયો લક્ષ્મિવરા, પુતના તે સતાપી વિવિધ. ૨
માહારી વારે ચડોને વીઠલા, નહિતો બ્રદ તુજ જાશે;
નરસૈયાને મંડળિક મારશે, તારા ગુણ કુણ ગાશે વિવિધ. ૩

પદ ૬૮ મુ—રાગ દેશી ફેર પ્રભાત.

મહા હઠીલો મુખથી ન બોલે, જુઠડો છે જદુનાથરે;
ધુતારો ધરણીધર જાણયો, અટકયો ન મુકે વાતરે. મહા હઠીલો ૧

ગોકુળમાં તું થયો ગોવાળો નવનીત કેરો ચોરરે;
ભક્ષી ભમત સવરીનાં એઠું, જુઠાં પ્રાશ્યાં બોરરે મહા હઠીલો. ૨
પરાધિન થઇ પેટજ ભરતો, લેતો ગુજરીના દાનરે;
નરસૈયા સાથે હારને કાજે, આવડું શુ અભિમાનરે, મહા હઠીલો. ૩.

પદ ૬૯ મું

મહા હઠીલો મુખથી ન બોલે, શામળો મહા કુજાતરે;
ધુતારો ધરણીધર જાણ્યો, આહિર જાત તર જાતરે મહા હઠીલો. ૧
ચચળ લપટ ચાડી ખાતો, સઘળે કરતો સોરરે;
ગોકુળમાં ગિરધારી રહેતો, નવનિત કેરો ચોરરે. મહા હઠીલો. ૨
તુ ગુજરધનાઇને ઘેરે જાતો, ત્યાં તુ ટાહાડો ઠુમરો ખાતો;
ધનાઇ બાંધતી ઘારો તાણી, ત્યાં હુ મેલાવતો સારગપાણી. મહા હઠીલો. ૩
તે વેળા સંભારો વાહાલા, દયા મનમાં આણો રે;
મહારાજા મોંઘા નવ થઇએ, મને પોતાનો કરી જાણોરે, મહા હઠીલો. ૪
મારે રૂડે તારૂ રૂડુ, મ્હારે ભુડે તારૂ ભુડુ રે;
મારી પત્ય જાતાં તારી પત્ય જાશે, ત્યારે ગોકુળમાં કેમ રહેવાશેરે. મહા હઠીલો. ૫
લોકો સહુ વરવાં બોલેછે, ઢાંક મારાં કે ઉઘાડું તારાં;
નગર બરડક બોલા કહીયે, તે તમો નવ આણો હૈયે. મહા હઠીલો. ૬
ભ્રખુભાણુ શુતાએ પકડી રાખ્યો, તુજવણ કુણ કરે સહાયરે;
નરસૈયાને હાર નહિ આપે ત્યારે, તે વિના જશ કુણ ગાયરે. મહા હઠીલો ૭

પદ ૭૦ મુ. રાગ મેવાડો

નરસઇમેહેતો પોતાની પુત્રી કુવરબાઇને. કહે છે

સાસરે પધારો રે મ્હારી કુવરી રે. વિચિત વેદના રે વિશાર;
પીયર તમારૂ રે પુત્રી કુકડુ રે, છે શ્રી ગોકુળમાં પરિવાર. સાસરે. ૧
હરિગુણ ગાતાં રે ધડપણ ગાળજો રે, સતસંગે કરજો વળી સુવિચાર;
રૂદન ન કરશો રે રૂદિયાં ફાટતે રે, નથી કોઈ આંસુનુ લોનાર. સાસરે. ૨
મારે તો નિરધનને રે પેટ તુ પડી રે, કાંઇ ન પામી તુ તો સુખ;
નિઠોરશે નાત્ય રે નટ નાગર તણીને, ઠામ ઠામ દીધાં છે બહુ દુ:ખ. સાસરે. ૩
એમ ન કીજે રે મારા તાતજી રે, રાખો શ્રી નાથજીશુ નેહ;
સાર ઘણી કીધીરે એણુ શામળે રે, તે આજે કેમ દેશે છબીલાજી છેહ. સાસરે. ૪
જેણુને મામેરૂ રે હરીયે પેહેલાં કરયુ રે, રાખી દુષ્ટ સભામાં વળી લાજ;
હુડીને શીકારી રે હરીયે હેતશું રે, તે હાર આપશે શ્રી માહારાજ સાસરે ૫
સામરીયે જઇને રે હવે હું શું કરૂં રે, જ્યારે રૂઠડા સારંગપ્રાણ;
તમને જ્યારે રે મંડળીક મારશે રે, ત્યારે અમે તજશું અમારા રે પ્રાણ. સાસરે. ૬

પદ ૭૧ મુ. માનબાઈ કહે છે.

આધારને હુતો રે હરી મુને તાહરો રે, અમો અબળા દુરબળ નાર;
પ્રિતલડીને હુતી રે પેલા ભવતણી રે, તે ત્રીકમજી મેલી કેમ રે વિસાર આધારને. ૨
પટકુળ પ્રેમદાનાં રે પ્રીતે પુરીયાં રે, રાખી દુષ્ટ સભામાં વળી લાજ;
દીન જાણીને રે અમને દયાં કરો રે, મેહેતાજીને મુકાવોને માહારાજ. આધારને. ૯

ગૃહાને થકી રે ગજ મુકાવિયો રે, વારે તમે ધાયા અડવાણે ચર્ણ;
દાસના દોહલા રે તમે સહ્યા નવશકો રે, શુ શુતાછો અંશરણે શર્ણ   આધારને ૩
સોરઠને સભાુ રે હરજી હસાવિયુ રે, હારને ઘણી લાગી વાર;
હળવાંને પડયાં રે સહુ હરખે ભરયાં રે, વારૂ નહી કીધું નંદ કુમાર. આધારને ૪
ગુણલા સાંભળીને રે પ્રભુ સહી નવ શકો રે, એકલા શો કરશો રે વિલાસ;
દીન જાણીને રે અમને દયા કરો રે, પુરો અમ અબળા કેરી આશ   આધારને ૫
વિનતી અમારી રે સ્વામી તમે સાંભળો રે, છોજી તમે ભક્તવત્સલ ભગવાન;
કરજોડીને રે કરે છે વિનતી રે, માનબાઇ માગે છે રે માન   આધારને. ૬

પદ ૭૨ મું. રતનબાઇ કહે છે

દામોદર દીનનેરે દરશન દીજીયે રે, વાલા તારો મેહેતાજી રે દુભાય;
જનમો જનમનોરે દાસ તમારડો રે, શામળીયાજી કીધી છે બાહુ સ્હાય. દામોદર ૧
નરસૈયાને રે મંડળીક મારશે રે, તમો પોઢોડયા રાધાજીને ઘેર;
ગોપીયોની સાથે રે પ્રભુજી રંગે રમોરે, સ્વામી તમ શેવકની શી પેર.   દામોદર. ૨
પ્રીતલડીના બાંધ્યા રે પ્રભુજી પધારજો રે, આવોજી રમીયે રાસ વિલાસ;
મોગરાની માળાર લેતા આવજો રે, પુરો અમ અબળાકેરી આશ.   દામોદર. ૩
બ્રહ્માંડ તો ભટકીરે અમો ભુલાં પડયાં રે, પામ્યાં શ્રી ગોકુળમાં તો ઠામ;
નરસૈયા સાથેરે લઇ રહ્યા રૂસણુરે, તેમાં નહી સરે સામળીયાજી કામ   દામોદર. ૪
વૃંદાનેવનમાંરે લાડ લડાવીયાંરે, તેવી પ્રભુ પુરો અમારીરે આશ;
વિઠલજી વિનંતીરે શેં નહી સાંભળોરે, અમો છીએ તમારાંરે દાસ.   દામોદર. ૫
દીન જાણીનેરે અમને દયા કોગે, નરસૈયો મુકે છે રે માન;
એ છ વિનતીરે રતનબાઇની રે, શામળીયાને કરે છે રે સાન   દામોદર. ૬

પદ ૭૩ મું. કાનબાઇ કહે છે.

શામળીયા સ્નેહી રે અમ ઘેર આવજો રે, કહુ મારા મનડા કેરી રે વાત,
મોગરાની માળરે લટકતી લાવજો રે, રસીયા જુવો વિતીગઇ બધી રાત. શામળી. ૧
કોડતો કૃશ્નજીરે કામનીના પુરવા રે, આવોજી સભા મધ્ય મહારાજ;
મહેતાજીને રે મંડળીક મારશે રે, લક્ષ્મીવર જાશે તમારી રે લાજ.   શામળીયા ૨
હાર ન આપ્યોરે અતિ હળવાં પડયારે, તે તમને કેમ ગમે છે નાથ;
વિનંતી કરીને રે કાન તમને કહુંરે, બુડતાંનો આવી ઝાલો હાથ.   શામળિયા. ૩
પ્રીતલડી બંધાણી રે પ્રભુ તમથી ઘણીરે, અમો બીજા કોની કરીએ આશ;
વેળા તો વીતીછેરે જાગી જુવો જાદવારે, આશ નથી ઉઠો શ્રી અવીનાશ.શામળિયા. ૪
વિલંબ કર્યાથીરે વાત વણુશી જશેરે, પ્રીતમજી પધારોને આ વાર;
કાનબાઇ કહેછે રે મોહનજી માનીયેરે, હરિ મારા નોધારા આધાર.   શામળિયા. ૫

પદ ૭૪ મુ. પાનબાઇ કહેછે.

મારા જદુપતી જાદવારે, વિનતી સુણોને વિશ્વાધાર;
શરણ તમારેરે છું હું શામળાગે, તોયે વાલા કેમ નહિ કરો વાર.   મારા. ૧
સભા સહુ દેખતાં રે હાર હાર આપીયે રે, બળદ પાળોને પોતાનુ શામ;
સહાય સેવકની કોડે દીજીએ રે, મેહેતાજી ના મનની પુરો હામ.   મારા. ૨
ગોકુળમાં ગીરધારીરે રક્ષા કરી ગાયની રે, ગોપીઓને ઘણાં લડાવ્યાં લાડ;

તેમ મહેતાજીનીરે આશ પુરીએ રે, અબળા માનુ તમારોરે પાડ. મારા. ૩
જગમાં જનમીનેરે અમો ભુલાં ફરયાં રે, નિચ ભક્તિ કરીને પામ્યા ઠામ;
બાંહ્ય ગ્રહ્યાનીરે લાજ બધી નાથને રે, પ્રિત કરી તમશુ સુંદરશામ. મારા. ૪
તમારે જગતમાંરે, ભકતો અનેક છે રે, અમારે તો એક તમે ભગવાન;
પાનબાઇ કહેછેરે પ્રભુજી પધારીયેગે; વહાલા હાર આપીને રાખો માન. મારા ૫

પદ ૭૫ મુ રાગ મારૂ. સુરસેના સખી કહેછે.

શ્રીજી મારી વીનતી રે, તમે સાંભળો સારંગ પ્રાણ્યે;
સંકટ તમને શુ કહું વાલા, તમો છો ચતુર સુજાણ. શ્રીજી મારી૦ ૧
દાસને દુઃખ છે દોહલાં, તે કેમ સહો છો મહારાજરે;
વિલંબ ન કીજે વીઠલા, હવે ગઇ સેવકની લાજ. શ્રીજી મારી૦ ૨
અમો હળવાં પડયાં દામોદરા તો, તારા ગુણ કોણ ગાયરે;
બરદ ન રાળો ભુધરા, તો અમે કેમ જીવાયરે. શ્રીજી મારી૦ ૩
સજ સે ન થાઓ શામળા, તમે ભોગળ ભાગો આજરે;
હાર આપો હરિ દાસને, જેમ જાય મંડળિકની લાજરે. શ્રીજી મારી૦ ૪
અમવિના તમે એકલા, પ્રભુ શો કરશો વિલાસરે;
પરસ્પર છે કાનજી, અમને તમારી આશરે. શ્રીજી મારી૦ ૫
જળહળના છો સામસુંદરવર, અમો છું તમારી નારરે;
નેહવિના નારી કેમ રહે, કાંઈ કરો મન વિચારરે. શ્રીજી મારી૦ ૬
સ્વામી શે નથી જાણતા, મન ઉતારોને રીસરે;
અપરાધ અમારો ક્ષમા કરો, નામે સુરસેના શીશરે શ્રીજી મારી૦ ૭
અમો અબળા તમને નમુ, અમને કરો પસાયરે;
નરસઇયાને ઉગારી લીજે, ત્યારે, હશિયા વઇકુંઠરાયરે. શ્રીજી મારી૦ ૮
સુરસેનાની વિનતી, સાંભળી દામોદર રાયરે;
આસનથી હરી ઉઠીયા, દાસને કર્યો પસાયરે. શ્રીજી મારી૦ ૯

પદ ૭૬ મું.

સુરસેનાની વિનતી જાણીરે, આસનથી ઉઠયા સારંગપાણીરે;
જળહળતા બ્રહ્મ તે આવેરે, સખી હરખ ધરીને વધાવેરે સુરસેનાની૦ ૧
સઘળી બાઇને બીડી આપીરે, રીસે બળ્યા તે સઘળા પાપીરે;
નવ જાણે નરસઇઓ વિચારરે, આવ્યાં મંડપમાં દેવ મોરારરે. સુરસેનાની૦ ૨
મુખે બોલ્યા તે શ્રી જુગદીશરે, નામી સર્વ સખીને શીશરે;
તમારી સ્તુતી સહી નવ જાયરે, એમ બોલ્યા તે જાદવરાયરે. સુરસેનાની૦ ૩
સર્વ શખીને દીધુ આલિગનરે, દીન વચન બોલ્યા જગજીવનરે;
સર્વ સખિને સમરપ્યા હારરે, નેણુ વહેછે જળની ધારરે. સુરસેનાની૦ ૪
તમે સાને કરો વિલાપરે, હાર અરપુ આપો આપરે;
તમો વેચોતો વેચાઊંરે, કાચે તાંતણે બાંધ્યો આવુરે. સુરસેનાની૦ ૫
બ્રહ્માદીકને વશ નહિ થાઊંરે, વેદ વિધા હોએ ત્યાં ન જાવુંરે;
એવું બોલ્યા શ્રી જુગદીશરે, નામી સર્વ સખીને શીશરે. સુરસેનાની૦ ૬
જેને મન ઘણો અભિમાનરે, ત્યાંથી દુર સદા ભગવાનરે;

હુંતો સત્ય વચનજ ભાખુરે, હુંતો લજ્જા સેવકની રાખુરે. સુરસેનાની૦ ૭
તમે જેર આગો તે આપુરે, તમ વચન કદી ન ઉથાપુરે;
તમને કહુ વિસ્તારી વાતરે, મેહેતાજીની વધારૂ ખ્યાતરે સુરસેનાની૦ ૮
માટે કહોને કેદારો ગાયરે, તે વિના નહીં હાર અપાયરે;
હુંતો જઈ બેસું આસનરે, સત્ય માનજો મુજ વચનરે. સુરસેનાની૦ ૯
તમો પ્રાણ થકી છો પ્યારારે, પ્રાણ એક ન મૂકુ ન્યારારે;
એમ બોલ્યા દામોદર રાયરે, સહુ અખિયોને હરખ ન માયરે સુરસેનાની ૧૦

પદ ૭૭ મું રાગ આશાવરી.

સખિયોરે જ્યારે હરખજ પામી, ત્યારે રીઝયા સારંગપાણીરે;
હશી હશી વચન શ્રીમુખ બોલ્યા, ધન્ય ધન્ય છે વૈષ્ણવ વાણીજી. સખિયોરે૦ ૧
કુંવરબાઈ કહે કર જોડી, સાંભળો મારા તાતજી;
દામોદર રાયને ઘણો વહાલોછે, કેદારો સાક્ષાતજી. સખિયોરે૦ ૨
ગિરિવરધારી ને કુંજ બિહારી, તે સાથે છે હોડજી;
દામોદરશું પ્રીત બંધાણી, છે રાગ કેદારાની જોડજી. સખિયોરે૦ ૩
મેહેતાજી મન સ્થિર કરી રાખો, નહિ મુકે નાથ તમારોજી;
દામોદરરાયને ઘણો વહાલો છે, તે ગાઓને રાગ કેદારોજી. સખિયોરે૦ ૪
મેહેતાજી કહે પુત્રી માહરી, દેવાળીયા કહેવાઉયેજી;
સાઠ રૂપૈયે ઘરેણે મુકયો છે, માટે કેમનો કેદારો ગાઉએજી. સખિયોરે૦ ૫
ધરણીધર મેહેતાજીને મંદીર, ખત લખીને આપ્યુજી;
તે રૂપૈયા આપ્યાવિના, જો ગાઉતો જીભ કાપુજી. સખિયોરે૦ ૬
અટક સાંભળી મેહેતાજીની, સમરથ સારંગપાણીજી;
કેદારો મુકાવા ચાલ્યા, પ્રીત પુરવની જાણીજી. સખિયોરે૦ ૭

પદ ૭૮ મું રાગ કાલેરો.

કેદારો મુકાવાને ચાલ્યા, તે ભક્તવત્સલ ભગવાન સ્વરૂપ;
ધરણીધર મેહેતાજીને મંદીર, લઇ ચાલ્યા મેહેતાનુ સ્વરૂપ. કેદારો. ૧
ધન આપી ખત માગીરે લીધું, મેહેતાજીનો મહિમા વધાર્યોરે બહુ;
ધરણીધર નાગરને ઘેરે, એક આપાંગળી હુતીરે વહુ. કેદારો. ૨
તેને ઘેલી કહી શહુકો બોલાવે, તેને મંદીર પધારયા ભગવાન;
મસ્તક હાથ મુકીને ઉઠાડી, તેનુ રૂપ કીધુ લક્ષ્મિજી સમાન્ય. કેદારો. ૩
એક પંથ બે કારજ કરીને, હરિ આવ્યા જુનાગઢ મોઝાર;
મેહેતાજીને ખોળે ખત નાખ્યુ, અંત્રીક્ષ રહીને મોરાર કેદારો. ૪
તેરે શ્રીપાતે સરવે દીઠુ, મંડળીક પાસે માગે માન;
નરસૈયો ઇશ્વરનો સેવક, કર્યું કરો હઠીલા રાજન. કેદારો. ૫
અન્યો અન્ય સહુ વાત કરે છે, ખત આપ્યુ દામોદર રાય;
નરસૈયાને મંદીર મોકલો, નહીતો આપણો મહિમા જાય. કેદારો. ૬
તળાજેથી તતક્ષણ આવ્યા, કહે ધરણીધર સાંભળો રાય;
હરિના જન હરી સરખા જાણો, મેહેતાજીને લાગો પાય. કેદારો. ૭

પદ ૭૯ મું.—રાગ સારંગ.

દ્વારિકાં પોહોત્યા કમળાપતી, રામાનંદ પ્રત્યે કહે વિનતી;
તમે જુનાગઢ લગી વેગે જાઓ, નરસઇયા નાગરને કરો પસાવો; દ્વારિકાં ૧
આવ્યા રામાનંદ સભા મોજાર, એવે ધરનીધર કહે છે વિચાર;
મેહેતાજીને રૂપે આવ્યા ભગવાન, અપાંગ વહુ કીધી લક્ષ્મિ સામાન્ય. દ્વારિકાં. ૨
અર્થ આપી ખત લીધું હરી, ધરણીધર વાંણી ઓચરી;
શ્રીપાત સાંભળીને દીલગીર થયા, મંડળીક રાય વિચારી રહ્યા. દ્વારિકાં. ૩
અન્યો અન્ય વારતા ઓચરે, વૈષ્ણવ સાથે દ્વેશ કોણ કરે;
દક્ષણવંત ગંગોદક ભરયો, નરસૈનાગર વૈષ્ણવ ખરો. દ્વારિકાં. ૪
ગાએ રત્ન ગળાણું રાય, રત્ન જડે ને જીવે ગાય;
એવી પ્રીત દામોદર કયાંથી કરે, ભાગી ભોગળ હાર કંઠે ધરે. દ્વારિકાં. ૫
તે માટે મેહેતાને મોકલો ઘેર, બ્રાહ્મણસું નવ કીજે વેર;
વેર કીધે નવ થાએ ભલુ, તે માટે કહીએ એટલુ. દ્વારિકાં. ૬
એમ સભાજન સરવે કહે, તે તો મંડળીક સરવે લહે;
પ્રબલ પ્રધાન વિચારે પેર, નરસૈયાને મોકલીએ ઘેર. દ્વારિકાં. ૭

પદ ૮૦ મુ.

રામાનદ સન્યાસી એણી પેરે કહે, એ કથા અધવચ નવ રહે;
કોઈ કોઇની કુડી પક્ષ કરે, તે સન્યાસી નરકે સંચરે. રામાનંદ. ૧
વૈષ્ણવ જનને નિંદે જેહ, કુંભીપાક પડે નર તેહ;
પાંડુ પુર નાગર છે એક, તેમાં નામો ભક્ત વિશેક. રામાનંદ. ૨
નામ દેવને હરિશુ પ્રીત, રામાનદ કહે શુભરીત;
બ્રાહ્મણે આણી મરતક ગાય, લઈ બાંધી સુલતાન સભાય. રામાનંદ. ૩
નામદેવ સજીવન કરી, તુલશી માળા કંઠે ધરી;
નામદેવે નર હરીગુણ ગાય; આવ્યા સમરથ વૈકુંઠરાય રામાનદ ૪
જુઠા લોક સહુ જોઈ રહયા, વૈષ્ણવ જન તે સાચા થયા;
ભગત જગતને આદ્યથી વેર, પ્રભુ શેવકની જાણે પેર. રામાનંદ. ૫
પ્રહ્લાદજી પર કોપ્યો તાત, વિભીષણને વીરે દીધી લાત;
અમરિષને દુરવાસા કોપીયો, ધ્રુવ બાળક તે વનમાં ગયો. રામાનદ. ૬
ત્યાં મળીયા રૂષિ નારદરાય, આપી મંત્ર કરયો વિદાય;
તેણે ધરયું હરિનું ધ્યાન, પ્રસન્ન થયા પોતે ભગવાન. રામાનંદ. ૭
ભક્ત જાણીને સુધ લીધ, ધરૂવજીને તો અવિચળ કીધ.
સુધનવા ઉગારયો હરી, તેલ કડાયે ટાઢી કરી. રામાનંદ. ૮
પંચાળીનાં પુરયાં ચીર, તે તો પોતે હળધર વીર;
માટે મહેતા તમને કહુ, સંસારી ચરિત્ર હું સઘળું લહુ. રામાનંદ. ૯
હાર લીધાવિના જાઓ ઘેર, તો વૈષ્ણવની લાજ રહે શી પેર;
ભાગી ભોગળને આપો હાર, ત્રીભુવન વરતે જયજયકાર. રામાનંદ. ૧૦
નિજ ધરણનો બેલી મહારાજ, ઠામઠામ જનની રાખે લાજ;
રહો વિશ્વાસે આણે ઠામ, હવે ડગમગ શું આવે કામ. રામાનદ. ૧૧

મેહેતા તમારી ભક્તિ ખરી, હાર આપશે હેતે હરી;
રામાનંદ એણી પેરે ઉચરે, મેહેતાજી મન હરખજ ધરે. રામાનંદ. ૧૨
કેદારો આલાપીને ગાય, સર્વ સખીને આનંદ થાય;
જય દામોદર જય રણછોડ, નિજ ભક્તના પુરો કોડ. રામાનંદ. ૧૩

પદ ૮૧ મું. રાગ કેદારો.

મારો વાલોજી રાગ મુકાવીને આવ્યા, મેહેતો ખત વાંચીરે ખુંખારેરે;
નાચે કુદેને તાલ વજાડે, મારો વાલોજી નવ વીસારેરે. મારો વાલોજી. ૧
મધુરે સ્વરે કેદારો ગાયો, મારો ગોરીયો ગમાણે આવ્યોરે;
ઠમકે ઘુઘરી નેપુર વાજે, માહારો રાગ કેદારો મુકાવ્યોરે. મારો વાલોજી. ૨
પ્રગટ થાઓ પાતળીયા સભામાં, મુજને આપો હારરે,
આવો છબીલા શાઇડું દીજે, શાને લગાડો વારરે. મારો વાલોજી ૩
મલપતા મંદીર આવો, જાણો દીનદયાળુરે;
સભા સર્વ દેખતાં કાનુડા, મારી કંઠે આરોપો માળરે. મારો વાલોજી. ૪
એમ કહી ખત મસ્તક તુકયુ, સખિઓ થાવો સાવધાનરે;
જયજયકાર બોલે નરસઇયો, સર્વ સખીયો કરો ગાનરે. મારો વાલોજી. ૫

પદ ૮૨ મું.—રાગ પ્રભાત.

દામોદર દિલમાંહે વિચારરે, મેહેતો ભગતછે મહારોરે;
ક્ષણુએ મુજને નવ વિસરે, ગણે પ્રાણથી પ્યારોરે. દામોદર. ૧
એમ વિચારી ગયા અલબેલો, ધરણીધરને ઘેરેરે;
કેદારો મુકાવી લાવ્યા, જુગતે જાણી પેરરે. દામોદર. ૨
ખત લાવીને ખોળે નાંખ્યુ, તે તો સરવે જોયુંરે;
મેહેતો મનમાં રાજી થયાં બહુ, જોતાં મનડું મોયુંરે— દામોદર. ૩
કોડથી કેદારો ગાયો, તે તો મુજને ભાવ્યોરે;
ઉપમા આપી મુજને બળદની, ગોરીયો ગમાણે આવ્યોરે. દામોદર. ૪
માટે આસન જઇને બેસુ, છાને લાગે વારરે;
કેવો ગણીયો મુજને મેહતે, કેમ આપુ હવે હારરે; દામોદર. ૫
રીસ ચડાવી આસન બેઠા, શ્રી દામોદર રાયરે;
તે તો મેહેતાજીએ જાણ્યુ, હવે શી પેર થાયરે. દામોદર. ૬
મેહેતાજી કહે સુણો મોહનજી, રીસાઇને કયાં જાઓરે;
જીવ જતાં લગી નવ છોડું, સહાય સામળીયા થાઓરે. દામોદર. ૭

પદ ૮૩ મું.

ભાગ્ય ભોગળ શામળિયા સાથી, ઘેલડા મુકાવોને ગોવાળારે;
આહિરને આવડો શો અટકો, આપો મોગરાની માળારે. ભાગ્ય. ૧
હવે ગાળ નહીં દઉં ગોવીદજી, ક્ષમા કરો અપરાધરે;
શિવ વિરંચી તારો પાર ન જાણે, તે શું કરયો મેં વાદરે. ભાગ્ય. ૨
શુક શૌનકાદિક ધ્યાન ધરે છે, તે તું નંદ કુમારરે;
લક્ષ્મિવર મે કહયો તુજને. લંપટ વારંવારરે. ભાગ્ય. ૪
સેવક જનના બોલ્યા સામુ, જોઇએ નહીં જદુનાથરે;

અવગુણ ભરીયો પણ હું તારો, હેતે ઝાલો હાથરે. ભાગ્ય. ૪
સુધ બુધ લજ્જા પ્રેમી જનમાં, નવ રહે લગારરે;
પ્રેમ વચનમાં જે બોલાયું, વિઠલ વારમવારરે. ભાગ્ય. ૫
ગુણસાગર છો શ્રી ગીરીનારી, બાનાની પત રાખોરે;
મેહેર કરી મહારાજા મુજપર, દાસને દરસન દાખોરે. ભાગ્ય. ૬
આવો આલિંગન દીજે મારા વાલા, સુંદર મુખડું નિહાળુંરે;
ભણે નરસૈયો રજની વીતી, થયું ત્રૈલોકમાં અજવાળુંરે. ભાગ્ય. ૭

પદ ૮૪ મું.

જાગ્ય જાગ્યરે જદુપતિ, રજની વિહાણી;
મંડળીક મુજને બહુ બીવરાવે, જીવન લ્યો જાની. જાગ્ય. ૧
અરૂણ ઉદયની વેળા થઈ છે, હરણી તો આથમી;
દીપક જોત્યો ઝાંખી થઇ છે, કહું મસ્તક નામી. જાગ્ય. ૨
વલોણાં ગાજે ને ઘંટીઓ ગાજે, પ્રેમદા ભરે પાણી;
કેસવજી તમે કેમ ન આવ્યા. કોણે બાંધ્યા તાણી. જાગ્ય. ૩
મછકદને કુંભકરણ જીત્યા, તેની ઊંઘ તને આવી;
આળસુ કેમ બન્યા અલબેલા, શું બેઠા રીસાવી. જાગ્ય. ૪
દીન બંધુદા દામોદરજી, હાર હરી આપો;
નરસૈયો કહે નાથજી મહારાં, કષ્ટ તમે કાપો. જાગ્ય. ૫

પદ ૮૫ મું.

ખત વાંચતા હું બખાર્યો તેની તમને ચડી છે રીસરે;
સેવકના અપરાધજ સામું, શું જુવો જગદીશરે. ખત વાંચતાં. ૧
શ્રીપતી સહાય કરો સેવકની, વેળા થઈ છે ઝાઝીરે;
મોગરાની માળા લઇને પધારો મેહેતાજી થાય રાજીરે. ખત વાચતાં. ૨
ઉઠો ઉઠો હરી થયું અજવાળું, ખોટી ન થાઓ પળ એકરે;
પ્રીતમજી પ્રેમેથી ભેટુ, મુકીદો હરી ટેકરે. ખત વાંચતાં. ૩
એવું શુણી ઉઠયા અલબેલો, થયો ત્યાં બહુ કડાકોરે;
જાણે મેઘ ગાજયો અશાડો, એવો થયો ભડાકોરે. ખત વાંચતાં. ૪
મોહનજી કહે સુણો મેહેતાજી, અંતર નથી તમ સાથેરે;
પ્રીત કરી તુજને પેરાવું; હાર હું મારે હાથેરે. ખત વાંચતાં. ૫
તુજ વિના માહારે નવ ચાલે, હું પુરૂં તારી આશરે;
એમ કહીને બન્ને ભેટયા, નરસૈને અવિનાશરે. ખત વાંચતાં. ૬

પદ ૮૬ મું.—રાગ વસંત.

કમાડ કકડીયાં ને ગગને ગડગડીયાં, મંડલીકના મંદીર;
ભોગળ ભાગીને તાળાંરે ટુટયાં, પધાર્યા શામશરીર. કમાડ કડકડિયાં. ૧
ખળભળિયા ધડકોશીસાંરે, પડે પોળ પગાર;
નાઠા ભુર સભાથી સર્વેકો, થઇ રહ્યો હાહાકાર. કમાડ કડકડિયાં. ૨
આશનથી ઉઠયા અવિનાશી, આવ્યા સભા મોજાર;
સભા સરવે દેખતાંરે આપ્યો, આપ્યો મેહેતાજીને હાર. કમાડ કડકડિયાં. ૩
પીતાંબર પ્રીતે ઓઢાડયુ, આપી કાને કુંડલ જોડ;

મસ્તક મુગટ સમરપી નાચે, જયજય શ્રીરણછોડ. કમાડ કડકડિયાં. ૪
મુખ મોરલી મધુરી વજાડે; દીનોનાથ દયાળ;
રંગીલો છબીલો છોગાળો વાલો, તે લે ભમરી કરતાળ. કમાડ કડકડિયાં. ૫
જયજયકાર બોલે સહુ સુખીયો, ધન્ય ધન્ન ગોકુળ રાય;
જારસંયાને ફરીફરી ભેંટે, હૈડે હરખ ન માય કમાડ કડકડિયાં. ૬

પદ ૮૭ મું —રાગ પ્રભાત.

આફુડિયે જો દ્વાર ઉઘાડી, હાર ગોપાળરાયે દીધોરે;
રાજા મંડળીક થરથર કાંપ્યો, મે મોટા અપરાધ કીધારે આફડિયે જો ૧
સન્યાશી સૌ વિસ્મય પામ્યા, વરત્યો હાહાકારરે;
જેને જેવો તેને તેવા, દીઠા દેવ મોરારરે આફુડિયે જો. ૨
નરસ આશ્રમે નૃહસિંહરૂપ દીઠા, મુકુંદાશ્રમે મુકુંદરૂપરે;
અચ્યુતાશ્રમે અચ્યુતરૂપ દીઠા, માધવાશ્રમે માધવરૂપરે. આફુડિયે જો. ૩
અદભુતાશ્રમે અદભુતરૂપ દીઠા. વિસ્વંભરે વિશ્વરૂપરે;
વિસ્વેશ્વરઆશ્રમે વિશ્વરૂપ દીઠા, કેશ્વાશ્રમે કેશવરૂપરે. આફુડિયે જો. ૪
રઘુનાથાશ્રમે રઘુનાથરૂપ દીઠા, ભીમે દીઠા રામરે;
રાજાની માએ ચતુરભુજ દીઠા, રાણીએ દીઠા સુંદર સ્યામરે આફુડિયે જો. ૫
શ્રીપાતપંડિતે સુંદર રૂપ દીઠા, શીધરે દીઠા બ્રહ્મચારરે.
બ્રહ્મભારથીએ બ્રહ્મ રૂપ દીઠા, પ્રસાદપુરીએ ત્રીપુરારરે આફુડિયે જો. ૬
પ્રલભ પ્રધાને પ્રૌઢ રૂપ દીઠા, મંડળિકે દીઠા કાળ રે;
સભાએ દીઠાં સુંદર શિરોમણ, રાજજને દીઠાં બાળ રે. આફુડિયે જો. ૭
જોગી ધ્યાનીયે જ્યોતી રૂપ દીઠા, કુંવરબાઇયે દીઠા પીતાય રે;
મેહેતાજીયે લટકાળા છોગાળા, દીઠા શ્રીગોકુળના રાય રે. આફુડિયે જો ૮
અભવપાતને જેવો તેને તેવો, વ્યાપી રહ્યા કરૂણાળ રે;
મેહેતાજીને કંઠે આરાપી, લેઈ મોગરાની માળ રે. આફુડિયે જો. ૯
રાગ રાગનું તાન મીલાવે, મોરલી મદનગોપાળ રે;
જય જયકાર કહે સરવેકો, હરિ ભક્તવત્સળ પ્રતિપાળ રે. આફુડિયે જો ૧૦
લોક સહુ રાજાને કહેછે, તમ મોટા અપરાધ કીધોરે;
રામાનંદને રીસ ચડી બહુ, શ્રાપ રાજાને દીધો રે. આફુડિયે જો. ૧૧
પ્રભુના જનને તેં બહુ પિડયો, કાંઇ ન વિચાર્યું આપ રે;
ત્રણ જન્મ તુ મલેચ્છ થઇને, ભોગવે તુજ પાપ રે. આફુડિયે જો. ૧૨
ત્યારે સુરસેનાએ હાથજ સાહ્યો, રાજાને શ્રાપ ન દીજે રે,
જેણે આપણું ભુંડું કીધુ હોય, તેનું રૂડું કીજે રે આફુડિયે જો. ૧૩
ત્યારે રાજા પસ્તાયો પોતે, આવી દંડવત કીધો રે;
કુમતિયે મેં કાંઇ ન માન્યું, માહારો એકે અરથ ન સીધ્યો રે આફુડિયે જો ૧૪
આગળ સુવર્ણ બ્રહ્મ પોળો આપી, તે કશું ન આવ્યુ કામ રે;
કળિજુગમાંહી હરિ ભક્ત મોટા, વળી નારાયણ નામ રે. આફુડિયે જો ૧૫
એ વાત તે કોને કહીયે, મળ્યા પ્રધાન ને સતર સન્યાસી રે.
નારાયણનો જન મેં દુભ્યો, હૈએ ન જોયુ વિમાસી રે. આફુડિયે જો. ૧૬

ત્યારે મેહેતાજી એણીપેરે બોલ્યા, શાહી રાજાનો સાથ રે;
વાંક સઘળોછે તારી માતનો, તેને પુછ તું વાત રે. આકુડિયે જો, ૧૭
રાજા જઇ માતાને કહે છે, હવે શીપેરે થાશે રે;
માતા કહે તેં કહ્યું ન માન્યું, જુનોગઢ તુજ જાશે રે. આકુડિયે જો, ૧૮
વલતો રાજા એનીપેરબોલ્યો, મા સઘળો તારો વાંક રે;
સાચું કહે જે નિપજ્યું હોયે તે, હું થઇશ તારો રાંક રે. આકુડિયે જો ૧૯
વળતી માતા એણીપેરે બોલી, કહુંછું સાચું હુંય રે;
મેંછ શેવકનુ મુખ મેં જોયું, પેટ રહ્યો જય તુય રે. આકુડિયે જો. ૨૦
દુષ્ટતણું મુખ જોતાં આવો, નિર્દય નિપજ્યો તન રે;
કહ્યું ન માન્યુ પ્રથમ કોઇનુ, પીડ્યા હરીના જન રે. આકુડિયે જો ૨૧
એવું સુણીને મંડળીક મનમાં પસ્તાગો બહુ આપરે,
નરસઇયાને પીડા પમાડી, તેથી પામ્યો શ્રાપ રે. આકુડિયે જો. ૨૨

પદ ૮૮ મું.

શ્રીદામોદરે દયા કરીને, નરસૈયા નાગરનો ગાયો રંગ;
સર્વ શેવકના સુખને કારણ, ગયે મંડળિક કીધો માન ભંગ શ્રીદામોદરે ૧
કો કહે કામી ને કો કહે કપટી, પણ શેવકને તમારી આશ;
રાખી લાજ સભામાં સાચી. દુરિજન સઘળા કીધા નીરાશ. શ્રીદામોદરે ૨
કળિયુગમાંહે પ્રત્યક્ષ દીઠું, નરસઇયાને ઝીતાડયો હોડ;
કાંને કુંડળ ધાર્યાં મેતાને, પીતાંબર આપ્યુ કટી છોડ. શ્રીદામોદરે. ૩
એ જારજાને કાંઇ ન જાણ્યુ, વૈષ્ણવ સાથે કીધો વાદ;
પ્રજાજનો સહુ એણિપેર કહે છે, ઉતાર્યો હરિયે એનો નાદ શ્રીદામોદરે ૪
જયજયકાર હવો સોરઠમાં, મેહેતાને આપ્યો હારજ હરિયે;
મંડળિકરાયનો મમત હરીને, નરસઇયા નાગરની રક્ષા કરી. શ્રીદામોદરે. ૫

પદ ૮૯ મુ

મારા ઠાકોર દામોદરે, મારી સાર કરી સંભારીરે;
વૈકુંઠથી વેગે આવીને, આપ્યો હાર ઉતારીરે મારા ઠાકોર. ૧
ભક્તજનને વાલે લાડ લડાવ્યાં, સદાય છે સુખકારી રે;
અનેક ભક્ત આગે ઉદ્ધારયા. કૃપા કરી મુરારી રે; મારા ઠાકોર. ૨
નૃપતી નિત્ય દાન દેતા સુવર્ણનુ, નહાતો ગંગા નીરરે;
પણ વૈષ્ણવથી દ્વેશજ કરતો, તેથી પામ્યો કલંક શીરરે. મારા ઠાકોર. ૩
શુક સૌનકાદીક મુનીવર નારદ, નિગમ ચતુર મુખ ગાયરે;
હનુમાન સરખા તાલધરે તોએ, હરીગુણ કોણ ન ગવાયરે. મારા ઠાકોર. ૪
જેની સેવા સુરિનર ઇચ્છે, સહસ્ત્ર અઠયાશી ધાયરે;
અમર ઇંદ્રાદીક ગાંધર્વ અપ્સરા, ગુણ શ્રીહરિના ગાયરે. મારા ઠાકોર. ૫
મામેરૂં મોહને કીધુ, આપ્યા વસ્ત્ર શણુગારરે;
મંડળીક દેખતાં માહારાજે મુને, હેતે દીધો હારરે. મારા ઠાકોર. ૬
સોરઠ જન જોવાને આવ્યા, પોહોત્યા મનના કોડરે;
સકળ સભામાં લજજા રાખી, નરસૈયે ઝીતાડયો હોડરે મારા ઠાકોર. ૭

કળિજુગમાંહે કઠણ માનવી, પામર કેને ન પતીજેરે;
ભણે નરસૈયો સુણો નારાયણ, ચરણ શરણ રાખી લીજે રે મારા ઠાકોર. ૮

પદ ૯૦ મું.

શ્રી દામોદરે કીધી દયા જે, મુગટ સહિત મુને આપ્યો હાર;
બાજુબંધ ને બેરખા આપ્યા, ત્રિભુવન વરત્યો જયજયકાર. શ્રી દામોદરે. ૧
રાજા તુ ઘેલો થયો જે, ખડગ લઈને આવ્યો સંગ;
રસિયાજી શુ રંગે રમતાં, રામાપતીએ રાખ્યો રંગ. શ્રી દામોદરે. ૨
શાશા શા ગુણ ગાઉં ગોવિંદના, ઠામ ઠામ રાખી મુજ લાજ;
અકળ ન થાએ એ અલબેલો, સારે સેવક જનનાં કાજ શ્રી દામોદરે. ૩
જે જન સેવે સાચા મનથી, તે ત્રિકમજી જાણેરે;
ભીડ પડે જ્યારે સેવકને, સહાય કરે તે ટાણેરે શ્રી દામોદરે. ૪
સજજન સરવે સાચુ માનો, એ હરી દીન દયાળરે;
નીજ સેવકની લજ્યા રાખી, કંઠે આરોપી માળરે શ્રી દામોદરે. ૫

પદ ૯૧ મું.

શ્રી દામોદરના ગુણ ગાતાં, નર કો દુખીયો નહોયરે;
સદા શામળિયો શરણે રાખે, સન્મુખ આવી જોયરે શ્રી દામોદરના. ૧
મુરખ મુઢ હીંડે રડવડતો, નવ જાણે હરિનો મર્મર;
સમરણ કરતાં તરતજ આવે, પરિપુરણ પર બ્રહ્મરે શ્રી દામોદરના ૨
છેલ છબીલોને છોગાળો, નિત્ય નિત્ય તેને ભજીયેરે;
મંડળીક માન ઉતાર્યું જેણે, કહો કેમ તેને તજીયેરે. શ્રી દામોદરના. ૩
સુખદાતાની પુર્ણ કૃપાથી, અવિચળ પદ હું પામ્યોરે;
નરસૈયાના સ્વામીને જોતાં, ભવ ભય સઘળો વામ્યોરે. શ્રી દામોદરના. ૪

પદ ૯૨ મું.

વાલાના ગુણ શા શા કહું, અવસર આવી રાખે લાજ;
પતિત પાવન હરિ નામ તમારૂં, પ્રગટ થાઓછો ભકતને કાજ. વાલાના. ૧
કૃપા કરી મુને હારજ આપ્યો, મંડળીકરાય થયો મન ભંગ;
સભા સઘળી આશ્ચર્ય પામી, કૃપા તમારી પરમાનંદ વાલાના ૨
સાચી પ્રીત કરે જે હરિશું, તેના મનના પુરે કોડ;
કૃપા કરી તમે નરસૈયાને, ભક્તવત્સલ પ્રભુ શ્રી રણછોડ. વાલાના ૩

પદ ૯૩ મું

કરજોડીને દાસ વિનવે, હું સંત કૃપાએ સુખ પામ્યોરે;
ભક્તના ચર્ણ રેણુએ નરસૈયો સકળ વિઘ્ન વામ્યોરે. કર જોડીને. ૧
અલ્પબુદ્ધિ અજ્ઞાનિ હતો હું, દેખાદેખી ચાલ્યો;
સાધુ સમાગમ નિશદિન કરતાં, હરજીએ હાથજ ઝાલ્યોરે કર જોડીને. ૨
પ્રજાજન સહુ ચરણે નમીયા, નગરતણા જે વાસીર;
ભણે નરસૈયો શ્રીહરી સેવો, ટળશે ભવ દુઃખ ફાંસીરે કર જોડીને. ૩

પદ ૯૪ મું.

ઓળભો અફળ નહી જાય મહારો વાલો, ઓળભો શ્રી ગોકુળરાયરે;
કૃપા સાગરે કૃપા કરીને, કીધિ મહારી સહાયરે. ઓળભો. ૧
ઓળભો દરૂ પ્રહ્લાદ વિભિષણ; આમરિષને હનુમાનરે;

અક્રૂર ઓધવ વિપ્ર સુદામા, વિદુર ભક્ત વરદાનરે. ઓળંભો ૨
ઓળંભો વેગે દ્રુપદ તનયા, ચરણે અહલ્યા તારીરે;
કુબજાનું ચંદન માગી લીધું, ગોકુળ રાખ્યું મુરારીરે. ઓળભો. ૩
ઓળભો વેગે વ્રજ વિનતા, તારણ તરણ ગિરિધારીરે;
ઓળભો પ્રીત કરી જે ભક્તે, લીલા કુંજવિહારીરે. ઓળભો. ૪
સાંદીપને સુત આણી આપ્યો, વેદ વદે એમ સાચુંરે;
મારો ઠાકોર એજ દામોદર, અહોનિશ એને જાચું રે. ઓળભો. ૫
ભક્તવત્સલ સદા હરી દાતા, દીનાનાથ કહાવેરે;
નરસૈયાના સ્વામીને સમરતાં, પુનરપી જનમ ન આવેરે. ઓળભો. ૬

પદ ૯૫ મું.

નીરખી લોક નગરના હરખ્યા, ધન મેહેતાનો અવતારરે;
મહિપતિ આવી ચરણે લાગ્યો, કરે હરખ ઓછવ નરનારરે નિરખી. ૧
અમે અબુધ તુરખ અજ્ઞાની, ખોટી કહી વઇષ્ણવની વાતરે;
સ્વામી સેવકમાં ભિન્ન ન હોએ, શ્રુતી સ્મૃતિ બોલે વિખ્યાતરે. નિરખી. ૨
છબિલાજીના વાલા જે જન, તે સાથે ન કરવો દ્વેશરે;
સાચુ પાસુ સામળિયાનું નિશ્ચે, લખ્યો મટે નહિ લેખરે. નિરખી. ૩
દુરિજન સઘળા દુઃખજ પામ્યા, જેણે કીધાં કુડાં કર્મરે;
ભણે નરસૈયો તમ મુક્ત કરો સૌ, ધરણીધર રાખે ધર્મરે. નિરખી. ૪

પદ ૯૬ મું,

ધન્ય તુ ધન્ય તું એમ કહે શ્રીહરી, નરસૈયા તુ મારો ભક્ત સાચોરે;
મેહેલી પુરૂષાતન સખીને રૂપે થયો, તારો પ્રેમ જોઇ હુ રે રાચોરે. ધન્ય. ૧
મુજમાં ને તુજમાં ભેદ નહી નાગરા, માન્ય તું વેદવાણીરે;
હજી પતિત મહારી નથી તુજને, માગતાં ગોકલ્યુ ટાહાડું પાણીરે. ધન્ય તું. ૨
મામેરૂં કીધુ તે કેમ ગયો વીસરી, હાર આપ્યો તે પ્રત્યક્ષ ભુપરે;
ચૌદભુવનમાં તુજ સમો કો નહી, માહરૂં તાહરૂં એક રૂપરે. ધન્ય તુ. ૩
તાહરો અક્ષર ગાયને સાંભળે, કુળ સહિત પવિત્ર થાએરે;
ભણે નરસૈયો મિઠુ બોલી શુ રિઝવો, કરજોડી કૃષ્ણજી સમ ખાએરે. ધન્ય તું. ૪

પદ ૯૭ મું.

ધન્ય તું ધન્ય તું એમ કહે શ્રી હરી, ત્રિગુણ રહીત મન થયુ રે તારૂં;
કોટી બ્રહ્માંડનો પતિ કરે વિનતી, નરસઇયા માન્ય તું વચન માહારૂં. ધન્ય તુ. ૧
બ્રહ્મશંકર શુક સનક આદ જતી, શેષ નારદ ધરે ધ્યાન મારૂં;
મનકર્મ વચન તું અનુસરે, કોટી મુક્તી તારે ચરણે વારૂ. ધન્ય તું. ૨
જેવી વ્રજ સુંદરી તેવો તું નરસૈયો, નિરમળ મને મારો જશ ગાયો;
રાસ ક્રીડા કરી તુજને મેં દાખવી, હાર આપવાને હું હોંસે ધાયો. ધન્ય તું. ૩
વૃજલીલા મધ્ય કેલીમાં કાનજી, પુરૂષ નામે કોઇ પાસે નાવે;
આધ એ શ્રીહરી વ્રીજવીનતા ખરી, નરસં વિના લાડ કુણ લડાવે. ધન્ય તું. ૪

પદ ૯૮ મું.

સંસારનો ભય નિકટ ન આવે, કૃષ્ણ ગોપાળને ભજતાંરે;
ત્રિવીધી તાપ ટળે સહુ તનના, મોહ માયાને તજતાંરે. સંસારનો. ૧

ધ્રુવની દ્રઢ ભક્તિને જાણી, અવીચળ પદવી આપીરે;
ભક્ત પ્રેહલાદ ઉગારી લીધો, જનમ જરા જડ કાપીરે. સંસારનો. ૨
જે જન સાચા ભાવ રાખી, જપે શ્રી જગદીશરે
શરણાંગત રાખે શામળીયો. કાપે સૌ કિલ્મિષરે. સંસારનો ૩
આ દામોદર જેવો દાતા જગમાં ન મળે કોયરે;
નરસૈયો કહે નિશદિન જપિયે, સકળ કારજ સિધ્ધ હોયરે. સંસારનો ૪

પદ ૯૯ મું - રાગ કાલેરા.
મેહેતાજી અને ઢેડ લોકોના પ્રસંગવિષેનું પદ.

ગીરી તળાટીને કુંડ દામોદર, ત્યાં મેહેતાજી નાહવા જાય;
ઢેડવરણમાં દ્રઢ હરી ભક્તી, તે પ્રેમધરીને લાગ્યા પાય. ગીરી તળાટીને. ૧
કરજોડીને પ્રાર્થના કીધી, વિનતી તણાં બહુ વદ્યાં વચન;
મહાનપુરૂષ મ્હારી અરજ એટલી, મ્હારે આંગણે તમે કરો કિરતન. ગીરી તળાટીને ૨
પ્રેમ પદારથ અમો પામીએ, વારીમન જનમ મરણ જંજાળ;
કરજોડતાંમાં કરૂણા ઉપજી, મેહેતા વૈષ્ણવ પરમદયાળ. ગીરી તળાટીને. ૩
પક્ષાપક્ષી ત્યાં નહિ પરમેશ્વર, રામ કરી માની સમાન;
ગૌમુત્રે તુળસી સ્થળ લીંપજો, એવું વૈષ્ણવે આપ્યું વાક્ય દાન ગીરી તળાટીને. ૪
મેહેતાજી નીશાએ આવ્યા, લાવ્યા પ્રસાદને કર્યો ઉત્સવ;
ભોર થયા લગી ભજનજ કીધાં, સંતોષ પામ્યા સહુ વૈષ્ણવ. ગીરી તળાટીને. ૫
ઘેર પધાર્યા હરીજશ ગાતા, વાતા તાલ શંખ મૃદંગ;
હસિહસિ નાગરા તાળિયો લેછે, આ શા આભડ્યાના ઢંગ. ગીરી તળાટીને. ૬
માન મરડીને મહેતાજી ચાલ્યા, અંતરધારીને શું કેશું;
જાગ્યાં લોક નરનારી પુછે, મેહેતાજી તમે એવા શું. ગીરી તળાટીને. ૭
નાત ન જાણું ને જાત ન જાણું, ન જાણું કાંઈ વિવેક વિચાર;
કરજોડીને કહે નરસઇયો, વૈષ્ણવનો મને છે આધાર. ગીરી તળાટીને. ૮

પદ ૧૦૦ મું.

એવારે એવા અમો એવારે એવા, તમો કહોછો વળી તેવારે;
ભક્તિ કરતાં જો ભ્રષ્ટ કહેશો તોય, કરશું દામોદરની સેવારે. એવારે. ૧
જેનું મન જે સાથે બંધાણું, પેહલું હતું ઘર રાતુંરે;
હવે થયું છે હરિરસ માતુ, ઘેર ઘેર હીંડેછે ગાતુંરે. એવારે. ૨
સઘળા સાથમાં હું એક ભુંડો, ભુંડાથી વળી ભુંડોરે;
તમારે મન માને તે કહેજો, નેહ લાગ્યો છે મને ઊંડોરે. એવારે. ૩
કર્મ ધરમની વાત છે જેટલી, તે મુજને નવ ભાવેરે;
સઘળા પદારથ જે થકી પામે, મારા પ્રભુની તોલે નાવેરે. એવારે. ૪
હળવા કરમનો હું નરસઇયો, મુજને તો વૈષ્ણવ વહાલારે;
હરિજનથી જે અંતર ગણશે, તેના ફોગટ ફેરા ઠાલારે. એવારે. ૬

પદ ૧૦૧ મું.
મેહેતાની સખી માનબાઈની વીનતી.

સાંભળોને શામળિયાવાલા, મારે તમથી નથી કાંઇ કાચુંરે;
દુરિજન સૌ મળી આડું બોલે છે, રખે તે માનતા સાચુંરે. સાંભળોને. ૧

અંતર જાણો અલબેલા, મેહેતાજી નાત છે મ્હારેરે;
સઉ મળીને મુજને સંતાપે, શું કહિયે વારેવારેરે સાંભળોને. ૨
નાગર સરવે નાત્ય મળીને, મેહેતાજીનું નોતરૂં ટાળ્યુંરે;
કંઠ કટારીને દેહજ પાડું, જો પ્રભુ સામું નવ ભાળ્યુંરે. સાંભળોને. ૩
જો મેહેતાજી જમવા ન આવેતો મ્હારે તમારે શી માયારે;
જોર નથી બીજુ જગજીવન, પાડીશ મ્હારી કાયારે. સાંભળોને. ૪
નાગર સઉ નાહીનાહીને આવ્યો, પેહેર્યાં પીતાંબર ભાવ્યારે;
એકએક નાગરમાં ઢેડ બેબે, તેવા શામળિયે બતાવ્યારે. સાંભળોને. ૫
અંતરજામીયે અરજ સાંભળી નાગર જમવા બેઠારે;
એકએક કરમાં અસ્થી લઇને, નાગરમાં ઢેડ પેઠારે. સાંભળોને. ૬
એકએકના મુખ સામું જોયું, આતે શું કહેવાયરે;
નાગર સઉ નાત બહાર રહીશુ, હવે કયાં નાશી જવાયરે. સાંભળોને. ૭
નાગર સરવે નાત મળીને, કીધો એક વિચારરે;
જો મેહેતાજી જમવા ન આવે તો, નાત નિકળો ગામ બહારરે. સાંભળોને. ૮
ભક્તરાજને જમવા તેડાવો, મન મનાવી લાવોરે;
કૃપાનાથ કૃપાવંત થઇને, હવે તે જમવાને આવોરે. સાંભળોને. ૯
નાગર સરવે સાથ મળીને. મેહેતાજીને તેડવા પધાર્યારે;
શુંછે મેતાજી જમવા નથી આવ્યા, વાટ જોઈ જોઈ અમો હાર્યારે. સાંભળો. ૧૦
મરડ નથી મેહેતાના મનમાં, તેડ્યા તતક્ષણ આવ્યારે;
માનબાઇનો સ્વામી અધિક શિંગાસણ, મધળા તે ઢેડ સમાવ્યારે. સાંભળોને. ૧૧

પદ ૧૦૨ જું.

પ્રાણપે મુને વૈષ્ણવ વલાલા, અહનિશ એને ધાઉંરે;
તપ તીરથ વૈકુંઠ તજીને; વૈષ્ણવ હોય ત્યાં જાવુંરે. પ્રાણપે મુને. ૧
અમરીષ મુજને અતીશય વાહાલો, દુરવાશાએ માન ભંગ કીધોરે;
જગત ભગતની રક્ષા કરવા, અવતાર દશવાર લીધોરે. પ્રાણપે મુને. ૨
બેઠા ગાય ત્યાં ઉભો સાંભળુ, ઉભા ગાય ત્યાં નાચુંરે;
વૈષ્ણવથી ક્ષણું નહીં હું અળગો, ભણે નરસઇયો સાચુંરે. પ્રાણપે મુને. ૩

પદ ૧૦૩ જું.

હરિની ભક્તિ વિના જે જીવે તેનો અફળ ગયો અવતાર;
તુલસીની માળાને તિલકજ, પાખે, જુઠડા શા સણગાર. હરિની. ૧
દશ માસ ઉદર દુઃખ પાલ્યો, કીધું કારજ તે ખરભાર;
દેહ ધરી હરીદાસ ન કહાવ્યો, તેની જનુનીને ધીક્કાર હરીની. ૧
વૈષ્ણવ જન વાહાલા નહીં જેને, મીથ્યા ગયો તેનો અવતાર;
નરસઈયાના સ્વામી વિના બીજા અનેક ધર્મ વિચાર હરીની. ૩

પદ ૧૦૪ થું.

ધન્ય ધન્યરે જીવતર વૈષ્ણવનું જયાં જોઈએ ત્યાં હરીગુણ ગાય;
ચૌદ લોકમાં પેહેલી પુજા નરનારી ને વકુંઠ જાય. ધન્ય ધન્યરે. ૧
વૈષ્ણવ કેરા ગુણ લક્ષણ, તિલક છાપ તે તુળસી માળ;

વૈષ્ણવ કેરો વેશ દેખીને, જમકિંકર નાસે તતકાળ. ધન્ય ધન્યરે. ૨
જન્મ મરણના ફેરા ફુટે, જમ જોખમથી રાખે અંગ;
સંસાર માંહે તે નર જીત્યા, જેને નીશદીન વૈષ્ણવ સંગ. ધન્ય ધન્યરે. ૩
માતપિતા કેરૂં કુળ તારે, પારોશી પાવન પરિવાર;
ભણે નરસઇયો હરિગુણ ગાતાં, પુનરપી તેને નહી અવતાર ધન્ય ધન્યરે. ૪

પદ ૧૦૫ મું—રાગ આશાવરી.

નરસઈયાને કીધી દયા, વૈકુંઠ નાથ તે સન્મુખ થયા;
આપી માળા પરમ ઉમંગ, રમાપતીએ રાખ્યો રંગ નરસઈયાને. ૧
પંચ શબ્દ વાજે નિશાન, રાય કરજોડી માગે માન;
રાખો મેહેતાજી જાણો મહીમાય, નીચો નમીને લાગ્યો પાય. નરસઈયાને. ૨
દુષ્ટ થકી દુષ્ટ અળગો જા, થોડે દહાડે મ્લેચ્છજ થા;
વૈષ્ણવ જનની નિંદા કરે, નિશ્ચે તે નરકે સંચરે. નરસઇયાને. ૩
નિશદિન લેશે હરિનું નામ, તેના સરશે સઘળાં કામ;
ભણે નરસઇયો જે સેવા કરે, પુનરપી તે જન નાવ અવતરે. નરસઈયાને. ૪

પદ ૧૦૬ ઠું—રાગ પ્રભાત.

તમારી કૃપા હવી મારા વાલા, મુને જે આપો તે થોડુંરે;
દીનાનાથ દામોદરનો હું, દાસ થઇ કર જોડુંરે. તમારી કૃપા. ૧
જયદેવને જે કૃપા કરી તે, સઘળે લોક જાણીરે;
તેમજ મુજને હાર આપ્યો તે, તમારી કૃપા ગણાણીરે. તમારી કૃપા. ૨
ધન્ય સોરઠને ધન્ય એ માળા, ધન્ય આશાવરી રાગરે;
ભણે નરસઇયો ભલે અવતરીયા કૃષ્ણ ભજ્યાનો લાગરે. તમારી કૃપા. ૩

પદ ૧૦૭ મુ—રાગ ગોડી.

મંડળીક આવી લાગ્યો પાય, ક્ષમા કરો મદમતી રાય;
પ્રલંબ પ્રધાન વીનય બહુ કરે, સાંગો નઘણ નીરજ ભરે. મંડળીક. ૧
શ્રીપાત સરવે મેહેતાજીને નમ્યા, અમો અતીશય તમને દમ્યા;
અમે અજ્ઞાન થયા મહારાજ, રાખી દામોદરે તમ લાજ. મંડળીક. ૨
ભીમ મેહેતાજીને પ્રમાણજ કરે, શન્યાશી વીનય વચન ઉચરે;
દવેશી નાગર ઘેરજ ગયા, વૈષ્ણવ સર્વે રળીઆતજ થયા. મંડળીક. ૩
એ હરીજનનો મહીમા રહ્યો, રાય મંડળીકે પોતે લહયો;
સભા સર્વજન બોલે પેર, મેહેતાજી પધારો ઘેર મંડળીક. ૪
સખીયો સહીત ઉઠયા તેણીવાર, સર્વે બોલે ત્યાં જયજયકાર;
મેહેતાજી આવ્યા મંદીર માંહે, વઇષ્ણવ જને વધાવ્યા ત્યાંહે;
નરસૈયો કહે જપો હરીનામ, દામોદરને કરો પ્રણામ. મંડળીક. ૫

પદ ૧૦૮ મું.—રાગ અશાવરી.

સંવત પંદર બાગેતરામાં, ચૈત્ર સુદ સસમી રવીવારરે;
અતિ આનંદ માળા જાઇ, નરસૈયો ઉતરયો પારરે. સંવત પંદર. ૧
વઇધૃત વ્યતીપાત એકાદશી દીન, વઇષ્ણવ સુખ સભળાયરે;
અગમ અગોચર પાતક જેનાં તે સઘળાં બળી જાયરે સંવત પંદર. ૨

જે જન સાંભળે ભાવ ધરીને, નરનારી દુઃખીયાં ન થાયરે;
ભણે નરસૈયો તે વૈકુંઠમાં, ગરૂડે ચઢીને જાયરે   સંવત પંદર. ૩

ઇતિ હારમાળાનાં પદો સંપૂર્ણ.

પદ ૧૦૯ મું—રાગ રામગ્રી.

પઢારે પોપટ રાજા રામના, સતી સીતા પઢાવે;
પાસે બંધાવી પાંજરૂં, મુખ રામ જપાવે.   પઢારે પોપટ. ૧
પોપટ તારે કારણે, લીલા વાંસ વઢાવું;
તેનું ઘડાવું પોપટ પાંજરૂં, હીરા રતને જડાવું   પઢારે પોપટ. ૨
પોપટ તારે કારણે, શી શી રસોઇ બનાવું;
સાકરનાં કરી ચુરમાં, ઉપર ઘી પીરસાવું.   પઢારે પોપટ. ૩
પાંખ પીળાંને પગ પાંડરા, કોટે કાંઠલો કાળો;
નરસઇના સ્વામીને ભજો, રાગ તાણી રૂપાળો.   પઢારે પોપટ. ૪

પદ ૧૧૦ મું.

કોણ એ રમાનાં કામની, કન કાનીયા રામા;
દ્રુપદીની લજ્જા રાખવા, હરી ઉભા છે સામા.   કોણ એ ૧
બાલોજી ગયાતારે વાડીયે, મારે મદરી સાથે;
સેલડીનો સાંઠો છોલતાં, છરી વાગી છે હાથે.   કોણ એ. ૨
માનીતી મંદીર પધારીયાં, ચીથરડી લેવા;
દ્રુપદીએ ચીર વધેરીઓં, હરીને પાટો બાંધવા.   કોણ એ ૩
ત્રીકમે તેનાં તાંતણા, લખી રાખ્યા છે લેખે;
નવશે નવાણુ ચીર પુરીયાં, સઘળી સભા દેખે.   કોણ એ. ૪
ગરૂડે ચડીને ગોવિંદ આવિયા, આવ્યા અંતરજામી;
ભક્ત ઉદ્ધારણ ભુધરો, મેહેતા નરસઇનો સ્વામી.   કોણ એ. ૫

પદ ૧૧૧ મું.

આવો અમારે દેશડે, મીઠા મોહન માવા;
દહીં દુધને વળી ઘૃત ઘણું, ખીરમાં ખાંડ ખાવા   આવો અમારે. ૧
રસોઈ કરી ભાત ભાતની, કાન તમારે કાજે;
પ્રીતમ પ્રીતે પધારીએ, કૃપા કરીને આજે   આવો અમારે. ૨
ગંગાજળ મેં તો ગરમ કરયું, નાથ તમારે નાવા;
આપું પીતાંબર પેહેરવા, ચાલો પરમાદ પાના.   આવો અમારે. ૩
અરજ સુણી અલબેલડો, પ્રેમે આવ્યા છે ધાઇ;
ગોપીયો દેખી ઘેલી થઇ, અની મન હરખાઇ.   આવો અમારે ૪
ભાવેથી ભોજન જમાડીયાં, બીડી પાનની દીધી;
ઘણા દીવસની ગોઠડી, કાન આગળ કીધી.   આવો અમારે. ૫
પ્રેમની સાંકળે બાંધીયા, હવે નહી દેઉં જાવા;
નરસૈના સ્વામી શામળા, ચાલો ગોકળ ગાવા.   આવો અમારે ૬

પદ ૧૧૨ મું.

સુખ દુઃખ મનમાં ન આણીયે, ઘટ સાથે ઘડીયાં;
ટાળ્યાં તે કોઈના નવ ટળે, રઘુનાથના જડીયાં.   સુખ દુઃખ. ૧

નળરાજા સરખો નર નહીં, દમયતી રાણી,
અડધે વસ્ત્ર વનમાં ભમ્યાં, ન મળ્યાં અજને પાણી. સુખ દુઃખ. ૨
પાંચ પાંડવ સરખા બાંધવ, જેને દ્રૌપદી રાણી;
બારવરસ વન ભોગવ્યાં, નયણે નીંદ્રા ન આણી. સુખ દુઃખ. ૩
સીતાજી સરખી સતી નહી, જેને રામચંદ્ર સ્વામી;
રાવણ તેને હરી ગયો, મહા દુઃખ પામી. સુખ દુઃખ. ૪
રાવણ સરખો રાજીયો, મંદોદરી રાણી;
દશમસ્તક છેદાઇ ગયાં, બધી લંકા લુંટાણી. સુખ દુઃખ. ૫
હરિશ્ચંદ્રરાય સત્યવાદીયો, તારા લોચના રાણી;
તેને વીપત પડી ઘણી, ભરીયાં નીચ ઘેર પાણી. સુખ દુઃખ. ૬
સગાળશા શેઠ વેહેવારીયો, ચંગાવતી રાણી;
કુંવર કેલૈયો વધેરીયો, નયણે નાખ્યા પાણી. સુખ દુઃખ. ૭
શીવજી સરખા સતા નહીં, જેને પારવતી રાણી;
ભોળવાયા ભીલડી થકી, તપમાં ખામી ગણાણી. સુખ દુઃખ. ૮
હનુમાન સરખો મહાજતી, જેને વજર કછોટો;
જાણ્યું રાજ આપશે, આપ્યો તેલ કચોલો. સુખ દુઃખ. ૯
દુઃખ પડ્યું સર્વ દેવને, સમસ્યા અંતરજામી;
ભક્તવત્સળ ભુધરો, મેહેતા નરસૈનો સ્વામી. સુખ દુઃખ. ૧૦

પદ ૧૧૩ મું

ગુરૂપદ વંદીરે, વાણી ઓચરૂંરે, હું છુ બાળક અબુદ્ધ અજાણ;
અપરાધ સામુરે, માં જોશો દયાનિધાર, બોલ્યું અબોલ્યું કરજો પ્રમાણ. ગુરૂપદ. ૧
ભવસાગરમાંરે, ગુરૂનાવે હું ચઢયો, સહજમાં આવ્યા સાગર પાર;
હોડા ને હિલ્લા તોરે, મુજને નવ નડયારે, સદગુરૂ સાવધ હાંકણ હાર. ગુરૂપદ. ૨
વેપારતો કીધોરે, હરી નામનોરે, કીધા ગુરૂ રૂપી દલાલ;
માલ હોરાવ્યોરે, સુગમ શોધો કરીરે, આ ભવમાં કીધો ન્યાલ. ગુરૂપદ. ૩
ગુરૂ મહીમાનોરે, પાર હું કયમ લહુરે, થાકી સરસ્વતી થાકયા વેદ;
શીવ સનકાદીકરે, વરણી નવ શકયારે (એવો) ભારે ગુરૂગુણનો ભેદ ગુરૂપદ. ૪
ગોવિન્દથી અદકારે, સદગુરૂ ગુણનીધીરે, અધમ ઉધારણ કહાવે નામ;
તનમન અરપીરે, સેવા સદા કરૂંરે, નમિ નરસીહ કરેછે પ્રણામ. ગુરૂપદ. ૫

પદ ૧૧૪ મું.

એક તું એક તું એમ સૌકો સ્તવે. કોણ હું તે નહી કો વિચારે;
કોણ છું કયાં થકી આવીયો જગ વિશે. જઇશ કયાં છુટશે દેહ ત્યારે. ૧
પ્રતિદિને જડ કને જઇ કરી યાચતો, ઇશ તું સાહ્ય થાજે સદારે;
તોય પણ દુઃખ તો લેશ ટળતું નથી, થાકતો તુ કદારે. ૨
કોઇ તો ઉર્દ્ધ મુખ ગગનમાં તાકતો; ભાખતો જોઊં હું નમ્ર વાણી;
કોણ હું કને માગુ શા હક થકી, તે નથી જાણતો મૂર્ખ પ્રાણી. ૩
એમ કરતાં કદી લાભ જો પામીયો, (તો) કહે હરીતણી સાહ્ય થઇરે;
કામ કથલ્યા થકી ભવિષ્યને ભાંડતો, પુર્વના કર્મનું નામ લેરે. ૪

પુર્વના કર્મ જો હરી ભજે નવ ટળે, તો કહો કોણ તે કામ કરશે;
સત્ય સમજી કદી પર્મ પદ પરખશે, ભવ ભય ભર્મને તેજ હરશે. ૫
આકના વૃક્ષથી આમ્રફલ વેડવા, મુરખો જો કદી આશ ધરશે;
એમ વૃથા તેહુનો તો જઠ જગ વિશે, જ્ઞાન હીણો સદા તેજ ઠરશે. ૬
જીવ ઇશ્વર અને બ્રહ્મના ભર્મમાં, સત્ય વસ્તુ નહી સંધ જડશે;
હું અને તું પણ તજીશ નરસિંહતો, ગુરૂ તમે હર્વથી પાર પડશે. ૭

પદ ૧૧૫ મુ—રાગ મલાર.

ઉભીરે આળસ મોડે આ જોને કોઈ ઉભી આળસ મોડે; ટેક.
આછો સાળુ શીરપર ઓઢયો, રગ ભર્યા છે થોડે મોડે આ જોને કોઇ ૧
ચરણમાં નેપુર ઝુમઝુમ બોલે, હીડે છે વાંકે અંબોડે. આ જોને કોઇ ૨
સોનાની ઝારી મગશ સમારી, માંહી નીર ગંગાજળ જોડે. આ જોને કોઇ ૩
મેહેતા નરસૈયાને પાણીં પાવા માગે વાલોજી આવ્યા છે હોડે. આ જોને કોઇ ૫

પદ ૧૧૬ મુ.

સોહ્યા છે મુનીવર રાયરે ગોરી તારે તાજુડે સોહ્યા છે મુનીવર રાયરે ટેક.
રૂપ સકોમલ દીશે છે સુંદરી, આદ્ય ઇશ્વરી મોટી માયારે. ગોરી તારે. ૧
આરે વેણ તમે કયારે ગુંથાવી, શણગટ વાળ્યો સુધારી;
આ કંચવો તમે શીવડાવ્યો, માંહે છે વ્રજ કેરી નારીરે. ગોરી તારે. ૨
રૂમઝુમ રૂમઝુમ નેપુર વાજે, ઘુઘરીયો માંહી ઘમકેરે;
હાર ગળામાં એણીપેર ઓપે, ગગનમાં વીજળી ચમકેરે. ગોરી તારે ૩
નિલવટ આડ કેસરની કીધી, મૃગમદ ટીલડી કરેલીરે;
આંખલડી તારી અતી અણીયાળી, લીલામાં હીડે લાડ ઘેલીરે. ગોરી તારે. ૪
ચંચળ દ્રષ્ટે ચારે દીશ જોતી, ચીત ચોરવાનો છે ચાળોરે;
નહીં અબળા એમેહેતા નરસૈનો સ્વામી, સુંદરીનું વદન નીહાળોરે. ગોરી તારે. ૫

પદ ૧૧૭ મુ.

હરી આવ્યાછે નારીને વેશેરે, એને કોઇ જુવોરે;
શીવ બ્રહ્મા જેનું ધ્યાન ધરે છે, એને જોઇ દુઃખડાં ખુવોરે. એને કોઈ. ૧
માત પીતા એના મનમાં વિમાશે, એ ઈહાં કયાંથી આવીરે;
અચરત સરખું સહુકોને લાગે એતો જળની ઝારી કયાંથી લાવીરે. એને કોઈ. ૨
ભાઇ પોતાનો તતક્ષણ ઉઠયો, આવ્યો છે મંદીર જાણીરે;
રતનબાઈ ઘરમાં વ્યાકુળ ફરેછે, લ્યો પીયો મેહેતાજી તમે પાણીરે. એને કોઇ. ૩
પુત્રિને પરમેશ્વર જાણી, સભાની મધ્યે આણીરે;
અંતરધ્યાન થયા અલબેલો, ત્યારે વાત સઘળી જાણીરે. એને કોઈ. ૪
જયજયકાર થયો જુગ બધે સહુને, હરખ વાધ્યો ઘણો હઇયેરે;
માનબાઇના સ્વામીની સગે રમતા, એના ચરણ કમળમાં રહીયેરે એને કોઇ. ૫

जमुनां नदीमां क्रष्ण पड्या त्यार न ·णी कहे छे

પદ ૧૧૮ મું—રાગ પ્રભાત.

જળકમળ છાંડી જાને બાળા, સ્વામી અમારો જાગશે;
જાગશે તને મારશે, મને બાળ હત્યા લાગશે. જળકમળ. ૧
કેહેરે બાળક તું મારગ ભુલ્યો, કે તારા વેરીયે વળાવીયો;

નિશ્ચે તારો કાળજ ખુટ્યો, અહીંયાં તે શીદ આવીયો. જળકમળ. ૨
નથી નાગણ હું મારગ ભુલ્યો, નથી મારા વરીયે વરાવીયો;
મથુરા નગરીમાં જુગટુ રમતાં; નાગનુ શીશ હારીયો. જળકમળ. ૩
રંગે રૂડો રૂપે પુરો, દીસંતો કોડીલો કોડામણો;
તારી માતાએ કેટલા જનમ્યા, તેમાં તું અળખામણો. જળકમળ. ૪
મારી માતાએ બેઉ જનમ્યા, તેમાં હું નટવર નાહાનેરો;
જગાડ તારા નાગને, મારૂં નામ કૃષ્ણ કહાનેરો; જળકમળ. ૫
લાખ સવાનો મારો હાર આપુ, આપુ તુજને દોરીયો;
એટલુ મારા નાગથી છાનુ, આપુ તુજને ચોરીયો. જળકમળ. ૬
શુ કરૂ નાગણ હાર તારો, શુ કરૂ તારો દોરીયો;
શાને કાજે નાગણ તારે, કરવી ઘરમા ચોરીયો. જળકમળ. ૭
ચરણ ચાંપી મુછ મરડી, નાગણે નાગ જગાડીયો;
ઉઠોને બળવંત કોઈ, બારણે બાળક આવીયો. જળકમળ. ૮
બેઉ બળીયા બાથે વળીયા, કૃષ્ણે કાળીનાગ નાથીયો;
સહુસ્ત્ર ફેણ ફુંફવે જેમ, ગગન ગાજે હાથીયો. જળકમળ. ૯
નાગણ શા વિલાપ કરે જે, નાગને બાહુ દુઃખ આપશે;
મથુરાં નગરીમાં લઈ જશે, પછી નાગનું શીશ કાપશે. જળકમળ. ૧૦
બેઉ કરજોડીને વીનવે સ્વામી, મુકો અમારા કંથને;
અમે અપરાધી કાંઇ ન સમજ્યા, ન ઓળખ્યા ભગવંતને. જળકમળ. ૧૧
થાળ ભરી શગમોતીયે, શ્રીકૃષ્ણને વધાવીયા,
નરસૈયાના નાથ પાસેથી, નાગણે નાગ છોડાવીયો. જળકમળ. ૧૨

कृष्णना मेळाप विषे

પદ ૧૧૯ મું.

હળવે હળવે હળવે હરજી, મારે મંદીર આવ્યા રે;
મોટે મોટે મોટે મેતો, મોતીડે વધાવ્યારે. હળવે હળવે. ૧
કીધું કીધું કીધું મુજને, કાંઇક કામણ કીધુંરે
લીધુ લીધુ લીધુ મારૂ, ચિતડુ ચોરી લીધુ રે. હળવે હળવે. ૨
જાગી જાગી જાગી હું તો, હરી મુખ જોવા જાગીરે;
ભાગી ભાગી ભાગી મારા ભવની ભાવટ ભાગીરે. હળવે હળવે. ૩
ફુલી ફુલી ફુલી હું તો, હરિમુખ જોઈ ફુલીરે,
ભુલી ભુલી ભુલી મારા, ઘરનો ધંધો ભુલીરે. હળવે હળવે. ૪
પામી પામી પામી હું તો, મહાપદવીને પામી;
મળીયો મળીયો મળીયો મહેતા, નરસઈયાનો સ્વામીરે. હળવે હળવે. ૫

भक्तोना मान रहेवा विषे

પદ ૧૨૦ મું.

વાસ નહીં જ્યાં વઈષ્ણવ કેરા, ત્યાં નવ વસીયે વાસડીયાં;
સ્વાસોસ્વાસે હરિ સ્મરણ ન કરે તો, શ્વાસ ધમણ કેરી ચોશડીયાં. વાસ નહીં ૧
જીભલડી જપમાળા ન જપે તો, જીભલડી નહીં ખાસડીયાં;

જનમ તેનો નહી લેખામાં જે, ન કહેવાય હરી દાસડીયાં   વાસ નહી. ૨
મોહનજી માયા પાખી, અવર માયા જમ ફાંસડીયાં;
ભણે નરસઇયો ભારે મારી, માવલડી દસ માસડીયાં.   વાસ નહી. ૩

अभक्तने तजवा विषे.

પદ ૧૨૧ મુ.

નારાયણનુ નામજ લેતાં, વારે તેને તજીયેરે;
મનશા વાચા કર્મણા કરીને, લક્ષ્મિવરને ભજીયેરે   નારાયણનું ૧
કુળને તજીયે કુટુંબને તજીયે, તજીયે માને બાપરે.
ભગની સુત દારાને તજીયે, જેમ તજે કંચુકી સાપરે.   નારાયણનું ૨
પ્રથમ પિતા પ્રલ્હાદે તજીયો, નવ તજીયુ હરીનું નામરે;
ભરત શત્રુઘ્નને તજી જનેતા, નવ તજ્યા શ્રીરામરે.   નારાયણનુ. ૩
રૂષી પત્ની શ્રીહરિને કાજે, તજ્યા નિજ ભરથારરે;
તેમાં તેનું કાંઇએ ન ગયુ, પામી પદારથ ચાર.   નારાયણનું. ૪
વ્રજ વનિતા વિઠલને કાજે, સવ તજી વન ચાલીરે;
ભણે નરસઇયો વૃંદાવનમાં મોહાલીરે.   નારાયણનું. ૫

પદ ૧૨૨ મુ.

દુર પતિયાં ડાહ્યા થઇ આપે, શાણા થઈ સમજાવેરે;
પ્રેમ ભક્તિમાં ભંગ પડાવે, અજ્ઞાન આગળ લાવેરે.   દુર પતિયાં. ૧
આપણા કુળમાં કોણે ન કીધુ, તે આપણે કેમ કરીયેરે.
વૈરાગી થઈ નાટક નટિયે, તુલસી તીલક કેમ ધરીયેરે.   દુર પતિયાં. ૨
જેવા તેવા હોય તે હરિગુણ ગાય, તે આપણે કેમ ગાઇયેરે;
કૃષ્ણ નામની કથા થાય જ્યાં, ત્યાં આપણે નવ જાઇયેરે.   દુરે પતિયાં. ૩
આપ ક્લેશના ક્રોધના ભરીયા, સઘળાને સમજાવરે;
જમ કિંકરનો પારજ પડશે, ત્યારે આડે કોઇ નહી આવેરે.   દુર પતિયાં. ૪
કુળને તજશે તે હરિને ભજશે, શેહજે સંસારનું મેહેણુ રે;
ભણે નરસઇયો હરી તેને મળશે, બીજી વાતે વાહાણે વાહાણુંરે.   દુર પતિયાં ૫

ईश्वर जाणवाना उपदेश विषे.

પદ ૧૨૩ મુ.

જુવાનીને દહાડેરે હરિને જાણ્યા નહીરે, મોહ્યું પરદારા સાથે મન;
કાંઈકને મોહ્યારે કામનીના કલ્પમાંરે, કાંઇ એક જોડવા ધાયો ધન.   જુવાનીને. ૧
પચીસને પચાસરે પરપંચમાં ગયારે, દોહીલા આવ્યા સાઠ વરસના દન;
સીતેરને સુધીરે કાંઈ સમજ્યો નહીરે, પછે ચાલ્યો સાધન કરવા વન. જુવાનીને. ૨
આંખડીએ ન સુજેરે ગળે બહુ નાસિકારે, બોલે તે તો સંભળાય નહી કરણ;
માયા તો ન મુકેરે તુટે નહી તૃષ્ણારે, ઓળખાય નહી અશરણ શરણ   જુવાનીને. ૩
હાથમાં લાકડીરે ચરણ ચાલે નહીરે, તુટીને શીથળ થયુ છે તન;
મુખમાંહીરે દંતરે એકે દિસે નહીરે, તોય પાપી ઉદર માગે અન્ન.   જુવાનીને. ૪
ભાગ્ય જેનું ભલુરે આ અવસરને ઓળખ્યોરે, તેતો પ્રાણી કેહેવાએ હરીનાજન;
નરસઈયાના સ્વામીનેરે સુખમાં સંભાળજોરે, જો હોય પેલા ભવનું પુન્ય. જુવાનીને. ૫

द्रौपदी प्रार्थना करेछे.

પદ ૧૨૪ મું.

દ્વારકાના વાસીરે અવસરે આવજોરે, રાખી રૂક્ષમણી કેરા કંથ;
દુષ્ટ દુરજોધનરે લાગ્યો મને પીડવારે, પ્રભુ મારા ચોદશ ન્યાળુ તારો પંથ. દ્વા. ૧
સોડતાણીનેરે શું સુતો શામળાંરે, આળસ મોડીને ઉઠો આજ;
રૂક્મિણીજી તળાસે પાવન તારા પાવલાંરે, અમપર મેહેર કરો મહારાજ. દ્વા. ૨
મહાને મકીરે ગજ મુકાવીયોરે, કીધી તમે સુધનવાની સહાય;
નરસિંહ રૂપેરે હિરણ્યકશ્યપુ હણ્યોરે, પ્રલ્હાદ ઉગાર્યો લાગ્યો પાય. દ્વા. ૩
છપનકરોડરે જાદવ તાહરારે, સાથે બળીભદ્ર સરીખા ભ્રાત;
કાળીનાગ નાથ્યોરે જરાસંઘ જીતીયોરે, તે બળ કયાં ગયું મારા નાથ. દ્વા. ૪
વસમી વેળા મારે વાગ ચડો વીઠલારે, ધાજો તમે છત્રપતિ નીરધાર;
અસવારી કરજોરે ગરૂડની ઉપરેરે, નરસઈયો વીનવે વારંવાર. દ્વા. ૫

तानसेन.

પદ ૧ લું. રાગ પ્રભાત.

ઉઠ પ્રભાત સમરલે તું શ્રીગણેશ દેવા, પ્રાત સમયે સમરલે તું શ્રીગણેશ દેવા—ટેક.
માતા જીનકી પારવતી, પીતા શંકર દેવા;
નામ લેતાં વિઘ્ન હરે, સફલ વાકી સેવા. ઉઠ પ્રભાત૦ ૧
એક દંત દયાવંત, ચાર ભુજધારી;
મસ્તકે તો સિંદુર સોહીયે, મુખની અસ્વારી. ઉઠ પ્રભાત૦ ૨
ચડનેકુ પાન ફુલ, ખાનેકુ મેવા;
સકલ સૃષ્ટી તુમકુ રટે, શંકર મહાદેવા. ઉઠ પ્રભાત૦ ૩
સબ સુધ બુધ બે નારી, ચમર નિત્ય કરે;
નામ તાકો નીત્ય લિજે, સર્વ વિઘ્ન હરે. ઉઠ પ્રભાત૦ ૪
કનક થાલ મુક્ત માલ, જાય શાકુ વારી;
તાનસેન ગજાનન, ગાવત સુખકારી. ઉઠ પ્રભાત૦ ૫

दलपत.

પદ ૧ લુ. રાગ પ્રભાત.

હાથ જોડીને ગણનાથને હું નમું, સાથ છે સિદ્ધિને બુદ્ધિ જેને—ટેક.
રૂદ્ધિને વૃદ્ધિ બે દાશીયો દેખીયે, લાભને લક્ષ બે પુત્ર તારા;
સુરવરો મુનીવર્ગ સર્વ સેવા કરે, સ્નેહથી ગાય ગુણ જાણી સારા. હાથ જોડીને. ૧
એક છે રદન સુખ સદન સોહામણો, ભાલમાં ચંદ્ર આભાસ ભાસે,
ચાર ભુજવંત અત્યંત ચિત ચાતુરી, નિરખતાં સર્વ સંતાપ નાશે. હાથ જોડીને ૨
વિઘ્ન હરનાર કરનાર કરૂણા ધણી, સર્વ શુભ કામમાં નામ પેહેલું;
ઇંદ્ર બ્રહ્મા ને જોગિંદ્ર જશ ગાયછે, થાયછે તેથી સુખ સર્વ સેહેલુ હાથ જોડીને. ૩
ભક્ષ મોદકતણો પક્ષ સુરનો ધણો, જક્ષનો એજ અધ્યક્ષ આપે;
સર્પના હાર શણગાર છે સર્પના, ગર્વ ગંદર્પના એ ઉથાપે. હાથ જોડીને. ૪
સુખ સંસારનું ચિત્ત જો ચાહીયે, મુકી નિવાશની આશ કરીયે;
દીનતા લાવીને દાસ દલપત કહે, ધ્યાન ગણનાથનુ નિત્ય ધરિયે. હાથ જોડીને. ૫

ક્યા કરૂં મૈયા તેરા પાટ પીતાંબર, ક્યા કરૂં કંચન માયારે;
તેરા બાલકકા મુખ દેખનકું, સો મેરા ગુરૂને બતાયારે; શિવ જોગી. ૪
હાથ જોરકે ખડી નંદરાની. શુનો જોગિયાંકે રાજારે;
બાલકકો તદન દેખાંઉ ડિઆંગર, બાલક જાત ડરાયોરે. શિવ જોગી. ૫
જાકી દ્રષ્ટી સકલ સૃષ્ટીપર, ચો કયુ જાત ડરાયોરે;
મેરે ઠાકુર અલક નિરંજન, સો કયુ ભુવન છુપાયોરે. શિવ જોગી. ૬
બાલ કૃષ્ણ લે આઈ નંદરાની, શંકર શીશ નમાયોરે;
સેવા કરી ચરણામૃત લીનો, શૃંગી નાદ બજાયોરે. શિવ જોગી. ૭
સફલ ફલો માઇ બાળક તેરા, દેખ શંકર સુખ પાયોરે;
સુર કહે બડા ભાગ્ય જશોદા, પુરણ પુણ્યસે પાયોરે. શિવ જોગી. ૮

(आशाराम)

रणछोडजीनी स्तुती विषे.

પદ ૧ લું. રાગ પ્રભાત.

પ્રભાતના પોહોરમાં દીઠા ડાકોરમાં ઠીક ઠાકોરસુ મન મોહ્યું;
રણછોડરાય છે ભક્ત જોવા જાય છે, ગોમતી ગંગામાં અંગ ધોયું પ્રભાતના. ૧
ગોમતી ઘાટમાં મળ્યા વાટમાં, સેજમાં સામલે સામુ જોયું;
નર હરિ નીરખીયા પ્રેમથી પરખિયા, પલક એકમાં પાપ ખોયુ પ્રભાતના. ૨
દયવત દેખાડીયાં ચૌદ રત્ન કહાડીયાં, કામધેનુ કેરૂ દુધ દોયુ;
વેદની વાતમા સમુદર શાથમાં, નાગને નેતરે નિર વલોવ્યું. પ્રભાતના. ૩
ઓડાણાજી લાવીયા ડંકપુર ભાવીયા, સર્વના મનમાં શુભ શોયું;
સ્વામી આશારામના નવે ખંડે નામના, શામલે ચિતમાં ચિત પ્રોયું. પ્રભાતના. ૪

रामकृष्ण.

આજ આનંદના ઓઘ ઉદય થયા, રાય રણછોડજી નજરે નિરખ્યા;
પુરવ પુણ્યના ઉદય થયા, દરશને દેવને પિત્રી હરખ્યા. આજ. ૧
ગોમતી સાગર પતિત જન પાવન તે તણી લેહેરમાં રેણુ ધુવે;
વેલમાં શેઠ બેઠા સુરીનરતણા, ભેટવા ભક્તજન વાટ જુવે. આજ. ૨
સકલ તીરથ હરિ ચરણ કમળ વિષે, છેજી હરજી અતી શામ વરણે;
રામ કૃષ્ણ રંકને પ્રભુ કેરો આશરો, પંથ છે દુર પણ ચિત ચરણે આજ. ૩

छोटम.

ખેડા જીલ્લાના મલાતજ ગામના વાસી પરમપવિત્ર ભક્ત.

प्रभात रागनां क्रितन.

કીર્તન ૧ લુ.

જાગ્ય જીવ અજ્ઞાન આળસ તજી, જગત કરતાને લેને જાણી;
નરદેહ નીરમીયો નીતિ સંભાળવા, આચરે અનીતિ તે અધમ પ્રાણી. જાગ્યરે. ૧
વિશ્વકર્તાતણું દીસે ડાહાપણ ઘણું. સુખકર સરજીયો સુરજ જેણે;
તેજ ફેલે અતિ વાયુ છાદનવતી, આંખ્ય સહુ દેખતી થાય એણે. જાગ્યરે. ૨
ધન્ય દયાળને ધરણી કેવી રચી, સિદ્ધ પદારથ યુક્તિ સારી;
વિવિધ પ્રકાર વનમાંહી વનસ્પતી, અખિલ છે અમિત આનંદકારી. જાગ્યરે. ૩

लालभट

श्री अंबाजी अने बहुचरा मात जीनी प्रभात स्तुती विशे.

પદ ૧ લું. રાગ પ્રભાત.

ઉઠોને અંબીકા મહાય કેશ બહુચરા, ભકતને કારણે આવો ધાઇ;
આધ તું અંત તુ મધ્ય માહેશ્વરી, તાહરી ત્રાપુરા સુખદાઇ. ઉઠોને ૧
ગ્નાનમાં ધ્યાનમાં નભંભ વ્યાપી રહી, તાહરા રૂપપર જાઉં વારી;
અંબા અકળાત છો કોઇ કળે નાહી, કીરતી ગાયછે હું ત્યાં સારી, ઉઠોને, ૨
વીલંબ કર્યાથકી વાત વનશે ખરી. જગતમાં શકિતને કોણ માને;
જાગ્યા વેગ કરી દુઃખ સરવ હરી, ભકિત સુધાપાન મુજને તુ પાને. ઉઠોને ૩
કલીકેરા કાલમાં શકિતછે તુ ખરી, ભકતની વાર તે કોણ કરશે;
જગત જનિતા તમો ઝાઝુ સુખ શુ કહુ, તુજવિના દુઃખ મારાં કોણ હરશે ઉઠોને. ૪
અવસર ચુકેથી અરથ કાંઇ નવ સરે, તાહરા ભકતની લાજ જાશે;
માહાગતા આસરા એક તારા સહી. નિત્ય ઉઠીને ગુણ કોણ ગાશે. ઉઠોને. ૫
સિંહસુ અસ્વારી કરી ત્રિશુલ કરમાં ધરી, ચોસઠ જોગણી સંગ લાવો;
અલબેલી આજ આનંદ ઉરમાં ધરી, નીજતણા જાણીને વેગે આવો. ઉઠોને ૬
ભાવે ભકિત કરી લાલભટ વિનવે; મુજને દરશન નીત્ય આલો;
સત્ય વીશ્વાસ સંસારમાં તાહરો, ત્રીવીધ તાપ તનનાજ ટાલો. ઉઠોને. ૭

પદ ૨ જુ

ઉઠને આત્મા અંગ આળસ તજી, ચાલને ચંડિકા ચરણ જોને;
શુ સુતો સેજમાં સુરજ ઉગિયા, દેવી દેખી દુઃખ દુર ખોને. ઉઠને આત્મા. ૧
પ્રાણિયા પ્રાતઃકાળમાં નાહી ધોઇને, ભસ્મ રૂદ્રાક્ષ ધરને;
ગોખમાં ન્યાલિને ભગવતી ભાળીને, પ્રેમશુ પાઠ પુજા તુ કરને. ઉઠને આત્મા. ૨
દુધ દહી મધુ ઘ્રત લેઇને મનકાર. નિરમળ નીરથી અંગ ધોને;
કુમકુમચંદન પ્રેમસુ ચરચીને, પ્રણમિને માજીની સામુ જોને. ઉઠને આત્મા ૩
આરતી ઉતારીને પુષ્પ સમરપિને ધુપને દીપ નૈવેદ કરને;
મન તણા કોડ પુરણ થાશે સહી, સાચે મને કરી ધ્યાન ધરને. ઉઠને આત્મા. ૪
જોશિ જીવન સુત જીવને શીખવે, કામને ક્રોધ તું વેગે તજને;
લોભ માયા મદ મત્સર પરહરી, ભાવે કરી ભવાનિને ભજને. ઉઠને આત્મા. ૫

सूरदास

श्री महादेवजी श्री बालकृष्णजीनां दरशन करवा आव्या ते समयनुं.

પદ ૧ લું રાગ પ્રભાત.

જીભલડીરે હરિગુણ ગાતાં આવડું આળસ કયાંથીરે એ રાગ
શિવ જોગી જશ ગાવારે બાના. મે જોગી જશ ગાયોરે—ટેક.
બ્રહ્મા ગાયો વિષ્ણુ ગાયો, ખોજત પાર ન પાયોરે;
પરબ્રહ્માકો મુખ દેખનકુ મે સકલ સ્રષ્ટી ફિર આયોરે; શિવ જોગી. ૧
દેવકી જાયો ગોકુલ આયો, જશોમતિ સુખ પાયોરે;
કૈલાસેથી આવ્યારે દિગાંબર, આયકે અલક જગાયોરે. શિવ જોગી ૨
ભિક્ષા લેકર આઇ નંદરાની. શંકર શીશ ધુનાયોરે.
નગનકે ખકર ગઇરે ભુવનમાં. આયકે અમર ઓડાયોરે શિવ જોગી. ૩

પોષવા સર્વને નીર પેદા કર્યું, વ્યોમમાંહી રચી મેઘમાળા;
ચંદ્ર આકર્ષણે સિંધુ ભરતી ચડે, જાય એ જુક્તિથી વાણુવાળા. જાગ્યરે. ૪
જ્યોતીષ ચક્ર તું જોને આકાશમાં દીસતા દિવ્ય અનંત તારા;
એજ ઉપયોગી છે સંસારને, ધન્ય હે સૃષ્ટા સરજનાર સારા. જાગ્યરે. ૫
તાહરો દેહ તુ જોને કેવો કર્યો, અદ્દભુતતા ઘણી છેજ એમાં;
સરવ વિષયોતણું જ્ઞાન બહુ થાય છે, તત્વ મોટું કરયું ચિત તેમાં. જાગ્યરે. ૬
બુદ્ધિયે નિશ્ચય થાય બહુ વાતના, એ થકી અધિક ઉદ્દયોગ સુજે;
એજ સરજનારને મુઢ સમરે નહી, મંદમતી મલિન પાખંડ પુજે. જાગ્યરે. ૭
સરજનહારનું જ્ઞાન સોહામણું, સરવને સમજવા યોગ્ય સારૂં,
છોટમ સઘ સંસારથી ઉદ્ધરે, વચન સુવિચારથી માને મારૂ. જાગ્યરે. ૮

કીર્તન ૩ જુ.

એક આધાર રાખે નિરાધારનો, જેથી સસાર તું પાર પડશે;
કલ્પિત વાતથી કાજ કાંઇ નવ સરે, તોય મથતા કયમ તુપ જડશે. એક. ૧
સરવથા સિદ્ધ પદારથ મેળવી, કેળવી સ્થિરચર જાતિ કીધી;
અગણિત અંડ કરી અધર ધરી રાખીયાં, મનુષને સુંદર સુર્તિ દીધી. એક. ૨
શક્તિ અનંત છે સરવ કરતાતણી, જોતાં અગાધ છે જ્ઞાન જેનું;
કવિજન શું કહે પાર કોઈ નવ લહે, એમ અદ્દભુતપણું છેજ એનું. એક. ૩
એક એ તાત છે અખિલ સૃષ્ટિતણો, તે તજી તુચ્છ તુ શું ઊપાસે;
પાપના બંધ તે કેમ પ્રલે થશે, અતકાળે કિહાં જીવ જાશે. એક. ૪
જીવતાં જાણ્ય તું તાણ્ય સરવે તજી, ભાવસું લે ભજી બ્રહ્મ કરતા;
છોટમ સત્ય જાણીને રૂદયે ધરો, ભક્તવત્સલ પ્રભુ સરવ ભરતા. એક. ૫

કીર્તન ૩ જું.

ભેદ જાણ્યા વિના ભ્રાંતિ ભાગે નહીં, શાંતિ આવ્યા વિના સુખ ન પામે;
જગતનું મુળ જાણીને અવ્યક્તમાં, ભક્ત પ્રભુને ભજી ભય વિરામે. ભેદ. ૧
હેતુમાં સરવ સંકેત સૃષ્ટિતણો, એજ સૃજનાર સુવિચાર શક્તિ;
અરૂપથી સ્વરૂપ બહુ થાય ન જણાય તે, કયાં રહીને કરે સર્વ વ્યક્તિ. ભેદ. ૨
દેહ જાતી ઘણી કોણ શકશે ગણી, કથન કવિજન કરે કોય કલપી;
અણુ તણી જાતિ અતિ જાણીયે શાવતી, જ્યાં લગી લહિ ગતી તેજ જલપી. ભેદ. ૩
જીવનો ધરમ તે કરમ સઘળાં કરે, ભોગ સારૂ ફરે નિત્ય ભમતો;
સરવનો રાય કહેવાય છે માનવી, વિશ્વ કરતારને હોય ગમતો ભેદ. ૪
વિહિત પ્રતિષિદ્ધ બે કરમ છે વેદમાં, ભેદ જાણી ભલું જેમ ભાવે;
પુણ્યને પાપનાં બીજ એ બે કહ્યાં, સુખ ને દુઃખ ફળ અંતે આવે. ભેદ. ૫
પુણ્યના ભાગિયા સુધરમે લાગિયા, જાણીને જાગિયા પુરૂષ ડાહ્યા;
પાપ પથે પળ્યા દુઃખ કર્દમ કળ્યા, નરકમાં નારકી પામી કાયા. ભેદ. ૬
જીવના કરમની રીતિ એતો કહી, ભાવથી જો પરબ્રહ્મ ભેટે;
સર્વ પ્રતિપાળ દયાળ ઇશ્વર તણી, ભક્તિથી સાધન સર્વ હેઠે. ભેદ. ૭
શરેષ્ટ સહુ ધરમથી મન વચન કર્મથી, જાણી જગદીશની ભક્તિ કરિયે;
સર્વ સિદ્ધાંતનો સાર છોટમ કહે, તે થકી ભવજળ તરત તરિયે. ભેદ. ૮

કીર્તન ૪ થુ.

એક કરતાર આધાર સરવે તણો, એ નિરાધાર ઓંકાર આપે;
વિવિધ પ્રકારની વિશ્વ રચના રચે, સાંધી સબંધ સાપે અમાપે. એક. ૧
સ્થુળને સુક્ષ્મની સાથ સંબંધ છે, વ્યક્ત અવ્યક્તનો સંગ સાંધ્યો;
કાનને શબ્દની સાથ સબંધ છે, નેત્રને રૂપ સંબંધ બાંધ્યો. એક. ૨
જીભને રસ વિષે નાકને વાસમાં, ચરમને સ્પર્શશું પ્રીતી તેવી;
એમ અપાર કઉશલ્ય અવિનાશનું, યોગ્ય રચના રચે એવી એવી. એક. ૩
અગણિત અંડનો નાથ એ નિત્ય છે, શક્તિને સિદ્ધ અનેક એમાં;
છોટમ ભાવથી જો પ્રભુ ઓળખે, બ્રહ્મ સુખ ભોગ આવેજ તેમાં. એક. ૪

કીર્તન ૫ મું.

જગત કરતારને જીવ ભુલી ગયા, વિષ્ણુની માયાએ સરવ વાહ્યા;
વ્યાસની વાણીનો સાર સમજ્યા નહીં, વિષયીમાં કુંજવિહાર ગાયા. જગત ૧
કોય તો બ્રહ્મને નિરગુણ કહી ભજે, શુન્યવત શુષ્ક અકર્તૃ એવું;
ભ્રાંતિથી તેહ તો જગત ભાસ્યુ કહે; જ્ઞાન પામી ગણે શન્ય જેવું. જગત. ૨
છે છતી આંખ્યને અંધજન થઈ ફરે, એમતો આમની બુદ્ધિ બુડી;
બ્રહ્મ પોતે થતાં કોપ પ્રભુનો થયો, માયાયે તેમને નાંખ્યાં ઝુડી. જગત. ૩
માયાને નીત્ય માને કોય માનવી, તો ન કહેવાય પ્રભુ વિશ્વ કરતા;
આપ ઇચ્છા ધરી બ્રહ્મ સૃષ્ટી સરજે, એમ સરૂતિમાં કહ્યા બ્રહ્મ ભરતા. જગત. ૪
વિશ્વ જો નિત્ય તો બ્રહ્મ કરતા નહી, તો જન તેની ભકતી ન કરશે;
બ્રહ્મ ઉપાસના જીવ જો ના કરે, તો ભવસાગર કેમ તરશે જગત. ૫
વેદનો અર્થ જો શુદ્ધ સમજાયતો, જ્ઞાન પામે જન તેજ સાચુ;
છોટમ વિશ્વ કરતાર જેના કહે, તેનું સિદ્ધાંત તો હોય કાચુ. જગત. ૬

કીર્તન ૬ ઠું.

અટપટો દેશ સરવેશ સૃજનારનો, દેવ અધીદેવ છે નામ જેનું;
શેષ શંકર અજ વિષ્ણુને ગણપતી, પ્રકૃતીને પૃરૂષ ધરે ધ્યાન તેનું. અટપટો. ૧
અગણિત અંડના અધીપ સુર જેટલા, તેટલા તે પ્રભુને આરાધે;
વેદને ગુરૂથકી જ્ઞાન પામે નર, તેહને તેહનો મરમ લાધે અટપટો. ૨
નામ ને રૂપ ગુણ જયાં લગી વિસ્તર્યાં, ત્યાં લગી જાણવી સરવ માયા;
માયાના ઉદરમાં સરવ આવી ગયું, દેવ દાનવ નર નાગરાયા. અટપટો. ૩
માતાનું પોષણ પામી સરવે મચ્યા, તાતની વાત કોએ ન જાણી;
નાશિને મંદ અવીનાશિ માને સદા, નવ કરે બ્રહ્મની ભકિત પ્રાણી. અટપટો. ૪
બ્રહ્મ જે જાણશે તે સુખ માણશે, ઉર વિશે આંણશે એક કરતા;
છોટમ મોક્ષ સુખ તેજ નર પામશે, મન વિષે બ્રહ્મનું ધ્યાન ધરતા. અટપટો. ૫

રણછોડ.

પદ ૧ લું—રામગ્રી રાગનાં પ્રભાત.

વનચર વીરા વધામણી, કહેને કયાં થકી આવ્યો;
આરે મુદ્રીકા શ્રીરામની, કહેને કયાં થકી લાવ્યો. વનચર વીરા. ૧
આરે મુદ્રીકા શ્રીરામની કોઇને જોવા ન જડતી;

તે તારે હાથે આવી ચડી, મુને કળ નથી પડતી;
બોલજ બોલ્યને બાંધવા, સાચી સંભળાવે વાત; વનચર વીરા ૨
જવાબ બોલવજો જાનકી, કુશળ છે રઘુનાથ. વનચર વં.રા. ૩
કોપ કરી મારે કંથજી, કેમ હાથે ન મારી;
કપુર લેઇ આલ્યું કાગને, મારે વાલે વીસારી. વનચર વીરા. ૪
નાથ નમેરા કેમ થયા, હઇડાં કઠણજ કીધાં;
સતીરે મેલીને સાધુ થયા, મુનીવ્રત લીધાં. વનચર વીરા. ૫
જોગ લીધો બે બંધવે, બેઠા આસન વાળી;
અપાત થયા સઉ દેખતાં, પીધાં ઉપવીત બાળી. વનચર વીરા. ૬
આજકાલ રામજી આવશે, ત્યારે અબળા ઉગરશે;
નાથ વીજોગે ટળવળી, નારી નિશ્ચે મરશે વનચર વીરા. ૭
પંથ ન્યાળતાં નેત્ર ગળ્યાં, કર્મનો પાર ન આવ્યો;
રણછોડના સ્વામીને જઇ કહેજો, સતીયે સંદેશો કહાવ્યો. વનચર વીરા. ૮

પદ ૨ જું.

હસીને બોલ્યા હનુમાનજી, માતા આજ્ઞારે પાળું;
કહોતો રાવણને રોળવું, કહોતો લંકા પ્રજાળું. હસીને. ૧
કહોતો રાક્ષસના કુળને, ખરી ખાંતેથી ખાઉં;
કહોતો ખાંધે બેસારીને, પેલે પાર લઇ જાવું. હસીને. ૨
વિપત પડે નવ ખુટીએ, રામજી છે રૂડા;
નથી સતીપતી સાધુ થયા, નથી દીલનારે કુડા. હસીને. ૩
રામ લક્ષ્મણ આરોગ છે, સમાચાર છે સારા;
મારી માતાનું દુઃખ જોઇને, આવે આંસુની ધારા. હસીને. ૪
તમે કહ્યું માનો મહારી માતાજી, કશી ચિંતા ન કરીએ;
સાચે મને કરી સાધવી, ધ્યાન ધણીનુ ધરીયે. હસીને. ૫
દુરમતીએ કરમ કર્યું, મોટું વેરજ વાસ્યું;
પાપીતણા પ્રાણ લઇ કરી, આપણે ઘેર જાશું. હસીને. ૬
એ આવે રૂડા રામજી, ટાળવા દુખ તમારૂં;
સુધ લેવા મુને મોકલ્યો, કહ્યું માનજો મારૂં. હસીને. ૭
એ આવે રઘુનાથજી, જાણીએ જોગ માયા;
રાજા રાવણને મારશે, ગુણ રણછોડે ગાયા. હસીને. ૮

પદ ૩ જું

મંદોદરી રાવણને કહે છે.

કહ્યુંરે માનો મારા કંથજી, રૂડા રામજી આવે;
પથ્થર તારી પાણીમાં, પ્રભુ પાગ બંધાવે. કહ્યુંરે. ૧
નારી આપો જઇ નરપતી, કરો પ્રભુને પ્રણામ;
દયા કરશે દયાળજી, સરશે આપણું કામ. કહ્યુંરે. ૨
માનોજી કહે મંદોદરી, સુણીએ મારા સ્વામી;
એને લેજો તમે ઓળખી, એ છે અંતરજામી. કહ્યુંરે. ૩
જુવો જુવો ગરદ ઉડે ઘણી, મેહેલ થઇ ગયા મેલા;

સીતાને લેઇને જઇ મળો, સ્વામી કાં થયા ઘેલા. કહુંરે. ૪
આજ સ્વપનામાં આવીયું, લંકામાં લાહ્ય લાગી;
રામબાણે દશ શિશ હણ્યાં, એટલે હું જાગી. કહુંરે. ૫
પેટ ચોળીને પીડા કરી, માન મણીધરનું લીધું,
આભ સાથે જઈ આથડયા, વેર મોટાશું કીધું. કહુંરે. ૬
સ્વામીજી એ શું કરયુ તમે, જુવો મહા જુદ્ધ થાશે;
પ્રાણ તમારા લેઇને, સીતા રામ ઘેર જાશે. કહુંરે. ૭
મોટે મરણ આવ્યું ઢુકડુ, ઉગરવાની નહી આશ;
જઇને નમો તો જીવશો, કહે છે રણછોડદાસ. કહુંરે ૮.

પદ ૭ મું.

રાવણ મંદોદરીને કહે છે.

રાવણ કહેરે મંદોદરી, હારશો નહી હુંયે;
લંકાગઢ કેમ લેવાશે, દશરથનંરે છઇએ. રાવણ. ૧
સોના અની જુવો શોભતી, માંહી વાનર વારૂ;
રાજા રાવણનેરે જીતશે, એતો શા બળ સારૂ. રાવણ. ૨
થાળી વગાડે હું નવ બીહું, રહ્યા ત્રંબાળુ ગાજી;
અથ આગળ એનો શો આશરો, જક માં કરો ઝાઝી. રાવણ. ૩
અજાણ્યો મારો એ નથી, માનની મતી પાઈ;
જોર કરીને આવીયો, જો જનકનો જમાઈ. રાવણ. ૪
ત્રણ ભુવનમાં તારૂણી, નથી નરપતિ એવા;
રાજા રાવણ શું આથડે, યુદ્ધનો લાવ લેવા. રાવણ. ૫
નવ ગ્રહને મે વશ કર્યા, લોપી મુનીવરની આજ્ઞા;
ઇંદ્ર રહ્યા મહારી આજ્ઞામાં, તેત્રીશ કરોડના રાજા. રાવણ. ૮
માનની મારૂં મરણ હશે, હરી હાથથી હણાશે;
લંકા લઇ વઇકુંઠ આપશે, તેમાં શો લાભ ગણશે. રાવણ ૭
નારી નહી આલુ નરપને, બરદ મારૂં રે જાય;
થનાર હશે તે થઈ રહેશે, ગુણ રણછોડ ગાય. રાવણ. ૮

પદ ૮ મું.

કોઈ સુધ લાવે મારા નાથની, તેને નવનિધ આપુ;
મોતીડે વધાવું તેહને, કષ્ટ કોડેથી કાપુ. કોઇ સુધ લાવે, ૧
સખી કોઇ સમજાવીને, ઘેર તેડી લાવે;
કઠણ હઇયાના કાનજી, સંદેશો ન કહાવે. કોઇ સુધ લાવે. ૨
કોઇ ગુણવંતી ગોરડી, પ્રીતમજીને પુછે;
શા માટે રીસાઇ ગયા, તેનું કારણ શું છે. કોઈ સુધ લાવે. ૩
સુજને મુકીને જોગી થયા, કે કોઇયે ભરમાવ્યા;
કોને ભરૂંસે મુકી ગયા, હજુ ઘેર ન આવ્યા. કોઇ સુધ લાવે. ૪
કાંઇ સમજણ પડતી નથી, રહું નિત્ય ઉદાસી;
દરસણ લાગે મુને વીઠલા, મથુરાંનારે વાસી. કોઇ સુધ લાવે. ૫

અનેક અપરાધ ક્ષમા કીજીયે, કહુ હું શિર નામી;
વાલમ વેલા આવજો, રણછોડના સ્વામી. કોઈ સુધ લાવે. ૬

પદ ૯ મું.

સીતા વિજોગે શ્રીરામજી, લક્ષમણનેરે પુછે;
હજુ હનુમાન નહિ આવિયો, તેનું કારણ શું છે. સીતા વિજોગે. ૧
અવધ કરી અહિંથી ગયો, હું તો હમણાંક આવું;
સ્વર્ગ મૃત્યુ પાતાળની, સુધ પોહોરમાં લાવું. સીતા વિજોગે. ૨
મારૂં મન રહેતું નથી, ભાઇ ધરસુત્ર ભાગ્યું;
સીતા ગયે શું ઉગરયું, મોટું લાંછન લાગ્યું. સીતા વિજોગે. ૩
જડસે નહી જો જાનકી, ત્યારે શી ગત થાશે;
શોક લાંછન વળી લાગશે, વિસ્વમાં નહિ રહેવાશે. સીતા વિજોગે. ૪
બોલ બાંધવના સાંભળી, બોલ્યા લક્ષમણ વીર;
સીતાને શોધી લાવશું, મન રાખોને ધીર. સીતા વિજોગે. ૫
રૂદન કરે શ્રીરામજી, શોક સાગર સુકે;
લક્ષમણ કહે સત્ય માનજો, સતી સત્ય ન ચુકે. સીતા વિજોગે. ૬
સીતાજી સરખી સતી નહી, રહેશે આપ વિચારી;
અવર પુરૂષ સામુ નવ જુવે, નાંખે વિશ્વ સંહારી. સીતા વિજોગે. ૭
અન્યો અન્ય બાંધવ બોલીયા, વાટ જુવે એમ કહીને;
એટલે હનુમાન આવીયા, સુધ સીતાની લઇને. સીતા વિજોગે. ૮
હરખ થયો શ્રીરામને, હનુમાનને પુછે;
કુશળ કલ્યાણ છે જાનકી, કહેને દુ:ખ કેવું છે. સીતા વિજોગે. ૯
પ્રણામ કરી કહે રામને, કુશળ છે મારી માતા;
મુજને કહે કહેજે નાથને, આવી કરે સુખ સાતા. સીતા વિજોગે. ૧૦
નિશદિન નામ લે તમતણું, શોકાતુર થઇને;
કહ્યું મે જે વેહેલા આવશું, શ્રીરામને લઇને. સીતા વિજોગે. ૧૧
હરખ થયો સુણી રામને, સેન્યા તત્પર કીધી;
પાગ બાંધી પાર ઉતર્યા, જઇ દુદુંભી દીધી. સીતા વિજોગે. ૧૨
રીંછ વાનર શ્રી રામના, દળ ભારે રે આવ્યું;
રાક્ષસ રાજા રાવણ તણા, જુધ જોર મચાવ્યું. સીતા વિજોગે. ૧૩
હારે નહીં કોઇ કોઈથી, માર મોકમ મારે;
રામ લક્ષમણ કરોધે ચડયા, કપી કોપીયા ત્યારે. સીતા વિજોગે. ૧૪
જુદ્ધ કરી રામ ઝીત્યા, રાવણનેરે માર્યો;
રાજ વિભીષણને આપીયું, તન તાપ નિવાર્યો સીતા વિજોગે. ૧૫
સીતા લઇ શ્રી રામજી, અજોધ્યામાં આવ્યા;
જય જયકાર ત્યાં થઈ રહયો, પ્રજાને મન ભાવ્યા. સીતા વિજોગે. ૧૬
રામ કથા રસ સાંભળે, મુખ વરણી ન જાય;
ભવસાગર ફેરો ટળે, ગુણ રણછોડ ગાય. સીતા વિજોગે. ૧૭

પદ ૧૦ મું.

રઘુનાથજી રાજ બેસવા, અજોધ્યામાં આવે;

વધામણીયા સામા મોકલ્યા, બેઠે બળવંત કહાવે. રઘુનાથજી. ૧
ભરત શત્રુઘ્ન બોલીયા, ચાલો સામારે જઇએ;
જઇને બાંધવને ભેટીએ, આપણ સુખીઆરે થઇએ. રઘુનાથજી. ૨
પેહેલા મળ્યા શ્રીરામને, પછે લક્ષ્મણ વીર;
પછે મળ્યા માતા જાનકી, સુખ પામ્યા શરીર. રઘુનાથજી. ૩
વળતી બોલ્યા શ્રી રામજી, વીરા કહો સાચી વાત;
અયોધ્યાવાસી સહુ કુશળ છે, કુશળ કૌશલ્યા માત. રઘુનાથજી. ૪
ભરત કહે રામજી સુણો, સઉ કુશળ કલ્યાણ;
ચૌદ વરસે પધારીઆ, સઉના જીવન પ્રાણ. રઘુનાથજી. ૫
ગાજતે વાજતે પુરમાં, રામ સીતા પધારયાં;
પુરવાસી સઉ પાએ નમ્યા, અતી વહાલ વધારયાં. રઘુનાથજી. ૬
નિજ મંદિરમાં આવિયા, પુષ્પ મોતીએ વધાવ્યા;
પ્રણામ કરવા પ્રીતથી, માતા પાસેર આવ્યા. રઘુનાથજી. ૭
ત્રણે માતાને પાએ નમ્યા, રામ લક્ષ્મણ સીતા;
વિધવા જોઈ ત્યાં માતને, સાંભરયા નિજ પિતા. રઘુનાથજી. ૮
વજોગ પડયો ચાદ વરસનો, સાને આનંદ થાયે;
રાજ્યાસનપર બેસવા, શુભ મુરત જોવાએ. રઘુનાથજી. ૯
મુરત નિશ્ચય કરયું તે સમ, માણેકથંભ રોપાયો;
નસિયા તોરણ બાંધીયાં, રૂડો મંડપ રચાવ્યો. રઘુનાથજી. ૧૦
શોભા સ્વરગ થકી ઘણી, જુવે નરનેરે નારી;
વાજિંત્ર નાનાં ભાતયનાં, વાજે બહુ સુખકારી. રઘુનાથજી. ૧૧
વેદધુની મુનિયો ભણે, શાસ્ત્ર વીધી પ્રમાણે;
આભુષણ સજી રામજી, આવ્યા છે તે ટાણે. રઘુનાથજી. ૧૨
શુભ ચોઘડિયું જોઈ કરી, ગાદીએ બેસારયા;
ગુરૂવસિષ્ઠ આશીસ દીએ, અવિચળ રહો પ્યારા. રઘુનાથજી ૧૩
મુનીયો સરવે કહે તે સમે, રામ જુગોજુગ જીવો;
પ્રજા પાળો પ્રભુ પ્રીતથી, છો રઘુકુળમાં દીવો. રઘુનાથજી ૧૪
મંગળ ગાઇને માનુની, મોતી પુષ્પે વધાવે;
જાચક જન ત્યાં બહુ મળી, આશીશ દેવાને આવે. રઘુનાથજી. ૧૫
જેની જેવી યોગ્યતા, તેને દક્ષણા દેવી;
વસ્ત્ર આભુષણ આપીયાં, તે શોભા જોયે જેવી. રઘુનાથજી. ૧૬
જયજય શબ્દો કહે સહુ, આનંદ ઉર ન માએ;
મુનિ સર્વને નિજ માતને, પ્રભુ નમીયા છે પાએ. રઘુનાથજી. ૧૭
ઘરદ્વાર ઓછવ થઇ રહ્યા, એવા ઉત્તમ નામી;
ભાવે ભજો સહુ રામને, રણછોડનો સ્વામી. રઘુનાથજી. ૧૮

પદ ૧૧ મું.

હું તો તને વારૂંરે, આ તેં શું કર્યુંરે;
હરી હીરો ખોયો, તે હાર્યો સંસાર,
હઇયાના ફુટયારે, આંખે થયો આંધળોરે;

વિસારીને મેલ્યા દીનદયાળ. હુંતો તને. ૧
મારાં સાળા મુરખરે, બુદ્ધિ તારી કયાં બળીરે;
આથી તો ભમતો ન દીઠો કાળ;
ગપાટાને હાંકેરે, બધા ગામનારે,
વિચારી ના જોયુરે, શાર અસાર. હુંતો તને ૨
મુનશા જનમરે, મેળવ્યો તે કુળમાંરે,
હુંસા ઉપર ધાલી હામ,
જણ્યો તને ત્યારેરે, આડેશી ના આવીયોરે;
તારી માની કુખે ના દીધો ડામ. હુંતો તને ૩
સગાંને સંબંધીરે બુડાવવાને સૌ મળ્યારે,
તરવાને ત્રીકમ નામ સંભાર;
સો તો ન લાગેરે, ઝટપટ માનજેરે,
હવે તુતો ગાફલ ન રહીશ ગુમાર હુંતો તને ૪
ડાહાપણ તો ડોહોળ્યું રે, સ્વારથ સાથમાંરે,
પરમારથની ન જાણી પેર;
રણછોડ કહેછેરે, રાંડના તુને તજેરે,
વહી ગયો ભજની દીન લેહેર હુંતો તને. ૫

शरीररूपी अंगरखा वीशे.

પદ ૨૨ મું રાગ કાફી.

અંગરખુ એક તારૂં રે, બનાવ્યું બહુ જુક્તિ કરી.
શિવનારો દરજી ડાહ્યોરે, કીધી છે મહા કારીગરી;
કારીગરી માંહી કેવીરે કીધી, તેનો કહેતાં ન આવે પાર;
બારિક કામ બહુ કીધું ઝીણું, તેના ઉપર તાણ્યો છે તાર;
ટાકો તો નજરે નવ આવે રે, દેખને સર્વ સુરત ધરી. અંગરખું. ૧
ભાત બનાવી દોરીવાળીરે, નાંળી નાખીરે તેમાં બખીયા મુકયા છે બહુ;
ચાળ્યું વળે છે અકડ નથી તેમાં, તાણ્યા નથી એકે તાર;
સારૂ શીવ્યુ સંગેરે, આવ્યુ છે અંગે ભરા ભરી. અંગરખું. ૨
કમરપટો કોઠાને કુણી, પુઠેથી પાની પ્રમાણ;
તેમાં કલીચડી કાંઈ નથી વળી, શિવનારો ચતુર સુજાણ;
પ્રમાણ કેવું કીધું રે, બેસતુ છે બરાબરી. અંગરખું. ૩
અગરખું બહુ રંગી બનાવ્યું, પુરણ પ્રેમ પ્રકાશ;
ચોંપ દેખોને દરજીની કવી, શિવતાં કરયા નવ માસ;
દાસ રણછોડને રે, પેહેરાવ્યું પ્રભુ ખરાખરી. અંગરખું. ૪

પદ ૨૩ મુ અન્નદેવનું.

તમને આરાધુ અન્નદેવ, પ્રથમ કરૂં તમારી સેવ. ટેક.
સવા પહોરે સુતાં ઉઠે, બકોર કરતાં બાળ;
માતા પાસે ખાવા માગે, પેહેલે પ્રાતઃકાળ તમને. ૧
પહોર દાહડામાં આવી મળે તો, કાયા કરે કલોલ;

માણસ થાય છે મરવા જેવુ, ઘડી થાય જો શોળ તમને. ૧
ધાવ કરતાં વડી પડે છે, બળતાં જાય છે બળી;
આંખડિયે અંધારાં [illegible] તમને. ૨
પંદર દિને એકાદશી [illegible],
રાત પડે ને સપનું લાગે, વાણું કયાર થાય તમને. ૪
બળિયામાં જે બળિયો કહાવે, જે છ સહુથી બળિયો;
તે જો પામે ત્રીજે પહોરે, ક્ષુધા થકને ઢળિયો તમને. ૫
તેત્રિશ કોટી દેવ મળીને, સઉકો તમને પુજે;
કહે રણછોડ અન્નદેવ મળે તો, સરવે વાતો સુજે. તમને ૬

મીરાંબાઇ.

પદ ૧ લું.–રાગ પ્રભાતી

મુજ અબળાને મોટીરે નિરાંત બાઇ, શામળો વરણુ મારે સાચુંરે;
વાળી ઘડાવું વીઠલવરકેરી, હાર હરીનો મારે હઇયેરે,
ચીનમાળા ચતુરભુજ ચુડલો, શિદ સોની ઘેર જઇયેરે. મુજ અબળાને. ૧
ઝાંઝરીયાં જગજીવનકેરાં, કૃષ્ણજી કલ્લાં ને કાંબીરે;
વીંછુવા ઘુઘરા રામ નારાયણના, અણુવટ અંતરજામીરે. મુજ અબળાને. ૨
પેટી ઘડાવું પુરસોતમકેરી, ત્રીકમ નામનુ તાળુંરે;
કુંચી કરાવું કરૂણાનંદકેરી, તેમાં ઘરેણુ મહારૂંરે. મુજ અબળાને. ૩
સાસરવાસો સજીને બેઠી, હવે નથી કાંઇ કાચુંરે;
બાઇમીરાં કહે પ્રભુ ગીરધરના ગુણ, હરીને ચરણે જાચુંરે. મુજ અબળાને. ૪

પદ ૨.

કયાં ગયો પેલો મોરલીવાળો, અમારા ઘુંઘટ ખોલીરે;
ક્યાં ગયો પેલો વાંસળીવાળો, અમને રંગમાં રોળીરે. ટેક,
કુમળાં વેણાં ગુંથી હતી, પેરી કસુંબલ ચોળીરે;
માત જસોદા માંગ પુરે છે, કેસર છાંટયાં ઘાળીરે. કયાં ગયોરે. ૧
જળ જમુનામાં ભરવા ગયાંતાં, બેડુ નાંખ્યુ ઢોળીરે;
પાતળીયો પરપંચે ભરીયો, અમે તે અબળા ભોળીરે. કયાં ગયોરે. ૨
પ્રેમતણી પ્રેમદાને અંતર, ગોબની મારી ગોળીરે;
મીરાંબાઇ કહે પ્રભુ ગીરધર નાગર, ચરણ કમળ ચીત ચોળીરે. કયાં ગયોરે. ૩

પદ ૩ રાગ અરબી.

બોલમાં બોલમાં બોલમાંરે, રાધા કૃષ્ણ વિના બીજું બોલમાં. એ રાગ.
પ્રેમની પ્રેમની પ્રેમનીરે, મને લાગી કટારી પ્રેમની. ટેક.
જળ જમુનામાં ભરવા ગયાંતાં, હતી ગાગર માથે હેમનીરે. મને. ૧
કાચે તે તાંતણે હરીજીએ બાંધી, જેમ ખેંચે તેમ તેમનીરે. મને ૨
મીરાં કહે પ્રભુ ગીરધર નાગર, શામની સુરત શુભ એમનીરે. મને ૩

ઇતીશ્રી નરસીંહ મેહેતાના પ્રભાતીયાં સંપુર્ણ.

ભજન-કીર્તનના [illegible]

	કિંમત રૂ. આ.
કાવ્યદોહન મોટું (ત્રણે ભાગ સાથે)	૧—[illegible]
દયારામકૃત કવિતા સંગ્રહ મોટું....	૨—
,, ,, નાનું....	૦—
છોટમકૃત કીર્તનમાળા (બે ભાગ સાથે)	૦—
બાળબાવાના પદ સંગ્રહ	૦—
ઉપદેશ ચિન્તામણિ.	૦—૬—૦
બોધચિન્તામણિ. (હરિરાજ મહારાજકૃત.)	૦—૫—૦
જ્ઞાન ઉપદેશ. (મીરાંબાઇ, કબિર વિગેરેના.)	૦—૧—૬
ભજનભંડાર...	૦—૧૦—૦
ભજન ચિન્તામણિ...	૦—૮—૦
અધ્યાત્મ ભજનમાળા...	૧—૪—૦
પદસંગ્રહ પ્રભાકર....	૧—૦—૦
ગોવરધન પદસંગ્રહ.	૦—૮—૦
રાગપદ સંગ્રહ...	૦—૮—૦
ભક્તિ વિજય (શ્રીસદ્‌ગુરૂ ભક્તિદાસકૃત.)	૦—૪—૦
શ્રી શક્તિકાવ્ય તથા અંબિકાકાવ્ય.	૦—૧૨—૦
ભક્તિ ભાસ્કર (છોટમકૃત.)	૦—૬—૦
શિવસાર સંગ્રહ (શિવભક્તો માટે)	૦—૮—૦
ભકાવ્ય ભાગ ૧ લો...	૦—૬—૦
ગુ ,, ભાગ ૨ જો...	૦—૧૦—
જ પ્રાર્થનામાલા ભાગ ૧ લો.	૦—૮—
,, ભાગ ૨ જો.	૦—૧૨—
અમૃત. (કબીર સાહેબના દસ ગ્રંથ.)	૦—૧૨—
(બાળબોધ અક્ષર.)	૧—૮
ંગવિનોદ....	૧—૦—૦
... ...	૦—૬—૦
... ...	૦—૧—૦
... ...	૦—[illegible]—૦

પુસ્તકો, નોવેલો, પચ્ચખાણ વાતો, તેમજ વૈદક,

ગુજરાતી, હીંદુસ્તાની પુસ્તકોનો

...ર બુકસેલર.

...ાદ.